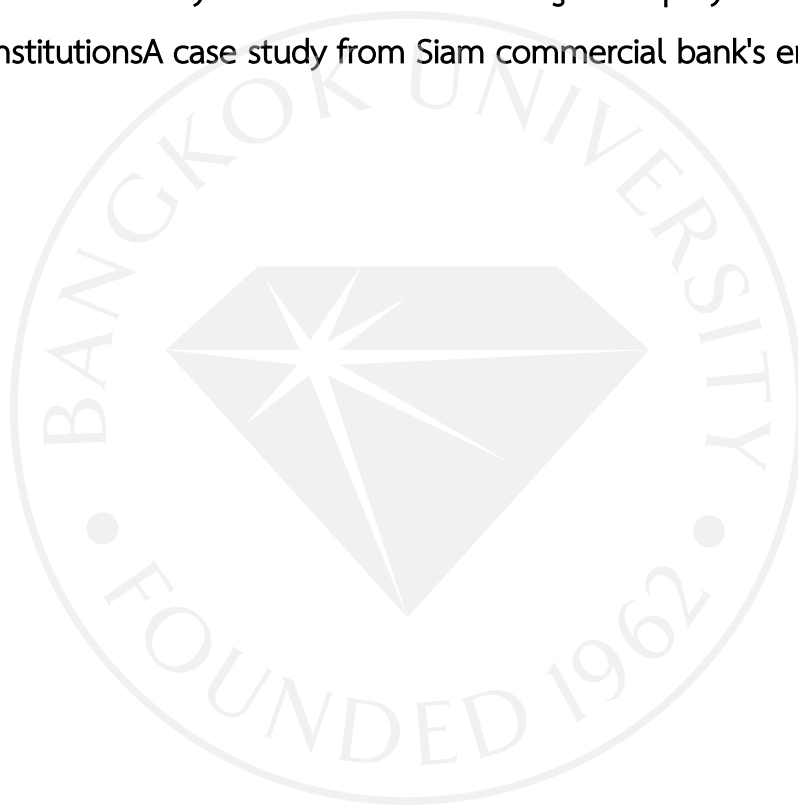

ความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของพนักงานในสถาบันการเงิน
กรณีศึกษาจากพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์

Financial literacy and financial well-being of employees in financial
institutionsA case study from Siam commercial bank's employee

ความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของพนักงานในสถาบันการเงินกรณีศึกษาจาก
พนักงานธนาคารไทยพาณิชย์

Financial literacy and financial well-being of employees in financial institutions A case
study from Siam commercial bank's employee

การค้นคว้าอิสระเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ปีการศึกษา 2560

© 2560

กรณิกา วาระวิชณี

สงวนลิขสิทธิ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
อนุมัติให้การค้นคว้าอิสระเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน

เรื่อง ความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของพนักงานในสถาบันการเงิน กรณีศึกษา
จากพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์

ผู้วิจัย กรณิกา วาระวิชะนี

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภเจตน์ จันทร์สาส์น)

ผู้เชี่ยวชาญ

(ดร.รพีพร เพื่องเกษม)

(ดร.คันสนีย์ เทพปัญญา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

15 ธันวาคม 2560

กรณิกา วาระวิชณี. ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน, ธันวาคม 2560,
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงินพนักงานในสถาบันการเงิน กรณีศึกษาจากพนักงาน
ธนาคารไทยพาณิชย์ (154 หน้า)
อาจารย์ที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภเจตน์ จันทร์สาส์น

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพของความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน รวมทั้งเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของบุคลากรในอุตสาหกรรมการเงินในประเทศไทย โดยอาศัยกรณีศึกษาจากพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำนวน 400 คน ทั้งนี้ งานวิจัยเรื่องนี้ทำการวัดความอยู่ดีมีสุขทางการเงินซึ่งแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านสภาพคล่องซึ่งวัดโดย อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อรายจ่ายต่อเดือน ด้านหนี้สินซึ่งวัดโดยอัตราส่วนหนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม และด้านเงินออมซึ่งวัดโดยอัตราส่วนเงินออมและเงินลงทุนต่อรายรับต่อเดือน และอาศัยแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนความรู้ทางการเงินโดยเฉลี่ยร้อยละ 79.14 และพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 97.3 และ 77.0 มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านหนี้สินและด้านเงินออมเหมาะสม ตามลำดับ ในขณะที่มีกลุ่มตัวอย่างเพียงร้อยละ 24.3 ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านสภาพคล่องเหมาะสม นอกจากนี้ยังจากการวิเคราะห์ด้วยการทดสอบแบบ t-test พบว่าความรู้ทางการเงินมีความสัมพันธ์กับความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านหนี้สินและด้านเงินออมเหมาะสม ในขณะที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านสภาพคล่อง

คำสำคัญ: ความรู้ทางการเงิน, ความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน, สภาพคล่อง, หนี้สิน, เงินออม

Warawichanee, K. M.S. (Finance), December 2017, Graduate School,
Bangkok University.

The following paper presents a detailed case study, regarding financial literacy and well-being of employees in financial institutions in Thailand. The case study will focus on selected group employees of Siam commercial bank (154 pp.)

Advisor: Asst. Prof. Supachet Chansarn, Ph.D.

ABSTRACT

This study aims to examine the situations regarding financial literacy and financial well-being and investigate the relationship between financial literacy and financial well-being of employees in financial industry in Thailand. In addition, sample group of 400 employees of Siam Commercial Bank (Public) Company Limited is employed as the case study in this research. Moreover, financial well-being is divided into three dimensions, including liquidity as measured by personal current asset to personal monthly expense ratio, indebtedness as measured by total debt to total assets ratio and saving as measured by saving and investment to total income ratio. Questionnaire is utilized as the data collection tool. The findings reveal that employees in this study have the average financial literacy score of 79.14 percent. Moreover, most of them, accounting for 97.3 and 77.0 percent, are found to have the appropriate level of liquidity and debt, respectively whereas only 24.3 percent of these employees have the appropriate level of saving. Furthermore, the findings from t-test reveal that financial literacy has the significant relationship with indebtedness and saving while has no relationship with liquidity.

Keywords: Financial Literacy, Financial Well-being, Liquidity, Indebtedness and Saving

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระเล่มนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความรู้ความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภเจตน์ จันทร์สาส์น อาจารย์ที่ปรึกษาที่กรุณาสละเวลาให้คำชี้แนะตลอดระยะเวลาการศึกษา งานการค้นคว้าอิสระ รวมถึงอาจารย์ท่านอื่น ๆ ที่ได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ตลอดระยะเวลาในการศึกษา จนสามารถนำวิชาความรู้ต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่แห่งนี้

ขอขอบคุณพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจนทำให้การศึกษาในครั้งนี้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ขอขอบคุณเพื่อนๆ สาขาการเงิน รุ่นที่ 3 มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือตลอดจนให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์แก่การจัดทำงานวิจัยชิ้นนี้จนเสร็จสมบูรณ์

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่คอยสนับสนุนและให้กำลังใจมาโดยตลอด คุณประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากการทำวิจัยฉบับนี้ผู้เขียนขอมอบความดีนั้นแด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน และหากมีข้อผิดพลาดใด ๆ ในงานวิจัยฉบับนี้ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

กรณิกา วาระวิชะนี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	5
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.5 นิยามศัพท์เทคนิค	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดทฤษฎีการวางแผนการเงินส่วนบุคคล	8
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ทางการเงิน (Financial Literacy)	31
2.3 ความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน (Financial Well-being)	31
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	34
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย	
3.1 ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง	41
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	42
3.3 ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม	46
3.4 กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล	47
3.5 สมมติฐานการวิจัย	48
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ส่วนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม	50
ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของความรู้ทางการเงิน	58
ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน	65
ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน	96

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 บทสรุป	
5.1 สรุปผลการวิจัย	100
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	104
5.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัย	104
บรรณานุกรม	105
ภาคผนวก	106
ภาคผนวก ก แบบสอบถามงานวิจัย	107
ภาคผนวก ข จดหมายขอความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจ แบบสอบถาม	113
ประวัติผู้เขียน	154
เอกสารข้อตกลงว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้สิทธิ์ในรายงานการค้นคว้าอิสระ	

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1: แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะทางการเงิน	3
ตารางที่ 4.1: จำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคล	50
ตารางที่ 4.2: จำนวนและร้อยละของปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม	51
ตารางที่ 4.3: จำนวนและร้อยละของปัจจัยด้านสุขภาพ	55
ตารางที่ 4.4: จำนวนและร้อยละของปัจจัยด้านครอบครัวและที่อยู่	56
ตารางที่ 4.5: ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถานภาพของความรู้ทางการเงิน จำแนกปัจจัยส่วนบุคคล	58
ตารางที่ 4.6: ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถานภาพของความรู้ทางการเงิน จำแนกตามปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม	59
ตารางที่ 4.7: ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถานภาพของความรู้ทางการเงิน จำแนกตามปัจจัยด้านสุขภาพ	62
ตารางที่ 4.8: ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถานภาพของความรู้ทางการเงิน จำแนกตามปัจจัยด้านครอบครัวและที่อยู่อาศัย	63
ตารางที่ 4.9: จำนวนและร้อยละสถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้าน สภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม โดยภาพรวม	66
ตารางที่ 4.10: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออมจำแนกตามเพศ	68
ตารางที่ 4.11: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออมจำแนกตามอายุ	69
ตารางที่ 4.12: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออมจำแนกตามสถานภาพสมรส	70
ตารางที่ 4.13: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออมจำแนกตามตำแหน่งงานปัจจุบัน	71
ตารางที่ 4.14: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในเรื่องสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออมจำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด	73
ตารางที่ 4.15: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออมจำแนกตามสาขาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด	74

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.16: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออมจำแนกตามประสบการณ์ทำงานทั้งหมด	75
ตารางที่ 4.17: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออมจำแนกตามประสบการณ์การทำงานด้านการเงิน	77
ตารางที่ 4.18: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออมจำแนกตามรูปแบบครอบครัว	78
ตารางที่ 4.19: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออมจำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว	79
ตารางที่ 4.20: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่องและเงินออม จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี	81
ตารางที่ 4.21: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออมจำแนกตามการอุปการะสมาชิกที่เป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี	82
ตารางที่ 4.22: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออมจำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป)	83
ตารางที่ 4.23: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออมจำแนกตามการอุปการะสมาชิกที่เป็นผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป)	84
ตารางที่ 4.24: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออมจำแนกตามประวัติโรคประจำตัว	86
ตารางที่ 4.25: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออมจำแนกตามความเสี่ยงต่อการเสียชีวิต (หากมีโรคประจำตัว)	87
ตารางที่ 4.26: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออมจำแนกตามภาวะสุขภาพ	88
ตารางที่ 4.27: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออมจำแนกตามรายได้ต่อเดือน	90
ตารางที่ 4.28: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออมจำแนกตามรายจ่ายต่อเดือน	92
ตารางที่ 4.29: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออมจำแนกตามเงินออมและเงินลงทุน	93

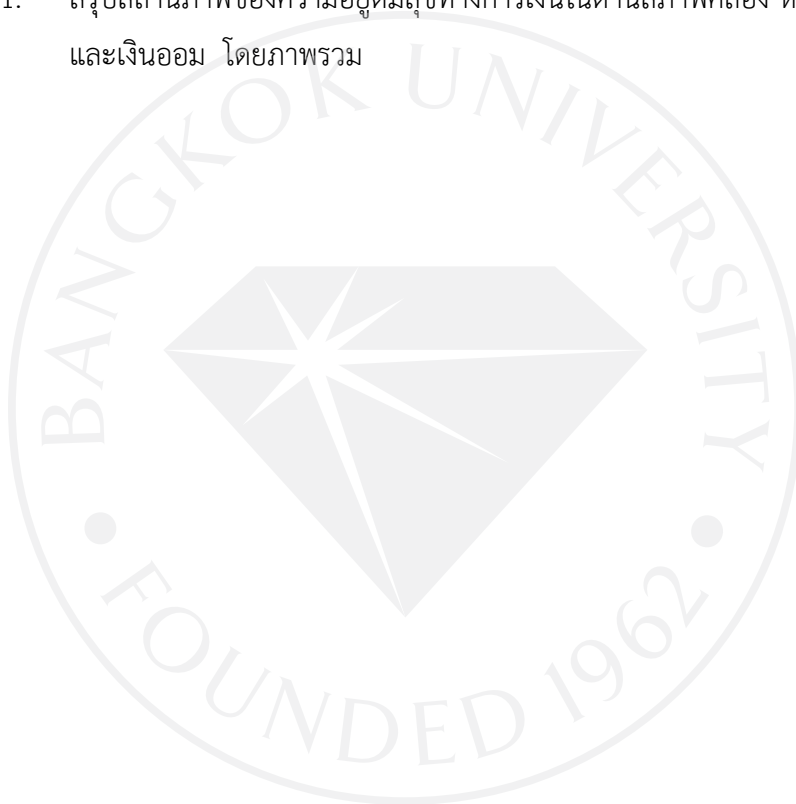
สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.30: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในเรื่องสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออมจำแนกตามสถานะกับที่อยู่อาศัย	95
ตารางที่ 4.31: การเปรียบเทียบความแปรปรวนระหว่างความรู้ทางการเงินกับความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน	98
ตารางที่ 4.32: ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงินกับความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม	99

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1: แนวโน้มของประชากรในประเทศไทยในปี 2553 ถึงปี 2583	2
ภาพที่ 2.1: กรอบแนวความคิด (Conceptual Framework)	40
ภาพที่ 4.1: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออมโดยภาพรวม	67
ภาพที่ 5.1: สรุปสถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม โดยภาพรวม	103

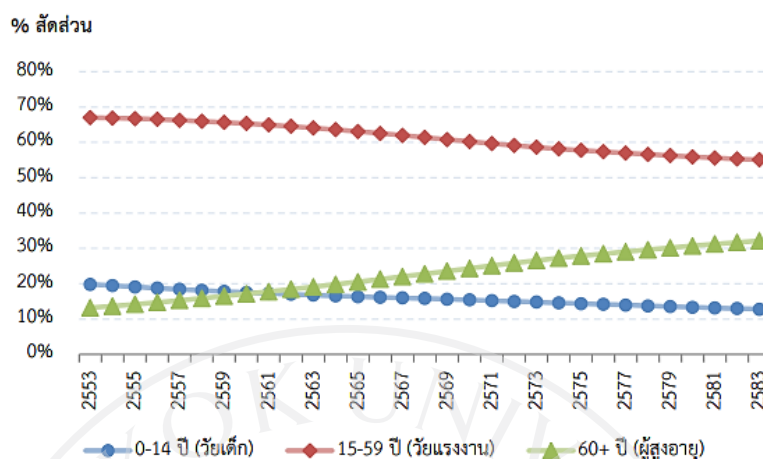
บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยกำลังเผชิญกับการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างรวดเร็ว ซึ่งประชากรสูงวัยกำลังเพิ่มจำนวนมากขึ้น ในขณะที่ภาพรวมของประชากรวัยอื่นๆ ลดน้อยลง ส่งผลให้โครงสร้างประชากรของประเทศไทยเปลี่ยนแปลงทั้งระบบ โดยคาดการณ์ว่า อัตราภาวะเจริญพันธุ์ในภาพรวมนั้นจะลดลงจากในปี 2553 ที่ 1.6 เป็น 1.3 ในปี 2583 ในขณะที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ปี 2556) ระบุว่า ในปี 2553 ประเทศไทยมีประชากรประมาณ 63.8 ล้านคน และคาดการณ์ว่าในปี 2569 จะมียอดประชากรสูงขึ้นเป็น 66.4 ล้านคน ก่อนที่จะลดลงเหลือ 63.9 ล้านคนในปี 2583 โดยในจำนวนนี้เป็นประชากรวัยรุ่น (อายุระหว่าง 0-14 ปี) ซึ่งคาดการณ์ว่าจะลดลงจาก 12.6 ล้านคน (คิดเป็นร้อยละ 19.8) ในปี 2553 เป็น 8.2 ล้านคน (คิดเป็นร้อยละ 12.8) ในปี 2583 ในขณะที่ประชากรวัยแรงงาน (อายุระหว่าง 15-59 ปี) ก็จะลดลงจากจำนวนสูงสุดที่ 42.9 ล้าน (คิดเป็นร้อยละ 66.9) ในปี 2553 เป็น 35.8 ล้านคน (คิดเป็นร้อยละ 55.1) ในปี 2583 ในทางกลับกัน ประชากรสูงวัย (อายุมากกว่า 60 ปี) ก็จะเพิ่มขึ้นอย่างมากจาก 8.4 ล้านคน (คิดเป็นร้อยละ 13.2) ในปี 2553 เป็น 20.5 ล้านคน (คิดเป็นร้อยละ 32.1) ในปี 2583 ดังนั้น การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเช่นนี้จะทำให้ความสามารถหรือศักยภาพในการออมของรัฐบาลและครัวเรือนลดลงเป็นอย่างมาก

ภาพที่ 1.1: แนวโน้มของประชากรในประเทศไทยในปี 2553 ถึงปี 2583

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม. (2556). *การคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ 2553-2583*. สืบค้นจาก <http://social.nesdb.go.th/social/Portals/0/Documents/การคาดประมาณ%20e-book.pdf>.

จากข้อมูลการจัดสรรสวัสดิการของรัฐเพื่อรองรับปริมาณของผู้สูงอายุที่เพิ่มมากขึ้นในทุกปี พบว่ารัฐมีค่าใช้จ่ายที่เพิ่มมากขึ้นจึงจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต นอกจากนี้ความเสี่ยงต่อความยั่งยืนของการจัดสรรสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุจากสถานะเศรษฐกิจโลกที่ผันผวนอันส่งผลกระทบต่อประเทศไทยที่มีระบบเศรษฐกิจแบบเปิดพึ่งพิงการส่งออกในสัดส่วนที่สูงส่งผลให้รายได้ประชาชาติและรายได้ของรัฐบาลอาจลดลงจนก่อให้เกิดปัญหาต่อการจัดสรรทรัพยากรให้แก่กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมต่างๆ อีกทั้งผู้สูงอายุโดยส่วนใหญ่ในปัจจุบันยังใช้เงินจากบุตรหรือบุคคลภายในครอบครัว อีกทั้งแนวโน้มของผู้สูงอายุที่มีมากขึ้นซึ่งสวนทางกับประชาชนวัยแรงงานจึงส่งผลให้การพึ่งพาเงินจากกลุ่มวัยแรงงานนี้จึงเป็นไปได้ยากมากขึ้น ดังนั้นแก้ไขปัญหามาจากการจัดสวัสดิการของภาครัฐรวมถึงการพึ่งพาเงินจากบุตรหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องจึงเป็นการแก้ไขปัญหที่ปลายเหตุ โดยการแก้ไขปัญหควรต้องได้รับการร่วมมือจากทุกฝ่ายโดยเฉพาะอย่างยิ่งการวางแผนเตรียมความพร้อมเพื่อความเป็นอยู่ในอนาคตสำหรับบุคคลที่อยู่ในช่วงวัยแรงงานซึ่งถือว่าเป็นประชากรที่มีสัดส่วนมากที่สุด การสร้างความมั่นคงทางการเงินให้แก่ตัวเองตั้งแต่วัยทำงานจะสามารถเก็บสะสมความมั่งคั่งในยามทำงานให้มากพอที่จะดำรงชีพอย่างมีคุณภาพได้ในยามที่ไม่สามารถทำงานได้ ซึ่งนอกจากจะเป็นผลดีต่อตนเองแล้วยังเป็นผลดีต่อประเทศชาติอีกด้วยเพราะทำให้อุปสงค์มวลรวมในประเทศเติบโตมากขึ้นแล้วและทำให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโตต่อไป

จากการสำรวจข้อมูลจากองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) เป็นองค์การนำที่มีบทบาทกระตุ้นและสนับสนุนการพัฒนานโยบายความรู้เรื่องทางการเงินในหลายประเทศในโลก ได้จัดทำการศึกษาสำรวจความรู้ทางการเงินใน 16 ประเทศ ได้ชี้ถึงปัญหาความรู้ทางการเงินของคนไทยว่า คนไทยยังมีระดับความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการทางการเงินในระดับที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย โดยที่ทางองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) ได้ร่วมมือกับธนาคารแห่งประเทศไทย จัดประเมิน และให้คะแนนระดับความรู้เรื่องทางการเงินของประชาชนทั่วไป ทั้งในแง่ของความรู้ พฤติกรรม และทัศนคติ ซึ่งประเทศไทยก็ได้คะแนนโดยรวมอยู่ที่ 12.9 จากคะแนนเต็ม 22 หรือคิดเป็นร้อยละ 58.5 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยที่ร้อยละ 62.3 จากการสำรวจในอีก 16 ประเทศ ทั้งนี้ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนหรือพัฒนาทักษะของบุคคลในการบริหารจัดการการเงิน ความรู้ พฤติกรรมและทัศนคติก็คือ การศึกษา รายได้ และอาชีพ

ตารางที่ 1.1: แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะทางการเงิน

ทักษะทางการเงิน	คะแนนเฉลี่ย	% ต่อคะแนนเต็ม	คะแนนสูงสุด/ คะแนนเต็ม
ทักษะทางการเงิน	12.9	58.5	22
1. ความรู้ทางการเงิน	3.7	46.8	8
2. พฤติกรรมทางการเงิน	5.9	65.6	9
3. ทัศนคติทางการเงิน	3.2	64.5	5

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2556). รายงานผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทย ปี 2556.

สืบค้นจาก [https://www.1213.or.th/th/aboutfcc/knownfcc/Documents/2013%20](https://www.1213.or.th/th/aboutfcc/knownfcc/Documents/2013%20ThaiFLSurvey.pdf)

ThaiFLSurvey.pdf.

จากตารางที่ 1.1 จะเห็นได้ว่าทักษะทางการเงิน หากพิจารณาที่ระดับคะแนนที่ต่ำที่สุดของประเทศไทย คือความรู้ทางการเงิน กล่าวคือ ประชาชนไทยโดยส่วนใหญ่ยังขาดความเข้าใจทักษะด้านการเงินในระดับเบื้องต้น อาทิ แนวทางในการคำนวณอัตราผลประโยชน์โดยรวม หรือมูลค่า ณ ปัจจุบันของเงิน ซึ่งประชาชนไทยที่มีรายได้ต่ำก็มักจะมีแนวโน้มที่จะมีระดับความรู้ทางการเงินที่ค่อนข้างต่ำด้วย นอกจากนี้ยังพบว่าแม้ประชาชนบางกลุ่มมีความรู้มากกว่าร้อยละ 60 แต่ยังมีความรู้ในระดับที่จำกัด เนื่องจากการเปรียบเทียบผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์ทางการเงินแต่ละ

ประเภท การขอใช้สินเชื่อในขณะที่รายได้ตนเองไม่เพียงพอ และไม่ติดตามหรือตรวจสอบภาวะทางการเงินของตนเอง ในขณะที่ประชาชนไทยโดยส่วนใหญ่ก็ให้ข้อมูลว่าตนเองไม่เคยทำระบบบัญชีตรวจสอบภาวะทางการเงินของตนเองแต่อย่างใด ในขณะที่ประชาชนที่มีรายได้ต่ำโดยส่วนใหญ่ก็ไม่ค่อยได้เปรียบเทียบคุณสมบัติและราคาของผลิตภัณฑ์ก่อนที่จะซื้อสินค้าแต่อย่างใด และก็มีมักจะขอใช้สินเชื่อเมื่อตนเองมีรายได้ไม่เพียงพอ มีการเก็บเงินออมเงินแต่ไม่สามารถใช้ชีวิตในวัยเกษียณได้นอกจากนี้เงินออมโดยส่วนใหญ่ถูกใช้ไปกับการใช้จ่ายในระยะสั้น เช่น การซื้อที่ที่อยู่อาศัย การเจ็บป่วยและการท่องเที่ยว การเลี้ยงดูบุตร เป็นต้น โดยผลจากพฤติกรรมดังกล่าวจึงส่งผลให้ประชาชนโดยส่วนใหญ่จัดสรรเงินเพื่อการใช้จ่าย การออม รวมถึงการลงทุนไว้น้อยในวัยเกษียณในอนาคต (สถาบันคีนันแห่งเอเชีย, 2558, หน้า 21)

นอกจากนี้ข้อมูลขององค์กรที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการเงิน อาทิ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ชี้ให้เห็นถึงความคาดหวังระดับของความรู้เรื่องทางการเงินที่สอดคล้องกับอาชีพ เนื่องจากมีความสำคัญในการดำเนินกิจการและขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ เช่น การวางแผน การให้ความรู้ การปรับปรุงพัฒนาการดำเนินกิจการต่างๆ ขององค์กรให้บรรลุตามเป้าประสงค์ที่กำหนด ซึ่งมีผลต่อการดำเนินกิจการได้อย่างยั่งยืน จึงส่งผลให้งานวิจัยในครั้งนี้มุ่งเน้นสำรวจและวิเคราะห์สถานการณ์เกี่ยวกับความรู้ทางการเงิน ความอยู่มีสุขทางการเงิน และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั้งสองเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินนโยบายส่งเสริมความรู้ทางการเงินและความอยู่มีสุขทางการเงินได้อย่างเหมาะสม

จากปัญหาและความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้เห็นได้ว่าประเทศไทยมีความหลากหลายของประชากรวัยแรงงานเป็นอย่างมาก กล่าวคือ ประชากรมีความแตกต่างกันเป็นอย่างมากทั้งด้านการศึกษา ความรู้ทางการเงิน รวมถึงความอยู่มีสุขทางการเงินของประชากรทุกกลุ่มจึงอาจมีขอบเขตกว้างเกินไป ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่ากลุ่มแรงงานเป็นกลุ่มแรงงานที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการสร้างความเข้าใจทางการเงินและความอยู่มีสุขทางการเงินมากกว่าแรงงานในอุตสาหกรรมอื่นๆ ภายใตสมมติฐานว่า แรงงานในอุตสาหกรรมการเงินน่าจะมีความเข้าใจทางการเงินและความอยู่มีสุขทางการเงินในระดับสูง จึงถือเป็นกรณีตัวอย่างที่ดีเพื่อการปรับใช้กับอุตสาหกรรมอื่นๆ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาธนาคารพาณิชย์ เนื่องจากมีความหลากหลายของแรงงานมากกว่าสถาบันการเงินประเภทอื่นๆ เช่น บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนและการประกันเรื่องต่างๆ โดยมีทั้งพนักงานธนาคารเป็นแรงงานที่มีทักษะการเงินและไม่มีทักษะการเงิน รวมทั้งมีบริการทางการเงินที่ครบวงจร โดยธนาคารพาณิชย์ที่เลือกเป็นกรณีศึกษาในครั้งนี้ได้แก่ ธนาคารไทยพาณิชย์เป็นเนื่องจากเป็นหนึ่งในธนาคารพาณิชย์ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย มีสาขาและพนักงานจำนวน

มากและมีความหลากหลายของพนักงานเป็นอย่างมากจึงเชื่อว่าเป็นกรณีศึกษาที่เหมาะสมและผลจากการศึกษาที่ได้จะสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ศึกษาในครั้งต่อไปในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ได้แก่

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพภาพของความรู้ทางการเงินของแรงงานในอุตสาหกรรมการเงินในประเทศไทย

1.2.2 เพื่อศึกษาสภาพภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของแรงงานในอุตสาหกรรมการเงินในประเทศไทย

1.2.3 เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของแรงงานในอุตสาหกรรมการเงินในประเทศไทย

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

งานวิจัยเรื่องนี้มีขอบเขตของการศึกษา 3 ประการ ได้แก่

1.3.1 งานวิจัยเรื่องนี้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนกันยายน พ.ศ.2559 ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ.2560 รวมระยะเวลา 1 เดือน

1.3.2 งานวิจัยเรื่องนี้ใช้ธนาคารพาณิชย์เป็นตัวแทนของอุตสาหกรรมการเงินของประเทศไทย และใช้ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เป็นตัวแทนของธนาคารพาณิชย์

1.3.3 งานวิจัยเรื่องนี้วัดความอยู่ดีมีสุขทางการเงินโดยตัวบ่งชี้ 3 ประการ ได้แก่ สภาพคล่องหนี้สินและเงินออม

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ทำให้ทราบถึงความรู้ทางการเงินของพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์

1.4.2 ทำให้ทราบถึงความมั่งคั่งหรือความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์

1.4.3 ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงินและความมั่งคั่งหรือความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์

นอกจากจะได้รับทราบสถานการณ์ของความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของแรงงานในอุตสาหกรรมการเงินในประเทศไทยและความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของแรงงานในอุตสาหกรรมการเงินในประเทศไทย ผลจากการวิจัยยังสามารถใช้

เป็นข้อมูลสำคัญสำหรับธุรกิจต่างๆ เช่น กองทุนส่วนบุคคล (Private Fund), ธุรกิจเกี่ยวกับการ
ปรึกษาทางการเงิน ได้ดังนี้

1. สามารถนำข้อมูลใช้กำหนดกลยุทธ์ในการลงทุนให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์ตลาดที่มีการ
เปลี่ยนแปลงแก่งานธนาคารซึ่งเป็นแรงงานที่สำคัญของสถาบันการเงิน
2. สามารถช่วยเพิ่มกลุ่มฐานลูกค้าเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากการปรับกลยุทธ์การบริหารจัดการ
ให้ตอบสนองความต้องการของกลุ่มลูกค้าได้มากขึ้น

1.5 นิยามศัพท์เทคนิค

ความรู้ทางการเงิน (Financial Literacy) หมายถึง องค์ประกอบมวลรวมของ ความตระหนัก,
ความรู้, ความสามารถ, ทักษะ ทลอดจนพฤติกรรมที่จำเป็นต่อการตัดสินใจทางการเงินและกำหนดความ
เป็นอยู่ทางการเงินที่ดีได้ (OECD : Organization for Economic Co-operation and Development,
2011) ประกอบไปด้วย ทักษะทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน ความรู้ทางการเงิน

ทัศนคติทางการเงิน (Financial Attitude) หมายถึงการวัดด้านแนวคิดทางด้านการเงิน ,การ
กั๊ก ,การออม และการวางแผนทางการเงิน

พฤติกรรมทางการเงิน (Financial Behavior) จะเป็นการวัดในด้านพฤติกรรมทางด้านการเงิน
การเงิน ซึ่งจะถามถึง พฤติกรรมในการบริหารเงิน ,การกั๊กเงิน ,การออม และการวางแผนรายรับ
รายจ่ายทางการเงิน

ความรู้ทางการเงิน (Financial Knowledge) หมายถึง ความรู้และความเข้าใจแนวความคิด
ที่เกี่ยวกับการเงิน ความเสี่ยงทางการเงิน รวมถึงทักษะ แรงจูงใจ และความเชื่อมั่นที่จะใช้ความรู้และ
ความเข้าใจเหล่านี้ในการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ ในหลากหลายบริบททางการเงิน เพื่อปรับปรุงความ
อยู่ดีมีสุขทางการเงินของปัจเจกและสังคม

ความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน (Financial Well being) หมายถึง การรับรู้ของบุคคลเกี่ยวกับ
สภาพทางการเงินของตนเอง ได้แก่ การมีเงินจำนวนเพียงพอต่อการดำรงชีวิต ภาระหนี้สิน และการ
ออมเพื่อใช้จ่ายในอนาคต หรืออาจเรียกว่าความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน

การลงทุน (Investment) หมายถึง การนำเงินที่เก็บสะสมไปสร้างผลตอบแทนที่สูงกว่าการ
ออม โดยการลงทุนในพันธบัตรรัฐบาล หรือหลักทรัพย์ต่าง ๆ ซึ่งจะมี ความเสี่ยง ที่สูงขึ้น

การวางแผนการเงิน (Financial Planning) หมายถึง แนวทางที่ทำให้เราเตรียมความพร้อม
และวางแผนการจัดสรรเงินให้เพียงพอในการใช้จ่ายประจำวันและในอนาคต รวมถึงการเก็บออมเพื่อ
การเกษียณเพื่อนำชีวิตไปสู่ความมั่นคงทางการเงิน

สภาพคล่อง (Liquidity) หมายถึง ความสามารถในการเปลี่ยนสิ่งของหรือสินทรัพย์ไปเป็น
เงินสด

เงินออม (Saving) หมายถึง ส่วนของรายได้ที่เหลืออยู่ หรือที่กันเอาไว้ไม่นำมาใช้จ่ายในการบริโภคและอุปโภคในปัจจุบัน โดยมีจุดประสงค์เพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในอนาคต

หนี้สิน (Debt) หมายถึง จำนวนเงินที่บุคคลเป็นหนี้บุคคลภายนอกโดยมีภาระผูกพันซึ่งจะต้องชำระในวันข้างหน้า

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง ความรู้ทางการเงินและความมั่งคั่งของพนักงานในสถาบันการเงิน กรณีศึกษา พนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการสร้างกรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัย ได้แก่ (1) แนวคิดทฤษฎีการวางแผนการเงินส่วนบุคคล (2) แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ทางการเงิน (3) ความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน และ (4) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดทฤษฎีการวางแผนการเงินส่วนบุคคล

Hallman & Rosenbloom (2000) ได้กล่าวว่า การวางแผนการเงินส่วนบุคคลคือการกำหนดแผนการเงินรวมที่สอดคล้องและนำไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินของแต่ละบุคคลโดยหัวใจหรือสาระสำคัญของแนวคิดนี้คือการกำหนดแผนการเงินให้สอดคล้องกับการเงินโดยรวมของบุคคลและอยู่บนพื้นฐานของเป้าหมายทางการเงินของบุคคลนั้น ๆ คนส่วนใหญ่มักใช้เครื่องมือทางการเงินหลายอย่างก่อนที่จะพวกเขาเหล่านั้นจะบรรลุเป้าหมายทางการเงินทั้งหมดของตนเองดังนั้นเครื่องมือทางการเงินพื้นฐานเช่นหุ้นหุ้นกู้กองทุนการประกันต่าง ๆ โบนัสประจำปี ตลาดการเงิน เงินฝากเงินบำนาญสินเชื่อบุคคล ที่ดิน ฯลฯ จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับแนวคิดเรื่องการวางแผนการเงิน

ศิริสุข อินละคร (2548, หน้า 2) กล่าวว่า การวางแผนการเงินส่วนบุคคลจะช่วยให้บุคคลมีการคาดการณ์เหตุการณ์ต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตพร้อมทั้งทำการวางแผนรองรับไว้ได้โดยได้เสนอขั้นตอนการวางแผนการเงินไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 คือการประเมินสถานการณ์ทางการเงินของตนเองในปัจจุบันขั้นตอนแรกของการวางแผนการเงินส่วนบุคคลคือการประเมินสถานะทางการเงินของตนเองในปัจจุบันโดยพิจารณาจากรายได้ ค่าใช้จ่ายสินทรัพย์ภาระหนี้สิน รวมทั้งเงินออมที่มีอยู่ในปัจจุบันวิธีการประเมินสถานะทางการเงินของบุคคลคือการจัดทำงบการเงินส่วนบุคคลได้แก่ งบดุลส่วนบุคคล (Personal Balance Sheet) และงบรายได้และค่าใช้จ่าย (Income and Expenditure Statement)

ขั้นที่ 2 คือการกำหนดเป้าหมายทางการเงินการกำหนดเป้าหมายทางการเงินเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญขั้นตอนหนึ่งในการวางแผนการเงินส่วนบุคคล เนื่องจากหากบุคคลที่มีเป้าหมายทางการเงินแล้วจะสามารถกำหนดแนวทางที่ต้องปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการได้เปรียบเสมือนกับการเดินทางที่ก่อนอื่นจะต้องกำหนดจุดหมายที่จะเดินทางไปเสียก่อนแล้วจะสามารถกำหนดเส้นทางที่จะใช้ในการเดินทางได้ในการกำหนดเป้าหมายทางการเงินนั้นบุคคลจะต้องระบุให้

ชัดเจนว่าต้องการอะไรเช่น ต้องการซื้อรถยนต์ราคาเท่าไรและจะซื้อเมื่อใด นอกจากนี้เป้าหมายทางการเงินควรความเป็นไปได้ นั่นคือเป้าหมายทางการเงินควรจะเหมาะสมกับสถานะทางการเงินของบุคคลนั้นด้วย

ขั้นที่ 3 คือการกำหนดทางเลือกและประเมินทางเลือกขั้นตอนนี้เป็นการกำหนดทางเลือกที่เป็นไปได้ที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินที่กำหนดไว้และพิจารณาทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดโดยพิจารณาจากสถานะทางการเงินของบุคคลนั้น ภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน รวมทั้งความเสี่ยงของแต่ละทางเลือกด้วย ในขั้นตอนนี้บุคคลจำเป็นต้องหาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เพื่อช่วยในการกำหนดทางเลือกและประเมินทางเลือกเช่นหนังสือวารสารเว็บไซต์ต่างๆ รวมทั้งบุคคลอาจจะขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ เช่น นักวางแผนภาษีหรือผู้ที่ให้คำปรึกษาทางการเงิน

ขั้นที่ 4 คือ สร้างและปฏิบัติตามแผนการเงินเมื่อพิจารณาทางเลือกที่เหมาะสมได้แล้วขั้นตอนต่อมาคือการกำหนดแผนการเงินจากทางเลือกนั้น ซึ่งเป็นการระบุวิธีการที่ต้องปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการและเมื่อกำหนดแผนการเงินแล้วขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของการวางแผนการเงินส่วนบุคคล คือการปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้เนื่องจากถึงแม้จะวางแผนการเงินไว้เพียงใดก็ตามแต่หากไม่ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ก็จะไม่บรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการการปฏิบัติตามแผนทางการเงินอาจจะต้องติดต่อกับบุคคลอื่น เช่นตัวแทนประกันชีวิตเพื่อซื้อประกันชีวิต หรือการใช้บริการจากนายหน้าขายหลักทรัพย์ (Broker) เพื่อซื้อหลักทรัพย์ที่ต้องการลงทุน หรือใช้บริการจากธนาคารในการฝากเงิน หรือทำธุรกรรมทางการเงินอื่นๆ

ขั้นที่ 5 คือการติดตามผลและปรับปรุงแผนการวางแผนการเงินเป็นขั้นตอนที่ไม่มีที่สิ้นสุด นั่นคือเมื่อบุคคลได้ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้แล้วขั้นตอนต่อมาคือการติดตามผลโดยพิจารณาว่าแผนการเงินนั้นเหมาะสมหรือไม่สามารถปฏิบัติตามได้จริงหรือไม่หากไม่สามารถปฏิบัติตามได้ต้องทำการเปลี่ยนแปลงแผนทางการเงินใหม่นอกจากนั้นภาวะเศรษฐกิจ สังคม รวมทั้งสถานะทางการเงินของบุคคลมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอเช่น มีความก้าวหน้าในงานทำให้บุคคลมีรายได้สูงขึ้น หรือภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทำให้บุคคลมีรายได้ลดลง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อแผนการเงินส่วนบุคคลนั้นด้วย ดังนั้นบุคคลจึงต้องทำการทบทวน และปรับปรุงแผนการเงินอยู่อย่างสม่ำเสมอ

ณัฐพล นิมมานพัชรินทร์ (2549) กล่าวว่า การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล หมายถึง การค้นหาทางเลือกเพื่อสนับสนุนกระบวนการในการตัดสินใจล่วงหน้าเกี่ยวกับปริมาณและเวลาของ เงินทุน แหล่งของเงินทุน และการจัดสรรเงินทุน ด้วยการกำหนดกิจกรรม วิธีการ เวลา และผู้รับผิดชอบประกอบการจัดการความเสี่ยงต่างๆ ทางการเงิน

ความสำคัญของการวางแผนทางการเงิน

การวางแผนทางการเงินมีความสำคัญต่อคนทุกช่วงอายุ นักศึกษาจบใหม่อายุ 23 ปี จากมหาวิทยาลัย วางแผนการซื้อรถ เกือบอมเพื่อซื้อบ้านหลังแรก การคำนวณค่าใช้จ่ายสำหรับประกัน

ชีวิต คนวัยทำงานอายุ 35 ปี อาจวางแผนการลงทุนในสินทรัพย์ประเภทต่างๆ และคนวัย 50 ปี ก็วางแผนการลงทุนหลังวัยเกษียณเพื่อให้มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต เป็นต้นดังนั้น จึงเป็นข้อเท็จจริงว่า การวางแผนทางการเงินเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นตลอดช่วงชีวิต (a life-long activity) และจะเห็นได้ว่าวัตถุประสงค์ทางการเงินที่ตั้งไว้ไม่จำเป็นต้องคงที่ตลอดเวลา มีการเปลี่ยนแปลงได้ทั้งลักษณะและความสำคัญ เช่น การวางแผนเพื่อวัยเกษียณ ควรถูกพิจารณาตั้งแต่เริ่มต้นเข้ามาทำงานในอาชีพ แต่จะอยู่ในลักษณะการสะสมเงินออมและลงทุนไป จนเมื่อใกล้เกษียณ การวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณและการวางแผนมรดก (retirement and estate planning) จะเริ่มมีความสำคัญมากขึ้น การวางแผนสำหรับแต่ละบุคคลก็อาจจะต่างกันไปตามปัจจัยต่างๆ เช่น แผนของคนมีครอบครัวอายุ 30 ปี มีบุตร 2 คน กับแผนของคนอายุ 65 ปี ก็จะแตกต่างกัน เป็นต้น

สุพพตา ปิยะเกศิน (2546) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวางแผนทางการเงินไว้ 3 ประการดังนี้

1. วางแผนเพื่อวัตถุประสงค์ทางการเงิน เช่น รายจ่ายประจำที่ต้องจ่ายสม่ำเสมอ เงินออมในระยะสั้น

2. วางแผนเพื่อวางแผนทางการเงิน เพื่อเป้าหมายที่แตกต่างกัน บุคคลจะวางแผนทางการเงินนั้นจะสามารถพิจารณาได้จาก

- 2.1 การมีอายุยืนยาว ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงด้านประชากรโดยมีอายุโดยเฉลี่ยอยู่ในช่วงระหว่างอายุ 75-80 ปีกล่าวคือ บุคคลจะสามารถมีอายุยืนยาวหลังเกษียณได้อีก 15-20 ปี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554)

- 2.2 สภาพสังคมที่เปลี่ยนไป

- 2.3 ความเสี่ยงทางการเงินที่มีเพิ่มมากขึ้น

- 2.4 แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนและความเสี่ยง

- 2.5 ทางเลือกในการลงทุนที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

3. วางแผนเพื่อเป็นนักลงทุนที่มีคุณภาพ หมายถึง ผู้วางแผนต้องเข้าใจหลักสำคัญของการวางแผนซึ่งจะสามารถวางแผนได้สำเร็จ ประกอบด้วย

- 3.1 การรู้จักตนเอง (Know Yourself)

- 3.2 การรู้จักเครื่องมือ (Know the Vehicles)

- 3.3 การรู้จักจังหวะลงทุน (Know the Markets)

ศิรินุช อินละคร (2548) ได้พูดถึงประโยชน์ของการวางแผนการเงินส่วนบุคคล มีดังนี้

1. ช่วยให้คุณมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการนั่นเอง

2. ช่วยให้คุณมีการจัดการรายรับรายจ่ายรวมทั้งเงินออมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ช่วยให้คุณคนมีการควบคุมสถานะทางการเงินของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพอย่างสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันมิให้คุณคนมีการหนี้สินมากเกินไป

4. ช่วยลดความวิตกกังวลทางการเงินของคุณคน เพราะมีการวางแผนและการคาดการณ์ล่วงหน้าทั้งรายได้อายจ่ายของคุณคนในอนาคตแล้วนำไปวางแผนทางการเงินเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการ

แผนทางการเงินมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับแต่ละบุคคลเนื่องมาจากเหตุผล ดังต่อไปนี้

1. ทำให้เกิดความมั่นคงในชีวิต การวางแผนทางการเงินที่ครอบคลุมกิจกรรมทางการเงินทั้งหมดที่เกี่ยวข้องของแต่ละบุคคล เรียกว่า Comprehensive Financial Planning ซึ่งประกอบด้วย แผนการลงทุน แผนการประกัน แผนทางภาษี และการวางแผนเพื่อวัยเกษียณ จะช่วยให้เกิดความมั่นคงทางการเงินและความมั่นคงในชีวิต มีทรัพย์สินเงินทองพอใช้ตามอัตราทางเศรษฐกิจสำหรับแต่ละช่วงวงจรชีวิต ยกตัวอย่างเช่น การวางแผนเพื่อวัยเกษียณที่ดีจะช่วยให้มีชีวิตในบั้นปลาย ภายหลังเกษียณจากการทำงานได้อย่างมีความสุข มีทรัพย์สินเงินทองเพียงพอตามอัตราสำหรับการใช้จ่ายในแต่ละเดือนและสำหรับการดูแลสุขภาพ ซึ่งจำเป็นจะต้องมีการวางแผนการออมและการลงทุนที่ดีมีประสิทธิภาพมีการนำทรัพย์สินเงินทองดังกล่าวไปลงทุนทำให้ ทรัพย์สินเงินทองที่มีอยู่กองงจะมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นมีการเจริญเติบโตเพิ่มสูงกว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเฟ้อ พร้อมกันนี้จะต้องมีการวางแผนทางภาษีที่มีประสิทธิภาพเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายทางด้านภาษีและทำให้เงินได้สุทธิเพิ่มสูงขึ้น ในขณะเดียวกันก็ต้องมีการวางแผนการประกันที่ดีเพื่อรองรับกับเหตุการณ์ที่มีได้คาดหวัง เช่น ประสบอุบัติเหตุ ต้องสูญเสียทรัพย์สินเงินทองเพื่อเป็นค่ารักษาพยาบาล หรืออาจเลวร้ายจนถึงขั้นกลายเป็นบุคคลพิการทุพพลภาพไม่สามารถประกอบวิชาชีพเพื่อหาเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้เป็นผลให้เกิดการสูญเสียของทรัพย์สินเงินทองที่มีอยู่โดยไม่จำเป็น สามารถตอบสนองความต้องการและเป้าหมายเฉพาะของคุณคนได้ เป็นลักษณะของแผนทางการเงินที่ เรียกว่า Special Needs Planning ซึ่งแผนทางการเงินในลักษณะนี้ จะช่วยให้คุณคนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะที่แต่ละบุคคลต้องการได้ถ้ามีการวางแผนทางการเงินที่ดีและมีการปฏิบัติตามแผนทางการเงินดังกล่าวอย่างเคร่งครัด เช่น การวางแผนเพื่อจัดหาเงินสำหรับการเรียนในมหาวิทยาลัย การออมเพื่อซื้อบ้านหลังแรก หรือซื้อรถ เป็นต้น

ปัจจุบันการวางแผนทางการเงินทวีความสำคัญเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และได้รับความสนใจจากประชาชนทั่วไปอย่างแพร่หลาย ทั้งนี้เป็นผลเนื่องมาจากปัจจัยต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. การขยายขอบเขตในการประกอบธุรกิจของสถาบันการเงิน

เดิมทีนั้นธุรกิจการเงิน ส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับธนาคารพาณิชย์ ซึ่งประกอบธุรกิจในการรับฝากเงินและปล่อยสินเชื่อเป็นหลัก แต่ในปัจจุบันจะพบว่าธนาคารพาณิชย์สามารถขยายขอบเขตในการประกอบธุรกิจออกไปในภาคบริการทางการเงินอื่นๆ เช่น ธุรกิจประกันภัยในลักษณะของ Bank

Assurance3 ธุรกิจค้าหลักทรัพย์ที่จัดจำหน่ายหน่วยลงทุนและหุ้นกู้ ธุรกิจที่ปรึกษาทางการเงิน ใน ส่วนงานวาณิชธนกิจ และอื่นๆ อีกมากมาย

ในขณะเดียวกันธุรกิจประกันภัยและประกันชีวิตเองเดิมประกอบธุรกิจการขายกรมธรรม์ คຸ່ມครองต่างๆ ขึ้นพื้นฐานแก่ผู้รับค่าปรึกษาส่วนบุคคลทั่วไป ก็ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในธุรกรรมทางการเงินที่คาบเกี่ยวกับธุรกิจของธนาคารพาณิชย์มากขึ้น เช่นการรับฝากเงิน โดยผ่านทางกรมธรรม์ ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ หรือการให้กู้เงินแก่ผู้ซื้อประกันโดยใช้กรมธรรม์เป็นหลักทรัพย์ค้ำประกัน เป็นต้น นอกจากนี้ธุรกิจประกัน ก็ได้เริ่มเข้ามามีส่วนร่วมในส่วนของธุรกิจหลักทรัพย์มากขึ้น ดังจะเห็นได้จากการออกกรมธรรม์ประเภท ควบหน่วยลงทุน (Unit Link) ซึ่งให้ทั้งในส่วนของการให้ความคุ้มครองและในส่วนของการลงทุนไปในผลิตภัณฑ์นั้นในขณะเดียวกัน เป็นต้น

การขยายขอบเขตการประกอบธุรกิจของสถาบันการเงินนี้ ส่งผลให้การแข่งขันระหว่างสถาบันการเงินต่างๆ ทวีความรุนแรงมากขึ้น ทำให้สถาบันการเงินในแต่ละประเภทต้องมีการปรับตัว ดังจะเห็นได้จาก ธนาคารพาณิชย์ที่ให้บริการในรูปแบบเดิมๆ ได้มีการปรับตัวมาเป็นธนาคารพาณิชย์ ที่ให้บริการแบบครบวงจร (Universal Banking) บริษัทประกันภัยและประกันชีวิตก็ได้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการฝากเงิน และการลงทุนผนวกเข้าในกรมธรรม์ของตน เพื่อเป็นการดึงดูดให้ผู้รับค่าปรึกษามาใช้บริการของตนมากขึ้น และแนวทางหนึ่งในการดึงดูดผู้รับค่าปรึกษานั้นก็คือ การเสนอบริการให้คำปรึกษาทางการเงินอย่างครบวงจร โดยมีได้มุ่งเน้นแต่การเสนอขาย ผลิตภัณฑ์ทางการเงินแต่เพียงอย่างเดียว แต่จะให้ความสำคัญกับการบริการให้คำแนะนำหรือบริการ ด้าน การวางแผนทางการเงินที่มากยิ่งขึ้น

2. ตราสารทางการเงินปัจจุบันมีความซับซ้อนยิ่งขึ้นยากแก่การเข้าใจ

เดิมผลิตภัณฑ์ทางการเงินไม่มีความซับซ้อนมากนัก และสามารถทำความเข้าใจได้โดยง่าย โดยตราสารทางด้านตลาดเงินนั้นก็ประกอบไปด้วย ตัวสัญญาใช้เงิน ตัวแลกเงิน พันธบัตรรัฐบาล ตัวเงินคลังส่วนตราสารทางด้านตลาดทุน ก็จะมีเพียง หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ หุ้นกู้ หรือที่มีความซับซ้อนขึ้นมาหน่อยก็คือ ใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญ (Warrant) เนื่องจากการพัฒนาของตลาดเงินและตลาดทุนที่ไม่หยุดนิ่ง ทำให้ในปัจจุบันผลิตภัณฑ์ทางการเงินหรือตราสารทางการเงินนั้นก็ได้มีการพัฒนาในรูปแบบที่ซับซ้อนยิ่งขึ้นอาทิเช่น ตราสารอนุพันธ์ (Derivatives) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนองตอบต่อความต้องการของผู้ลงทุนทั้งในส่วนของผู้ลงทุนประเภทบุคคล และประเภทสถาบัน ซึ่งตราสารที่พัฒนาขึ้นมาใหม่เหล่านี้ โดยส่วนใหญ่มีความซับซ้อนยากที่ผู้ลงทุนโดยทั่วไปจะเข้าใจได้ โดยง่าย ทั้งในส่วน ของ ลักษณะเฉพาะของตัวตราสาร สิทธิประโยชน์และภาระผูกพันที่มีต่อตราสารทางการเงินนั้นๆ และจำเป็นที่จะต้องอาศัยความช่วยเหลือจากนักวางแผนทางการเงินมาอธิบายและทำความเข้าใจให้กับผู้รับค่าปรึกษาหรือผู้ลงทุนมากขึ้น

3. สัดส่วนโครงสร้างประชากรที่เปลี่ยนแปลงไป

ประเทศไทยมีสัดส่วนของประชากรผู้สูงอายุที่เพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ เป็นผลเนื่องมาจากความสำเร็จของการวางแผนครอบครัว ความเจริญก้าวหน้าทางการแพทย์ และการให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับประเทศที่กำลังพัฒนาและประเทศที่พัฒนาแล้ว ดังจะเห็นได้จาก ในปี พ.ศ.2527 ประเทศไทยมีประชากรของผู้สูงอายุที่มีอายุมากกว่า 65 ปี ขึ้นไปในสัดส่วนคิดเป็น 5.7% ของประชากรทั้งประเทศ และในปี พ.ศ. 2546 สัดส่วนนี้ ก็ได้เพิ่มเป็น 9.4% ของประชากรทั้งประเทศ ผลที่ตามมาคือ จำนวนประชากรผู้สูงอายุในอนาคตอันใกล้จะมีมากกว่าที่ทางภาครัฐสามารถจะให้การดูแลได้อย่างทั่วถึงและเพียงพอ ดังนั้นภาระหน้าที่ในการดูแลเพื่อให้มีชีวิตในบั้นปลายภายหลังจากการเกษียณอายุอย่างมีความสุขตามอัตภาพจึงเป็นเรื่องของปัจเจกบุคคล ซึ่งแต่ละคนจะต้องมีการวางแผนทางการเงินเป็นอย่างดีเพื่อให้มีเงินสำหรับใช้ในวัยเกษียณอย่างเพียงพอ โดยภาครัฐได้มีมาตรการในการส่งเสริมการออมเพื่อใช้ในวัยเกษียณอย่างเป็นรูปธรรมผ่านทางการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษี ดังจะเห็นได้จากการสนับสนุนให้มีการออมระยะยาวโดยผ่านกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (retirement mutual fund - RMF) ของบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม (บลจ.) ต่างๆ เป็นต้น

4. ภาวะเศรษฐกิจได้มีการปรับตัวอย่างรุนแรง

หลังจากที่เกิดวิกฤตการณ์ทางการเงิน และมีการลอยตัวค่าเงินบาทในประเทศไทย ในวันที่ 2 กรกฎาคม 2540 นั้นทำให้ค่าเงินบาทของเราเดิมซึ่งอยู่ที่ประมาณ 25 บาทต่อ 1 เหรียญสหรัฐอ่อนตัวลงมาอยู่ที่ประมาณ 50 บาทต่อ 1 เหรียญสหรัฐ ภายในระยะเวลาอันสั้น ส่งผลให้ธุรกิจในประเทศต้องปิดตัวลงเป็นจำนวนมาก และสถาบันการเงินหลายๆ แห่งต้องเข้าไปอยู่ในความดูแลของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อสะสางหนี้สินที่เกิดขึ้นจากวิกฤตการณ์ทางการเงินดังกล่าว และปิดสถาบันการเงินที่มีปัญหาทางการเงินเหล่านั้นลงในที่สุด ส่งผลให้เศรษฐกิจในประเทศชะงักงัน ส่งผลกระทบเป็นลูกโซ่ไปยังธุรกิจต่างๆ พนักงานลูกจ้างในบริษัทต่างๆ ถูกเลิกจ้างเป็นจำนวนมาก บ้างก็ถูกลดเงินเดือนและอัตราการว่างงานสูงขึ้นเป็นประวัติการณ์

สาเหตุที่บุคคลละเลยเรื่องการวางแผนทางการเงิน

จากที่กล่าวมาในเบื้องต้นจะพบว่าทางการเงินมีบทบาทและความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะช่วยให้บุคคลสามารถบรรลุถึงเป้าหมายทางการเงินตามที่ตั้งใจไว้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดอย่างไรก็ตาม จะพบว่าในปัจจุบัน ผู้คนอาจละเลยและไม่ได้ให้ความสำคัญกับการวางแผนทางการเงินเท่าที่ควร ทั้งนี้ อาจเป็นผลเนื่องมาจากปัจจัยหรือสาเหตุที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1. สาเหตุทางด้านของสถานภาพและฐานะทางการเงิน

ซึ่งครอบคลุมรวมถึงทั้งในส่วนของผู้ที่มีฐานะทางการเงินในระดับปานกลางไปจนถึงผู้ที่มีฐานะทางการเงินมั่นคง โดยในส่วนของผู้ที่มีฐานะทางการเงินในระดับปานกลางซึ่งเป็นกลุ่มคนส่วนใหญ่

ใหญ่มักจะคิดว่า ตนไม่มีทรัพย์สินหรือรายได้ที่มากเพียงพอถึงระดับที่ต้องมีการวางแผนทางการเงิน และมองว่าการวางแผนทางการเงินเป็นสิ่งที่เสียเวลาและสิ้นเปลืองโดยใช่เหตุ ในทางตรงกันข้ามกลุ่มคนที่มีฐานะทางการเงินมั่นคงมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีมีความสุขดี ไม่มีความเสี่ยงทางด้านการขาดแคลนทรัพย์สินเงินทองสำหรับการใช้จ่ายใช้สอยทั้งในชีวิตประจำวันและในอนาคตไม่เห็นมีความจำเป็นที่จะต้องวางแผนทางการเงิน ซึ่งความคิดของกลุ่มคนที่มีฐานะทางการเงินที่แตกต่างกันทั้ง 2 กลุ่มนี้เป็นความคิดที่ค่อนข้างผิดอย่างมาก ทั้งนี้ เนื่องจากแนวคิดของการวางแผนทางการเงินนั้นไม่ได้สร้างขึ้นมาเพื่อตอบสนองกับกลุ่มบุคคลเฉพาะกลุ่ม ทั้งในส่วนของกลุ่มบุคคลที่ร่ำรวยหรือกลุ่มบุคคลที่มีฐานะปานกลางทั่วๆ ไป แต่สร้างขึ้นมาเพื่อตอบสนองกับกลุ่มบุคคลทุกกลุ่ม เพื่อให้ทุกคนสามารถบรรลุถึงเป้าหมายทางการเงินตามที่ต้องการได้ โดยเป้าหมายทางการเงินดังกล่าวจะต้องเป็นจริงได้ สมเหตุสมผลตามอัตราสภาพ สถานกำลังที่บุคคลดังกล่าวสามารถที่จะทำได้ ยกตัวอย่างเช่น พนักงานบริษัทคนหนึ่งมีรายได้ต่อปี เท่ากับ 360,000 บาท มีเป้าหมายที่ต้องการจะมีบ้านราคา 3,000,000 บาท ใน 5 ปี ช่างหน้าก็สามารถที่จะทำได้ถ้ามีการวางแผนทางการเงินที่ดีพอ แต่ถ้าบุคคลดังกล่าวมีเป้าหมายที่ต้องการจะมีบ้านราคา 20,000,000 บาท ใน 5 ปี ช่างหน้า จะเห็นได้ว่าเป้าหมายดังกล่าวไม่ได้ตั้งอยู่บนสมมติฐานของความเป็นจริงหรือความสมเหตุสมผล ดังนั้นถึงแม้ว่าจะมีการวางแผนที่ดี ยังไงก็ตาม เป้าหมายดังกล่าวก็ไม่สามารถที่จะบรรลุได้ แต่ถ้าบุคคลดังกล่าวมีรายได้ต่อปี เท่ากับ 2,000,000 บาท ก็สามารถที่จะบรรลุเป้าหมายของความต้องการที่จะมีบ้านราคา 20,000,000 บาท ใน 5 ปี ช่างหน้าได้ ถ้ามีการวางแผนทางการเงินที่ดี หรืออย่างน้อยในกรณีของการวางแผนเพื่อให้มีชีวิตในบันปลายภายหลังจากการเกษียณอายุอย่างมีความสุขจะพบว่าในกรณีของคนที่มีฐานะทางการเงินในระดับเฉลี่ยทั่วไปอาจจะต้องมีเงินไว้ใช้ในยามเกษียณจำนวนน้อยกว่าโดยเปรียบเทียบกับคนรวย เช่น อาจจะต้องเพียง 3 ล้านบาท ในขณะที่คนรวยต้องการถึง 50 ล้านบาท ทั้งนี้ เป็นผลเนื่องมาจากลักษณะการใช้ชีวิต และสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ต่างกันแต่ทั้งสองกรณีจะสามารถให้ ความพึงพอใจที่เท่าเทียมกันและมีชีวิตในบันปลายภายหลังจากการเกษียณอายุอย่างมีความสุขได้ จากที่กล่าวมานี้ จะเห็นได้ว่าการวางแผนทางการเงินนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับฐานะทางการเงินเป็นสำคัญ โดยการวางแผนทางการเงินสามารถตอบสนองต่อความต้องการของคนที่มีฐานะทางการเงินที่แตกต่างกันได้ในทุกๆ ระดับ อันจะนำมาซึ่งความพึงพอใจในระดับที่เท่าเทียมกัน

2. สาเหตุทางด้านของความเชื่อและทัศนคติที่ผิด

การวางแผนทางการเงินจะเกี่ยวข้องโดยตรงกับความไม่แน่นอนหรือความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคตอันเป็นเหตุการณ์ที่ไม่พึงปรารถนาของมนุษย์ทุกคน เช่น การตาย พิการ ทูพพลภาพ และแม้กระทั่ง การกลายเป็นบุคคลไร้ความสามารถ เป็นต้น ถึงแม้ว่าความไม่แน่นอนดังกล่าวเป็นความจริงของชีวิตที่มีโอกาสจะเกิดขึ้นกับใครคนใดคนหนึ่งก็ได้ในอนาคต แต่ผลจากความเชื่อและทัศนคติที่ผิด ทำให้บุคคลโดยส่วนใหญ่ไม่อยากจะรับรู้ หลีกเลี่ยงและประวิงเวลาของการวางแผนเพื่อที่จะ

รองรับกับความไม่แน่นอนหรือความเสี่ยงดังกล่าวออกไปเรื่อยๆ จนถึงละเลยไม่ใส่ใจที่จะวางแผนทางการเงินเพื่อรองรับความเสี่ยงดังกล่าวในที่สุด อย่างไรก็ตามสาเหตุของการละเลยเรื่องการวางแผนทางการเงินในข้อนี้ ปัจจุบันได้ลดลงอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ เป็นผลเนื่องมาจากการที่บุคคล โดยส่วนใหญ่มีการศึกษาสูงขึ้น เชื่อในหลักเหตุและผลและความเป็นจริงของชีวิตที่มีความไม่แน่นอนอยู่ตลอดเวลา มากกว่าความเชื่อและทัศนคติที่ผิดตามที่ได้กล่าวไปแล้วในเบื้องต้น

ผลเสียอันเนื่องมาจากการละเลยเรื่องการวางแผนทางการเงิน

การละเลยและไม่ได้ให้ความสำคัญกับการวางแผนทางการเงินเท่าที่ควร อาจก่อให้เกิดผลเสียตามมามากมายหลายอย่าง ดังนี้

1. ทำให้ไม่สามารถบรรลุถึงเป้าหมายทางการเงินตามที่ต้องการได้ทำให้เป็นภาระของตนเองและผู้อื่น การมุ่งหวังที่จะทำการสิ่งใดเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายใดเป้าหมายหนึ่ง ถ้าปราศจากการวางแผนที่ดีแล้วการที่จะบรรลุตามเป้าหมายดังกล่าวอาจเป็นไปได้หรือไม่ได้ หรือเป็นไปได้ยาก หรือเป็นไปได้อย่างไม่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ รวมถึงเป้าหมายทางการเงินด้วย ยกตัวอย่างเช่น นายสมชายต้องการมีเงินออมจำนวน 5 ล้านบาท ใน 3 ปี ข้างหน้าเพื่อซื้อบ้าน ถ้านายสมชายไม่มีการวางแผนทางการเงินที่ดี ยังคงมีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินเหมือนเดิมมีปริมาณเงินเก็บหรือเงินออมเท่าเดิม ผลที่ได้รับ นายสมชายอาจจะไม่สามารถเก็บเงินได้ 5 ล้านบาท เลยในชีวิตนี้ หรืออาจเก็บได้แต่ต้องใช้เวลามากกว่า 3 ปี ตามที่ตั้งใจไว้ในทางตรงกันข้ามถ้านายสมชาย มีการวางแผนทางการเงินที่ดี มีแนวทางในการเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย หรือมีแนวทางในการออมที่เป็นรูปธรรม นายสมชาย สามารถที่จะบรรลุเป้าหมายทางการเงินดังกล่าวได้ภายในระยะเวลา 3 ปี หรือน้อยกว่า เป็นต้น

2. ก่อให้เกิดความสูญเสียทางการเงิน ทั้งนี้ ความสูญเสียทางการเงินดังกล่าวจะรวมถึงความสูญเสียโอกาสในการหาเงินสำหรับใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตประจำวันของตนเองและของผู้อยู่ในอุปการะ เมื่อมีเหตุการณ์ที่ไม่พึงปรารถนาเกิดขึ้นในอนาคต เช่น การตกงานเป็นระยะเวลายาวนาน การเจ็บป่วยเป็นโรคร้ายแรง การประสบอุบัติเหตุกลายเป็นคนทุพพลภาพไม่สามารถประกอบวิชาชีพได้ หรืออาจร้ายแรงถึงขั้นเสียชีวิตก่อนวัยอันควร โดยที่ปราศจากมาตรการในการรองรับการเกิดเหตุการณ์ที่มีได้คาดฝันดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเนื่องไปถึงวิถีการดำเนินชีวิตของผู้อยู่ในอุปการะ ทั้งในส่วนของบุตรและคู่สมรส รวมถึงบุพการี ได้แก่ บิด มารดา เป็นต้น หรืออาจทำให้ผู้อยู่ในอุปการะต้องสูญเสียโอกาสบางอย่างที่ควรจะได้ในอนาคต เช่น โอกาสทางการศึกษาของบุตร ซึ่งเป็นความเสียหายที่ค่อนข้างสูง

3. ประสบกับปัญหาความยากลำบากในการใช้ชีวิตในบั้นปลายภายหลังเกษียณ การขาดการวางแผนทางการเงินที่ดีเพื่อรองรับชีวิตภายหลังการทำงานอาจก่อให้เกิดปัญหาที่ค่อนข้างรุนแรงและไม่มีโอกาสที่จะแก้ไขได้อีก คือมีเงินไม่เพียงพอสำหรับการดำรงชีพตามอัตราที่ควรจะเป็นหรือไม่มีเงินเพียงพอสำหรับการรักษาตัวในกรณีเจ็บไข้ได้ป่วย ทำให้ไม่สามารถใช้ชีวิตในบั้นปลายได้อย่างมี

ความสุขหรือในกรณีที่เลวร้ายอาจจะประสบกับปัญหาทางการเงินก่อนที่จะถึงช่วงของการเกษียณอายุ ก็เป็นไปได้ ถ้าขาดการวางแผนทางการเงินที่ดีหรือไม่มีความวินัยในการใช้จ่ายเงิน การลงทุน หรือการบริหารเงินให้เป็นไปตามแผนทางการเงินทั้งหมดที่วางไว้

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าการละเลยการวางแผนทางการเงินจะก่อให้เกิดผลเสียต่อบุคคล ดังกล่าว ในทางตรงกันข้าม การให้ความสำคัญกับการวางแผนทางการเงินนอกจากจะช่วยให้คุณบรรลุเป้าหมายทางการเงินตามที่ตั้งใจไว้แล้วยังช่วยให้คุณเองและผู้อยู่ในอุปการะทุกคนมีหลักประกันในอนาคตที่มั่นคง ว่าถ้ามีเหตุการณ์ที่ไม่พึงปรารถนาเกิดขึ้นกับผู้ที่ป็นหัวหน้าครอบครัวผู้ที่อยู่ในอุปการะทุกคนสามารถจะดำเนินชีวิตต่อไปได้ด้วยระดับมาตรฐานการดำรงชีวิตที่คงเดิม หรือไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก และในระยะยาวการวางแผนทางการเงินที่ดีจะช่วยให้คุณ ดังกล่าว มีชีวิตในบั้นปลายภายหลังเกษียณอายุอย่างมีความสุขตามอัตภาพที่ควรจะเป็น และไม่เป็นภาระของลูกหลานหรือญาติพี่น้องที่เกี่ยวข้อง

เป้าหมายในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

ได้มีผู้ให้นิยามเกี่ยวกับเป้าหมายในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

ศิริสุข อินสระ (2548) กล่าวว่ากำหนดเป้าหมายทางการเงินอาจกำหนดตามระยะเวลา ได้แก่ เป้าหมายทางการเงินระยะสั้น และเป้าหมายทางการเงินระยะยาว ดังนี้

1. เป้าหมายทางการเงินระยะสั้น (Short Term Financial Goals) เป็นเป้าหมายที่บุคคลสามารถทำให้สำเร็จได้ภายในระยะเวลาสั้นๆ นั่นคือไม่เกิน 1 ปี เช่น ฤดูร้อนนี้ต้องการซื้อเครื่องปรับอากาศ ต้องการเก็บเงินไปเที่ยวต่างจังหวัด
2. เป้าหมายทางการเงินระยะยาว (Long Term Financial Goals) เป็นเป้าหมายที่บุคคลต้องการใน 5 – 20 ปี ข้างหน้า หรือเป็นเป้าหมายที่บุคคลต้องใช้เวลานานในการสะสมเงินเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เช่น ต้องการเก็บเงินไว้ใช้หลังเกษียณ ต้องการเก็บเงินไว้เป็นทุนการศึกษาบุตรในอนาคต เป้าหมายระยะยาวอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากในอนาคตภาวะและเหตุการณ์ต่างๆ อาจจะเปลี่ยนแปลงไป เช่น ภาวะเศรษฐกิจรวมทั้งการเปลี่ยนแปลงความต้องการของบุคคลเอง เช่น บุคคลตั้งเป้าหมายไว้ว่าจะซื้อบ้านเดี่ยวราคา 2 ล้านบาทในอีก 5 ปี ข้างหน้า เมื่อเวลาผ่านไปภาวะเศรษฐกิจตกต่ำลงทำให้บุคคลมีรายได้น้อยลง ดังนั้นบุคคลอาจจะเปลี่ยนเป้าหมายจากบ้านที่มีราคา 2 ล้านบาทเป็นบ้านที่มีราคาต่ำกว่า

กระบวนการในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

Gitman & Joehnk (2007 อ้างใน จันทร์เพ็ญ บุญฉาย, 2552, หน้า 20) กล่าวถึงกระบวนการของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลว่าประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดเป้าหมายทางการเงินของตนเองในระดับที่เหมาะสม คิดว่าตนเองทำได้ และจะบรรลุผลสำเร็จตามที่วางไว้ (Define Financial Goals)

2. พัฒนาแผนการเงินและกลยุทธ์ เพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ (Develop Financial Plans and Strategies to Achieve Goals)
3. ทำการปฏิบัติตามแผนการเงินและกลยุทธ์ตามที่วางไว้ (Implement Financial Plans and Strategies)
4. พัฒนาและปรับปรุงแผนเป็นระยะๆ สำหรับแต่ละช่วงเวลาเพื่อที่จะใช้ในการประสานงาน และควบคุมให้เป็นไปตามการวางแผนที่กำหนดไว้ (Periodically Develop and Implement Budgets to Monitor and Control Progress Toward Goals)
5. ใช้งบการเงินเป็นตัวประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อการแก้ไขสิ่งผิด (Use Financial Statements to Evaluate Results of Plans and Budgets, Taking Corrective Action as Required)
6. ทบทวนเป้าหมายและปรับปรุงแผนและกลยุทธ์ทางการเงินให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป (Redefine Goals and Revise Plans and Strategies as Personal Circumstances Change)

ปัจจัยทางเศรษฐกิจกับการวางแผนทางการเงิน

ศิริสุข อินละคร (2548) กล่าวว่า ในการวางแผนการเงินนอกจากจะต้องคำนึงถึงช่วงอายุของบุคคลแล้วยังต้องคำนึงถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจต่างๆ อีกด้วย โดยปัจจัยทางเศรษฐกิจที่สำคัญที่ต้องคำนึงถึงได้แก่ เงินเฟ้อ การใช้จ่ายของผู้บริโภค และอัตราดอกเบี้ย

1. เงินเฟ้อ (Inflation) คือ ภาวะการณ์ที่ระดับราคาสินค้าและบริการโดยทั่วไปเพิ่มขึ้น เมื่อเกิดภาวะเงินเฟ้อจะทำให้ อำนาจซื้อ (Purchasing Power) ของประชาชนลดลง เช่น เมื่อหลายปีก่อนทองคำราคาบาทละ 4,500 บาท แต่ในขณะนี้ (พ.ศ. 2552) ราคาทองคำสูงขึ้น จึงทำให้เงิน 4,500 บาทที่เคยซื้อทองคำได้ 1 บาทนั้นจะซื้อทองคำได้ไม่ถึง 1 บาท

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดภาวะเงินเฟ้อเนื่องมาจาก ปัจจัยแรกคือระบบเศรษฐกิจมีความต้องการสินค้าและบริการ (Demand) มากกว่าสินค้าและบริการที่มีอยู่ (Supply) จึงทำให้ราคาสินค้าสูงขึ้น ปัจจัยที่สองคือเกิดจากต้นทุนการผลิตสูงขึ้นทำให้ผู้ผลิตต้องปรับราคาสินค้าให้สูงขึ้น อัตราเงินเฟ้อสามารถพิจารณาได้จากดัชนีราคาผู้บริโภค (Customer Price Index: CPI) ซึ่งเป็นตัวชี้วัดการเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าและบริการ โดยเฉลี่ยที่ผู้บริโภคได้จ่ายไปสำหรับกลุ่มสินค้าและบริการที่กำหนด

ในการวางแผนการเงินต้องคำนึงถึงภาวะเงินเฟ้อด้วย เนื่องจากภาวะเงินเฟ้อจะทำให้รายจ่ายของบุคคลเพิ่มขึ้น เงินเฟ้อจะส่งผลกระทบต่อบุคคลกลุ่มต่างๆ โดยบุคคลบางกลุ่มอาจได้รับผลดีจากภาวะเงินเฟ้อ บุคคลบางกลุ่มอาจได้รับผลเสียจากภาวะเงินเฟ้อ ภาวะเงินเฟ้อจะส่งผลดีต่อบุคคลดังต่อไปนี้

1. ผู้ที่เป็นเจ้าของอสังหาริมทรัพย์ เนื่องจากราคาอสังหาริมทรัพย์จะเพิ่มสูงขึ้นตามภาวะเงินเฟ้อ

2. ผู้กู้ยืม เงินเพื่อจะส่งผลดีต่อผู้กู้ยืมในกรณีที่ผู้กู้ยืมเงินมาเพื่อซื้อทรัพย์สิน เนื่องจากภาวะเงินเฟ้อจะทำให้ทรัพย์สินที่ซื้อจะมีมูลค่าสูงขึ้น ในขณะที่ผู้กู้ยืมยังคงชำระหนี้ในจำนวนเงินเท่าเดิมและภาวะเงินเฟ้อจะส่งผลเสียต่อบุคคลดังต่อไปนี้

3. ผู้ที่มีรายได้ประจำ ได้แก่ ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างที่มีเงินเดือนประจำ นั่นคือเงินเพื่อจะทำการจ่ายของบุคคลสูงขึ้น เนื่องจากราคาสินค้าและบริการสูงขึ้นในขณะที่รายได้ของบุคคลกลุ่มนี้ยังคงเท่าเดิม

4. ผู้ให้กู้ เงินเพื่อจะส่งผลเสียต่อผู้ให้กู้ในกรณีที่ผู้ให้กู้คิดดอกเบี้ยจากการให้กู้ไม่เพียงพอที่จะครอบคลุมอัตราเงินเฟ้อ เช่นสมมติให้สมศรีกู้เงินโดยคิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7 ต่อปี หากอัตราเงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้นเป็นร้อยละ 8 ต่อปี จะทำให้สมศรีเสียประโยชน์เนื่องจากผลตอบแทนจากดอกเบี้ยที่ได้รับไม่คุ้มกับอัตราเงินเฟ้อที่เพิ่มขึ้นนั่นเอง

2. การใช้จ่ายของผู้บริโภค (Consumer Spending) คือความต้องการสินค้าหรือบริการ (Demand) ของผู้บริโภค การใช้จ่ายของผู้บริโภคจะส่งผลต่ออัตราการว่างงานและรายได้ของประชาชนด้วย นั่นคือ หากผู้บริโภคมีการใช้จ่ายมาก ความต้องการสินค้าหรือบริการจะสูงขึ้น

ดังนั้นผู้ผลิตจะต้องทำการผลิตสินค้าหรือบริการเพิ่มขึ้น ในการเพิ่มการผลิตนี้จะทำให้ใช้วัตถุดิบเพิ่มขึ้นและมีการจ้างแรงงานเพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้อัตราการว่างงานลดลง และประชาชนในประเทศก็จะมีรายได้เพิ่มขึ้นด้วย

ในทางกลับกันหากผู้บริโภคมีการใช้จ่ายลดลง ความต้องการสินค้าหรือบริการจะลดลงทำให้ผู้ผลิตต้องลดระดับการผลิตสินค้า ซึ่งอาจจะต้องมีการลดจำนวนพนักงานลงทำให้อัตราการว่างงานสูงขึ้นและผู้ว่างงานจะไม่มีรายได้ด้วย

ในการวางแผนการเงินส่วนบุคคลจึงต้องพิจารณาถึงระดับการใช้จ่ายของผู้บริโภคด้วยเพื่อจะได้พิจารณาวางแผนในส่วนของรายได้ของบุคคลนั่นเอง

3. อัตราดอกเบี้ย (Interest Rates) อัตราดอกเบี้ยจะถูกกำหนดโดยพิจารณาจากความต้องการเงินทุน (Demand) และปริมาณของเงินทุน (Supply) นั่นคือ หากประชาชนมีการออมหรือการลงทุนเพิ่มขึ้น ปริมาณเงินจะเพิ่มสูงขึ้นซึ่งจะส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยลดลง แต่หากประชาชนธุรกิจ หรือรัฐบาลต้องการเงินไปลงทุนเพิ่มขึ้น ความต้องการเงินจะสูงขึ้นซึ่งจะส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น

นอกจากนี้การวางแผนการเงินส่วนบุคคลต้องพิจารณาอัตราดอกเบี้ย ในเรื่องของการวางแผนการออมและลงทุน นั่นคือในกรณีที่อัตราดอกเบี้ยต่ำ หากบุคคลออมเงินโดยการฝากเงินกับธนาคารจะทำให้บุคคลได้รับผลตอบแทนต่ำ ดังนั้นบุคคลควรจะวางแผนนำเงินออมที่มีอยู่ไปลงทุน

ในรูปแบบอื่นๆ เช่น หุ้นสามัญ หุ้นกู้ พันธบัตร ที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่าการฝากเงินกับธนาคาร แต่บุคคลต้องยอมรับว่าการนำเงินไปลงทุนอย่างอื่นที่มีผลตอบแทนสูงกว่าการฝากเงินกับธนาคารย่อมมีความเสี่ยงสูงขึ้นด้วย นอกจากนี้ อัตราดอกเบี้ยยังมีผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลในเรื่องของการกู้ยืม นั่นคือกรณีที่อัตราดอกเบี้ยต่ำการซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อหรือการกู้ยืมจะทำให้ผู้กู้มีต้นทุนในการกู้ยืมต่ำ แต่หากอัตราดอกเบี้ยสูงการซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อหรือการกู้ยืมจะทำให้ผู้กู้มีต้นทุนในการกู้ยืมสูงด้วย ดังนั้นบุคคลที่กำลังวางแผนซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อหรือวางแผนกู้ยืมต้องพิจารณาอัตราดอกเบี้ยด้วย

การรวบรวมข้อมูลทางการเงินเพื่อใช้จัดหางบการเงิน

การเก็บรวบรวมข้อมูลทางการเงินส่วนบุคคลต่างๆ ที่จำเป็นมีดังนี้

1. ข้อมูลที่แสดงถึงฐานะทางการเงินส่วนตัว เช่น สินทรัพย์ (Assets) ที่บุคคลเป็นเจ้าของ หนี้สิน (Liabilities) ที่บุคคลมีภาระผูกพันต้องชำระคืน ความมั่งคั่งสุทธิ (Net Worth) ส่วนบุคคลโดยอาจพิจารณาจากข้อมูลด้านการลงทุน ข้อมูลเกี่ยวกับทั้งสังหาริมทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์เช่น บ้าน รถยนต์ เป็นต้น และข้อมูลเกี่ยวกับบริการทางการเงินต่างๆ

2. รายได้ (Income) ซึ่งกำหนดจากการจ้างงานและผลตอบแทนจากการลงทุนต่างๆรวมทั้งข้อมูลทางภาษี เพื่อพิจารณารายได้ที่แท้จริงที่บุคคลสามารถนำไปใช้จ่ายได้

3. รายจ่าย (Expenses) ซึ่งกำหนดจากวิถีชีวิตประจำวัน (Lifestyle) ข้อมูลทางภาษี ข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการเดินทางและการพักผ่อน ข้อมูลด้านการประกันภัย ประกันชีวิตต่างๆ

4. แผนเกี่ยวกับการเกษียณอายุจากการทำงาน

5. เป้าหมายทางการเงินที่ต้องการ และระดับความเสี่ยงที่ยอมรับ (Risk Tolerance)

ข้อมูลเบื้องต้น ซึ่งโดยส่วนใหญ่เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพที่จะนำไปสู่การวิเคราะห์เพื่อให้เข้าใจ และเห็นภาพสถานะความเป็นอยู่และภาระที่มีอยู่ ตลอดจนภาพรวมในแต่ละด้านของผู้ขอรับ

คำปรึกษา เช่นด้านการทำงาน ด้านการออมการลงทุน และการบริหารความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นต่อตัวผู้ขอรับคำปรึกษาเองในอนาคต โดยข้อมูลเบื้องต้นจะประกอบด้วยข้อมูลในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ข้อมูลเชิงคุณภาพทั่วไปของผู้รับคำปรึกษาและผู้ที่อยู่ในอุปการะ (Client Profile)
2. ข้อมูลด้านการทำงาน (employment status)
3. ข้อมูลเกี่ยวกับเป้าหมายชีวิตของผู้รับคำปรึกษาและครอบครัว (Goals and Objectives)
4. ข้อมูลด้านการจัดการความเสี่ยงและการทำประกัน
5. ข้อมูลด้านการลงทุน
6. ข้อมูลด้านการออมเพื่อวัยเกษียณ

งบทางการเงินส่วนบุคคล (Personal Financial Statement)

ข้อมูลงบทางการเงินส่วนบุคคลเป็นข้อมูลเชิงปริมาณทั้งหมดที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์สถานะสุขภาพ และความเข้มแข็งทางการเงินของแต่ละบุคคล ซึ่งประกอบด้วยข้อมูล 3 ประเภท ดังนี้

1. งบดุลส่วนบุคคล (Personal Balance Sheet)
2. งบกระแสเงินสดส่วนบุคคล (Personal Statement of Cash Flows)
3. อัตราส่วนทางการเงินส่วนบุคคล (Personal Financial Ratio)

ทั้งนี้ข้อมูลในแต่ละประเภทจะมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. งบดุลส่วนบุคคล (Personal Balance Sheet)

งบดุลส่วนบุคคล (Personal Balance Sheet) เป็นรายการทางบัญชีที่แสดงถึงฐานะทางการเงินของบุคคลที่พิจารณา ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง โดยจะแสดงถึงสินทรัพย์ (assets) ที่แต่ละบุคคลเป็นเจ้าของ แสดงถึงหนี้สิน (liabilities) ซึ่งบุคคลนั้น ๆ มีภาระผูกพันต้องชำระคืนในอนาคต และความมั่งคั่งสุทธิ (net worth) ที่เหลือในสินทรัพย์หลังจากชำระหนี้สินต่าง ๆ ครบถ้วนแล้ว ซึ่งถ้าเป็นความมั่งคั่งสุทธิที่วัดในเชิงธุรกิจจะเรียกว่า ส่วนของผู้ถือหุ้น (Equity)

วัตถุประสงค์ของการจัดทำงบดุลส่วนบุคคล

เราอาจจะเปรียบงบดุลส่วนบุคคลเสมือนภาพถ่ายสถานะทางการเงินของบุคคลในเวลาใดเวลาหนึ่ง ซึ่งจะมีประโยชน์ต่อการวางแผนทางการเงินทั้งในส่วนบุคคลนั้นๆ หรือผู้ที่ทำหน้าที่วางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ทั้งนี้เมื่อมีการจัดทำงบดุลเสร็จแล้วนั้นแต่ละบุคคลจะต้องมีการปรับปรุงงบดุลของตนเองเสมอทุกๆ 1 ปี เพื่อคอยติดตามว่าบุคคลนั้นมีรายการสินทรัพย์ หนี้สิน เปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้าง เพื่อที่จะได้รู้ว่าความมั่งคั่งของเราลดลงหรือเพิ่มขึ้นซึ่งจะบ่งบอกว่าแผนทางการเงินที่เราได้วางไว้นั้นบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแต่ละปีหรือไม่ ซึ่งถ้าหากไม่เป็นไปตามแผนทางการเงินที่กำหนดไว้ จะได้หาทางแก้ไขหรือสามารถปรับเปลี่ยนแผนทางการเงินให้เหมาะสมต่อไปได้อย่างทันทั่วถึง

นอกจากงบดุลส่วนบุคคลจะใช้เป็นข้อมูลในการบ่งบอกสถานะทางการเงินของบุคคลแล้ว งบดุลส่วนบุคคลยังเป็นข้อมูลที่แสดงถึงผลการดำเนินธุรกรรมทางการเงินส่วนบุคคลต่างๆ ในอดีตไม่ว่าจะเป็นความสามารถในการหารายได้ และอุปนิสัยในการใช้จ่ายใช้สอย ซึ่งข้อมูลดังกล่าวนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล เนื่องจากจะช่วยให้เราสามารถคาดการณ์รายได้และรายจ่ายในอนาคตได้อย่างแม่นยำ ซึ่งจะส่งผลให้เป้าหมายที่กำหนดในแผนทางการเงินส่วนบุคคลเป็นเป้าหมายที่สามารถบรรลุได้ในทางปฏิบัติ

องค์ประกอบของงบดุลส่วนบุคคล

ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของงบดุลส่วนบุคคลทั้งสามส่วน สามารถแสดงให้เห็นจากสมการต่อไปนี้

$$\text{สินทรัพย์ (Assets)} = \text{หนี้สิน (Liabilities)} + \text{ความมั่งคั่งสุทธิ (Net Worth)}$$

จากสมการข้างต้นนี้ บ่งบอกว่าสินทรัพย์ต่างๆ ที่บุคคลเป็นเจ้าของ นอกจากจะจัดหามาจากความมั่งคั่งที่บุคคลนั้นๆ มีอยู่ก็ยังสามารถจัดหามาได้จากการกู้ยืมหนี้สินต่างๆ ดังนั้นแม้ว่าสิ่งของต่างๆ ที่เราเป็นเจ้าของ จะจัดหามาจากการกู้ยืม ซึ่งอาจจะไม่ได้ชำระด้วยเงินสด หรือชำระไปเพียงบางส่วน ก็แสดงไว้ในส่วนของสินทรัพย์ของบุคคล ทั้งนี้ถ้าหากบุคคลจัดหาสินทรัพย์มาจากหนี้สินในสัดส่วนที่สูง อาจบ่งบอกถึงความเสี่ยงทางการเงินที่สูงของบุคคลดังกล่าว ในกรณีที่หนี้สินของบุคคลนั้นมากกว่าสินทรัพย์มากๆ แสดงว่าบุคคลดังกล่าวกำลังประสบปัญหาที่อาจจะไม่สามารถชำระหนี้ได้ โดยเราจะเรียกบุคคลนั้นว่า “Insolvent” ซึ่งถ้าหากไม่สามารถชำระหนี้ได้เป็นเวลานานๆ อาจจะถูกฟ้องล้มละลาย (Bankruptcy) ได้

สินทรัพย์ (Assets) คือทรัพยากรต่างๆ ที่เราเป็นเจ้าของหรือที่เราถืออยู่ ซึ่งมีมูลค่าทางเศรษฐกิจหมายความว่าเราสามารถตีมูลค่าทรัพยากรนั้นๆ เป็นเงินสดได้ หรือการถือครองทรัพยากรนั้นๆ สามารถสร้างกระแสเงินสดได้ในอนาคต โดยส่วนใหญ่สินทรัพย์ต่างๆ มักจะถูกบันทึกในราคาต้นทุน สำหรับการจัดทำงบดุลขององค์กรธุรกิจ เช่น ถ้าธุรกิจซื้อที่ดินก็จะบันทึกในงบดุลตามราคาซื้อขายมา แต่ในกรณีของงบดุลส่วนบุคคล สินทรัพย์ทุกอย่างจะบันทึกไว้ตามมูลค่าตลาด (market value) ซึ่งเป็นมูลค่าที่เป็นมูลค่าปัจจุบันที่แท้จริงของสินทรัพย์ดังกล่าวหรือเป็นราคาที่คาดว่าจะได้รับจากการขายต่อสินทรัพย์ดังกล่าวในปัจจุบัน

องค์ประกอบของสินทรัพย์ส่วนบุคคล

สินทรัพย์อาจแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท โดยคำนึงจากความสามารถในการแปลงให้เป็นเงินสด ทั้งนี้ในการจัดทำงบดุลส่วนบุคคลมักจะเรียงลำดับสินทรัพย์จากสินทรัพย์ที่มีความสามารถในการแปลงให้เป็นเงินสดจากเร็วที่สุด ไปยังสินทรัพย์ที่มีความสามารถในการแปลงให้เป็นเงินสดช้าที่สุดตามลำดับต่อไปนี้

1. **สินทรัพย์สภาพคล่อง (Liquid Assets or Monetary Assets)** คือเงินสดและสินทรัพย์ทางการเงินที่แปลงเป็นเงินสดหรือสามารถซื้อขายแลกเปลี่ยนได้ง่าย โดยที่มีมูลค่านั้นไม่เปลี่ยนแปลงไปมากนัก ทำให้การถือครองสินทรัพย์ประเภทนี้มีความเสี่ยงต่ำ ทั้งนี้การถือครองสินทรัพย์สภาพคล่อง มักมีไว้เพื่อใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน และเพื่อใช้ในยามฉุกเฉินที่มีความจำเป็นต้องใช้เงินสดซึ่งไม่ได้คาดการณ์ไว้ล่วงหน้า สินทรัพย์สภาพคล่องไม่ได้ถือครองไว้เพื่อลงทุน ทั้งนี้สินทรัพย์สภาพคล่องอาจแบ่งได้เป็น

1.1 เงินสด (Cash)

1.2 บัญชีเงินฝากประเภทต่างๆ (Banking Account) เช่น บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ (Savings Account) และบัญชีเงินฝากประจำ (Fixed Deposits)

1.3 หลักทรัพย์ที่อยู่ในความต้องการของตลาด (Marketable Securities) เช่น ตัวแลกเงิน ใบรับฝากเงินที่สามารถเปลี่ยนมือได้ (Negotiable Certificate of Deposits)

2. สินทรัพย์เพื่อการลงทุน (Investment Assets) เป็นสินทรัพย์ที่บุคคลถือครองโดยมุ่งหวังผลประโยชน์ตอบแทนจากการลงทุน ทั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อสร้างความเจริญเติบโตให้กับความมั่งคั่งสุทธิ (Net Worth) ของบุคคลเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินในระยะยาว โดยอาจแบ่งได้ดังนี้คือ

2.1 หลักทรัพย์ต่างๆ (Securities) ทั้งนี้การลงทุนในหลักทรัพย์ในประเทศไทยมีหลายประเภทนักลงทุนสามารถลงทุนในตราสารที่ผู้ลงทุนมีฐานะเป็นเจ้าของ หรือ ตราสารที่ผู้ลงทุนมีฐานะเป็นเจ้าของของผู้ออกตราสารนั้นซึ่งพอจะแบ่งเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ดังนี้ คือ ตราสารหนี้ ตราสารทุน ตราสารอนุพันธ์ และกองทุนรวม

2.1.1 ตราสารหนี้ (Debt Securities) คือตราสารที่แสดงความเป็นเจ้าหนี้ของกิจการ โดยผู้ถือตราสารหนี้มีฐานะเป็นเจ้าหนี้ของผู้ออกตราสารนั้นผลตอบแทนที่จะได้ในฐานะผู้ถือตราสารหนี้ (นอกเหนือจากเงินต้นซึ่งเรียกว่ามูลค่าไถ่ถอน) ก็คือ ผลตอบแทนที่จะได้ในฐานะเจ้าหนี้ของกิจการนั้นๆ ซึ่งได้แก่

- ดอกเบี้ยรับ คือ ดอกเบี้ยที่ได้รับจากการลงทุนในตราสารหนี้
- ส่วนลดรับ เช่น กรณีหุ้นกู้บางตัวไม่มีการจ่ายดอกเบี้ยดังนั้น ผู้ซื้อจะซื้อในราคาที่มีส่วนลดรับ เช่น หุ้นกู้กำหนดตราหน้าตัว 1,000 บาท อายุ 1 ปี ไม่มีการจ่ายดอกเบี้ยดังนั้น หากหุ้นกุนั้นกำหนดอัตราดอกเบี้ยที่จะให้เท่ากับ 5% เราจะซื้อหุ้นกุนั้นได้ที่ราคาเท่ากับ 950 บาท เพื่อที่ว่าอีก 1 ปี ข้างหน้าเมื่อหุ้นกุนั้นครบอายุ เราจะได้เงินคืน 1,000 บาท เท่ากับเราได้รับ ผลตอบแทน 5%
- กำไรส่วนเกินทุนคือผลประโยชน์ที่ได้จากการขายตราสารหนี้(เหมือนกับ การขายตราสารทุน)

2.1.2 ตราสารทุน (Equity Securities) คือตราสารที่แสดงความเป็นเจ้าของของกิจการในฐานะผู้ถือหุ้น ข้อดีของการเป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นของกิจการ คือ มีโอกาสได้รับผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้นจากกำไรของธุรกิจ มีส่วนในการออกเสียงในการบริหารของกิจการ ฯลฯ การลงทุนในตราสารทุนจะมีความเสี่ยงมากกว่าการลงทุนในตราสารหนี้ เพราะสิทธิเรียกร้องในทรัพย์สินของกิจการในกรณีที่เกิดการล้มละลายจะอยู่หลังเจ้าหนี้ ผลตอบแทนที่จะได้ในฐานะผู้ถือตราสารทุนได้แก่

- เงินปันผล (Dividend) คือ ส่วนแบ่งของกำไรที่กิจการจัดสรรให้กับผู้ถือหุ้น และ
- กำไรส่วนเกินทุน (Capital Gain) ซึ่งคือผลประโยชน์ที่ได้จากการขายตราสารทุนนั้นในราคาที่สูงกว่าราคาที่ซื้อ มาตราสารทุนสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ

2.1.2.1 หุ้นสามัญ (Common Stock) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ หมายถึง ตราสารที่แสดงความเป็นเจ้าของกิจการในฐานะผู้ถือหุ้น มีสิทธิในการออกเสียงเพื่อกำหนดทิศทางการบริหารงานของ บริษัท

2.1.2.2 หุ้นบุริมสิทธิ (Preferred Stock) คือหลักทรัพย์ที่มีลักษณะกึ่งเจ้าของกิจการ กึ่งเจ้าหนี้ของกิจการ กล่าวคือ ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิไม่มีสิทธิออกเสียงแต่มีสิทธิบางอย่างเหนือกว่าผู้ถือหุ้นสามัญ โดยเฉพาะสิทธิในการรับผลตอบแทน หรือสิทธิในการเรียกร้องทรัพย์สินก่อนผู้ถือหุ้นสามัญแต่ก็หลังเจ้าหนี้

2.1.3 ตราสารอนุพันธ์ (Derivative Instruments) เป็นตราสารทางการเงินที่มีมูลค่าของตราสารขึ้นอยู่กับราคาของสินทรัพย์ที่ตราสารอนุพันธ์ดังกล่าวอ้างอิง เช่น

2.1.3.1 สัญญาฟิวเจอร์ส (Futures) สัญญาที่นักลงทุนสองฝ่ายตกลงจะซื้อขายหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินที่ได้ตกลงกันไว้ในคุณภาพ ราคา และ ภายในระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ผู้ซื้อหรือผู้ขายมีพันธะที่จะต้องซื้อขายตามสัญญา ไม่สามารถยกเลิกได้ ทั้งนี้สัญญาซื้อขายอนาคตดังกล่าว จะมีลักษณะเป็นมาตรฐานเดียวกัน และทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ที่มีการจัดตั้งอย่างเป็นทางการ

2.1.3.2 สิทธิอนุพันธ์ (Options) : สัญญาที่นักลงทุนสองฝ่ายตกลงให้สิทธิในการซื้อขายหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินที่ได้ตกลงกันไว้ในคุณภาพ ราคา และภายในระยะเวลาที่กำหนดผู้ถือตราสารจะใช้สิทธิหรือไม่ใช้สิทธิก็ได้

2.1.4 กองทุนรวม (Mutual Fund) คือ หลักทรัพย์ที่จัดตั้งและจัดการโดยบริษัทจัดการลงทุน เพื่อระดมเงินจากผู้ลงทุนที่มีความต้องการที่จะลงทุนในนโยบายการลงทุนเดียวกัน โดยผู้ลงทุนจะมีฐานะเป็นเจ้าของกองทุนนั้นๆ และมีสิทธิได้รับเงินปันผล และผลตอบแทนจากการลงทุนในกองทุนนั้น การลงทุนในกองทุนรวมมีข้อดีดังนี้คือ

- มีบริษัทจัดการซึ่งเป็นมืออาชีพบริหารกองทุน
- กระจายความเสี่ยง
- ซื้อง่าย ขายคล่อง (สภาพคล่องสูง)
- มีทางเลือกในการลงทุนมากมายให้ผู้ลงทุนเลือกลงทุนได้ตามความเหมาะสม

มีกลไกป้องกันผู้ลงทุน

- ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการลงทุน
- เนื่องจากกองทุนรวมเป็นนักลงทุนประเภทสถาบัน จึงมีอำนาจต่อรอง

มากกว่า มีช่องทางการลงทุนมากกว่า

- กองทุนรวมได้รับประโยชน์ทางภาษี คือ กองทุนรวมไม่ใช่หน่วยภาษี ดังนั้น

รายได้ทั้งหมดของกองทุนรวมจึงไม่ต้องเสียภาษี

อย่างไรก็ตามการลงทุนในกองทุนรวมก็มีข้อเสียดังนี้คือ

1. ผู้ลงทุนไม่คล่องตัวเท่ากับการลงทุนด้วยตนเอง
2. การซื้อขายของกองทุนรวมมีผลต่อราคาตลาด
3. ผู้จัดการกองทุนไม่สามารถบริหารความเสี่ยงในการลงทุนได้อย่างสมบูรณ์
4. ผู้ลงทุนได้รับข่าวสารการลงทุนช้ากว่า

2.2 มูลค่าเงินสดกรมธรรม์ประกันชีวิตที่มุ่งหวังผลตอบแทนในระยะยาว

2.3 การลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญต่างๆ ที่บุคคลและนายจ้างร่วมลงทุน สำหรับ

การเกษียณอายุ (Retirement Plans) เช่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพจะแบ่งออกเป็นสองส่วนคือ เงินสะสมของสมาชิกที่ถูกหักจากค่าจ้างหรือเงินเดือนทุกเดือน ในอัตราที่ตกลงกันอยู่ระหว่าง ร้อยละ 2-15 ของรายได้ และเงินสมทบของนายจ้าง คือเงินที่นายจ้างจ่ายเข้ากองทุนสมทบให้แก่ลูกจ้างที่เป็นสมาชิกเป็นจำนวน ไม่น้อยกว่าเงินสะสมที่สมาชิกถูกหักในแต่ละเดือน ซึ่งสิทธิในการรับเงินสมทบและผลประโยชน์จากเงินสมทบนี้จะจะเป็นไปตามเงื่อนไขของแต่ละกองทุนหรือแต่ละบริษัท โดยทั่วไปจะขึ้นอยู่กับอายุงาน เช่น หากสมาชิกทำงานน้อยกว่า 3 ปี จะไม่ได้รับเงินสมทบและผลประโยชน์ของเงินสมทบ ถ้าทำงานมาแล้ว 3-5 ปี จะได้รับเงินสมทบและผลประโยชน์ของเงินสมทบครึ่งหนึ่ง แต่หากทำงานเกิน 5 ปี จะได้รับเงินสมทบและผลประโยชน์เต็มจำนวน ดังนั้นการเก็บรวบรวมข้อมูลเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพจะต้องทำความเข้าใจกับเงื่อนไขของเงินสมทบอย่างละเอียด ซึ่งจะมีผลกระทบต่อการจัดทำงบดุลและงบกระแสเงินสด ยกตัวอย่าง เช่น ปัจจุบันนายสมชายมีเงินสะสมในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพจำนวน 250 บาท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- เงินสะสมของนายสมชาย 100 บาท และผลประโยชน์จากเงินสะสมของนาย สมชาย 25 บาท

- เงินสมทบของบริษัทที่นายสมชายทำงานอยู่ 100 บาท และผลประโยชน์จากเงินสมทบส่วนของบริษัท 25 บาท ดังนั้นเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของนายสมชาย หากเขาทำงานมาเพียง 2 ปี ที่ปรากฏในสินทรัพย์ของงบดุลจะมีเฉพาะในส่วนของเงินสะสมของนายสมชาย และผลประโยชน์จากเงินสะสมส่วนของนายสมชาย (ในที่นี้เท่ากับ 100 + 25 บาท) และจะไม่มีรายการเงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ส่วนของบริษัท) ในงบกระแสเงินสดแต่ถ้านายสมชายทำงานมากกว่า 3 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี เงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของนายสมชายที่ปรากฏในสินทรัพย์ของงบดุลจะมีเงินสะสมของนายสมชายและผลประโยชน์รวมกับเงินสมทบของบริษัทและผลประโยชน์ของเงินสมทบของบริษัทครึ่งหนึ่ง (ในที่นี้เท่ากับ $(100 + 25) + ((100 + 25)/2) = 125 + 62.5$ บาท) ดังนั้นจำนวนเงินที่แสดงในรายการเงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพในงบกระแสเงินสดจะเท่ากับ 62.50 บาท หากนายสมชายทำงานมามากกว่า 5 ปี เงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพของนายสมชายที่ปรากฏในสินทรัพย์ของงบดุลจะมีเงินสะสมของนายสมชาย และผลประโยชน์ รวมกับเงินสมทบของ

บริษัทและผลประโยชน์ของเงินสมทบของบริษัทที่ได้รับเต็มจำนวน (ในที่นี้เท่ากับ $(100 + 25) + (100 + 25) = 250$ บาท) และจำนวนเงินที่แสดงในรายการเงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ในงบกระแสเงินสดจะเท่ากับ 125 บาท

2.4 ที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ต่าง ๆ (Real Estate)

3. สินทรัพย์ใช้ส่วนตัว (Personal Possessions) เป็นสินทรัพย์ที่บุคคลมีไว้เพื่อใช้ในการชีวิตประจำวัน หรือ เพื่อสะสมต่าง ๆ ซึ่งแบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้

3.1 ที่อยู่อาศัย (Housing) ซึ่งมีไว้เพื่อพักอาศัย ไม่ได้คาดหวังกำไรจากราคาที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต

3.2 ยานพาหนะต่าง ๆ เช่น รถยนต์ (Automobiles) รถบรรทุก รถมอเตอร์ไซด์ เรือ

3.3 เสื้อผ้า และเครื่องประดับต่าง ๆ

3.4. ของสะสมต่าง (Collections) เช่น แสตมป์

4. สินทรัพย์อื่น ๆ (Other Assets) ได้แก่

4.1 สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน (Intangible Assets) เป็นสินทรัพย์ที่ไม่สามารถมองเห็นไม่สามารถสัมผัสได้แต่สามารถสร้างมูลค่าได้ เช่น สิทธิบัตร (Patent) และลิขสิทธิ์ (Copyright)

4.2 หุ่นในบริษัททั่วไปที่ตราเป็นเจ้าของและดำเนินงานอยู่

เนื่องจากสินทรัพย์ต่างๆ ดังที่กล่าวมาข้างต้น เป็นแหล่งสะสมความมั่งคั่งที่สำคัญของบุคคลแต่ละบุคคลจึงต้องมีวิธีการในการบริหารสินทรัพย์ดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด นั่นก็คือต้องบริหารสินทรัพย์ดังกล่าวให้ได้รับอัตราผลตอบแทนที่สูงที่สุด ในขณะที่ความเสี่ยงจากการลงทุนดังกล่าวนั้นต้องอยู่ในระดับที่ต่ำที่สุดที่ยอมรับได้

หนี้สิน (Liabilities) คือภาระผูกพัน (Obligation) ทางการเงินต่างๆ ที่บุคคลต้องชำระหนี้คืนในอนาคต อันเนื่องมาจากการกู้ยืมหรือสัญญา ทั้งนี้ ภาระผูกพันดังกล่าวจะส่งผลให้เกิดกระแสเงินสดจ่ายหรือไหลออก (Cash Outflow) หรือการลดลงของทรัพยากรที่มีมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของบุคคลในอนาคต ทั้งนี้หนี้สินสามารถแบ่งได้เป็นประเภทต่างๆ โดยพิจารณาจาก ระยะเวลาที่จะถึงกำหนดใช้คืนจากระยะสั้นไปถึงระยะยาว ดังต่อไปนี้

1. หนี้สินระยะสั้น (Short-term Liabilities or Current Liabilities) เป็นหนี้สินที่ต้องชำระหนี้คืนภายใน 1 ปี นับจากวันที่ระบุในงบดุลส่วนบุคคล ได้แก่

1.1 ยอดคงค้างบัตรเครดิต (Outstanding Balance on Credit Card) โดยส่วนใหญ่เป็นหนี้ที่เกิดจากการใช้จ่ายใช้สอย ซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคเพื่อการดำรงชีพประจำวัน ซึ่งมีรอบระยะเวลาในการชำระหนี้คืนภายใน 1 เดือน

1.2 หนี้สินเงินกู้อื่น ๆ ที่มีกำหนดชำระคืนภายใน 1 ปี ส่วนใหญ่จะเป็นหนี้สินที่เกิดจากการซื้อสินค้าเพื่อการอุปโภคบริโภคประเภทเครื่องใช้ไฟฟ้า หรือสินค้าเพื่ออำนวยความสะดวกอื่นๆ ที่มี

ราคาค่อนข้างสูง เช่น ทีวี ตู้เย็น และชุดเฟอร์นิเจอร์ โดยมีระยะเวลา ในการผ่อนชำระหนี้สินเป็นราย เดือนให้หมดภายใน 3 หรือ 6 เดือน หรือมากกว่านั้นขึ้นอยู่กับมูลค่าของสินค้าแต่ไม่เกิน 1 ปี

2. หนี้สินระยะยาว (Long-term Liabilities or Non-current Liabilities) เป็นหนี้สินที่มี กำหนดระยะเวลาชำระคืนเกินกว่า 1 ปี นับจากวันที่ที่ระบุในงบดุลส่วนบุคคล ได้แก่

2.1 ยอดคงค้างจากการกู้ยืมซื้อรถ (Car Leasing Outstanding Balance) ซึ่งมี ระยะเวลาในการผ่อนชำระโดยส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 3-5 ปี ขึ้นอยู่กับมูลค่าของรถคันดังกล่าว

2.2 ยอดคงค้างจากการกู้ยืมซื้อบ้าน (Home Mortgage Outstanding Balance) เป็นภาระหนี้สินที่มีมูลค่าค่อนข้างสูง ต้องการระยะเวลาในการผ่อนชำระรายเดือนค่อนข้างยาวนาน ตั้งแต่ 10-30 ปี ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น มูลค่าของบ้าน อายุของผู้กู้ รายได้ในปัจจุบัน ความมั่นคงของรายได้ และฐานะทางการเงิน

2.3 หนี้สินเงินกู้อื่น ๆ ที่มีกำหนดชำระคืนเกินกว่า 1 ปี เป็นเงินกู้ที่มีมูลค่าค่อนข้างสูง เช่น เงินกู้เพื่อการซื้ออสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น

ความมั่งคั่ง (Net Worth) คือมูลค่าของสินทรัพย์ที่เหลือหลังจากการชำระคืนหนี้สินหรือ ภาระผูกพันทางการเงินต่างๆ ทั้งนี้จะเป็นมูลค่าที่บ่งบอกถึงความมั่งคั่งที่แท้จริงของบุคคลนั้นๆ ทั้งนี้ ความมั่งคั่งสุทธิของบุคคลจะมีค่าเปลี่ยนแปลงไปในเวลาต่างๆ กัน อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลง ของสินทรัพย์และ หนี้สินที่บุคคลมีอยู่ ดังนั้นการพิจารณาความมั่งคั่งสุทธิของบุคคลในเวลาต่างๆ กันตามลำดับเวลา ก่อนหลังย่อมจะสามารถแสดงให้เห็นว่าบุคคลดังกล่าวมีความก้าวหน้าในการปฏิบัติ ตามแผนทางการเงินที่วางไว้อย่างไร ช่วยให้เราสามารถคาดการณ์ได้ว่าบุคคลดังกล่าวจะบรรลุ เป้าหมายทางการเงินที่กำหนดไว้ในระยะเวลาที่ต้องการหรือไม่

โดยทั่วไปความมั่งคั่งสุทธิของบุคคล จะเพิ่มขึ้นตามวงจรชีวิตของบุคคล โดยเฉลี่ยแล้วถ้าหาก บุคคลนั้นยังมีอายุน้อยย่อมจะมีความมั่งคั่งสุทธิน้อยกว่าบุคคลที่มีอายุมาก เนื่องจากบุคคลที่มีอายุ มากกว่าจะมีเวลาในการทำงานหารายได้ และมีเวลาในการลงทุนต่างๆ เพื่อให้ได้รับผลตอบแทน มากกว่าบุคคลที่มีอายุน้อย

2. งบกระแสเงินสดส่วนบุคคล (Personal Statement of Cash Flows) การวิเคราะห์ สถานะทางการเงินของบุคคล นอกจากจะพิจารณาความมั่งคั่งสุทธิของบุคคลที่เหลือในสินทรัพย์ที่ บุคคลดังกล่าวเป็นเจ้าของหลังจากชำระภาระผูกพันทางการเงินทั้งหมด ยังจะต้องพิจารณาถึง แหล่งที่มาของรายได้และรายจ่าย เพื่อจะทำให้การกำหนดเป้าหมายทางการเงินอยู่บนพื้นฐานของ ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ อย่างไรก็ตามโดยปกติในการบันทึกธุรกรรมทางการเงิน สามารถจะ บันทึกโดยอ้างอิงเกณฑ์คงค้าง (Accrual Basis) ซึ่งบันทึกรายการธุรกรรมทางการเงินทุกรายการ ทันทีทันใดเมื่อเกิดธุรกรรมดังกล่าว หรืออาจจะบันทึกโดยอ้างอิงเกณฑ์เงินสด (Cash Basis) ซึ่งจะ บันทึกรายการธุรกรรมทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับเงินสดรับและเงินสดจ่าย หมายความว่ารายได้ก็จะ

เป็นเงินสดที่ได้รับจริง ในขณะที่รายจ่ายก็จะเป็นเงินสดที่จ่ายออกไปจริง ดังนั้นการบันทึกธุรกรรมการเงินสำหรับธุรกิจซึ่งรายได้ และรายจ่ายอาจเป็นเพียงรายได้และรายจ่ายทางบัญชีที่ยังไม่มีการเคลื่อนไหวของกระแสเงินสดเกิดขึ้นจริง ทำให้การบันทึกแหล่งที่มาของรายได้และรายจ่ายสำหรับธุรกิจ ต้องมีการจัดเตรียมงบการเงินโดยอ้างอิง จากทั้งเกณฑ์คงค้าง (Accrual Basis) และเกณฑ์เงินสด (Cash Basis) โดยงบการเงินดังกล่าวที่อ้างอิงจากเกณฑ์คงค้างจะเรียกว่า งบกำไรขาดทุน (Income Statement) ในขณะที่งบการเงินดังกล่าวที่อ้างอิงจากเกณฑ์เงินสดจะเรียกว่า งบกระแสเงินสด (Statement of Cash Flows) อย่างไรก็ตามในการบันทึกธุรกรรมทางการเงินส่วนบุคคลจะไม่ค่อยมีความแตกต่างระหว่างเกณฑ์คงค้าง (Accrual Basis) และเกณฑ์เงินสด (Cash Basis) ทั้งนี้เนื่องจากรายได้และรายจ่ายของบุคคลมักจะอยู่ในเกณฑ์เงินสดเสมอ ดังนั้นจึงไม่มีความแตกต่างระหว่างงบกำไรขาดทุนส่วนบุคคล (Personal Income Statement) และงบกระแสเงินสดส่วนบุคคล (Personal Statement of Cash Flows)

วัตถุประสงค์ของงบกระแสเงินสดส่วนบุคคล

งบกระแสเงินสดส่วนบุคคล (Personal Statement of Cash Flows) เป็นงบทางการเงินที่แสดงถึงกระแสเงินสดรับ (Cash Inflow) กระแสเงินสดจ่าย (Cash Outflow) ในรอบระยะเวลาหนึ่ง โดยอ้างอิงจากเกณฑ์เงินสด (Cash Basis) ทั้งนี้จัดทำงบกระแสเงินสดมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้จ่ายของบุคคล เนื่องจากงบกระแสเงินสดส่วนบุคคลเป็นข้อมูลการใช้จ่ายเงินสดที่เกิดขึ้นในอดีต โดยอาจจะแสดงให้เห็นว่าบุคคลนั้นๆ มีปัญหาในการใช้จ่ายเงินที่เกินกว่ารายได้หรือไม่ และถ้าหากบุคคลดังกล่าวมีปัญหารายจ่ายมากกว่ารายได้ งบกระแสเงินสดส่วนบุคคลจะช่วยให้เราทราบว่าบุคคลดังกล่าวมีรายจ่ายในส่วนใดที่ฟุ่มเฟือยเกินความจำเป็น อันจะช่วยให้สามารถแก้ไขพฤติกรรมการใช้จ่ายที่ไม่เหมาะสมได้ถูกต้องตรงกับสาเหตุของปัญหา และยังจะช่วยให้บุคคลสามารถควบคุมการใช้จ่ายในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. การพยากรณ์กระแสเงินสดในอนาคต จากการตรวจสอบรายได้รายจ่ายของบุคคลในอดีต จะทำให้เราสามารถพยากรณ์รายได้รายจ่ายในอนาคตได้ถูกต้องมากขึ้นเป็นผลให้การจัดทำงบประมาณส่วนบุคคลมีความถูกต้องมากขึ้นเพราะเราจะสามารถบอกได้ว่าบุคคลนั้นๆ มีรายได้ที่เป็นเงินสดจากแหล่งใดบ้าง และมีรายจ่ายที่เป็นเงินสดอะไรบ้างที่มีการใช้จ่ายเป็นประจำวันจากนั้นเมื่อสามารถพยากรณ์รายได้รายจ่ายที่เป็นเงินสดได้ถูกต้องแม่นยำ ก็จะทำให้การวางแผนทางการเงินต้องบนพื้นฐานของความเป็นไปได้ ทำให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินของบุคคลนั้นได้ง่ายขึ้น

องค์ประกอบของงบกระแสเงินสดส่วนบุคคล

งบกระแสเงินสดส่วนบุคคล (Personal Statement of Cash Flows) อาจจะเปรียบได้กับการบันทึกภาพเคลื่อนไหวจากกล้องถ่ายวิดีโอ โดยจะเป็นการแสดงรายได้รายจ่ายที่เป็นเงินสดของบุคคลซึ่งเกิดขึ้นแล้วในอดีต โดยรายได้และรายจ่ายในแต่ละช่วงเวลาอาจมีความแตกต่างกันอย่างมาก ทั้งนี้อาจเกิด

จากรายได้ที่ไม่ใช่รายได้ประจำทุกเดือน เช่น เงินปันผล และดอกเบี้ยหรืออาจเกิดจากรายจ่ายที่เกิดขึ้นเฉพาะบางช่วงเวลา เช่น ภาษี เป็นต้น ทั้งนี้กระแสเงินสดส่วนบุคคลมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. การกำหนดแหล่งที่มาของรายได้ทั้งหมด หรือ กระแสเงินสดรับ (Cash Inflow) และ
2. การแสดงแหล่งที่ใช้ไปของรายจ่ายทั้งหมด หรือกระแสเงินสดจ่าย (Cash Outflow)

กระแสเงินสดรับ (Cash Inflows) คือ รายได้ซึ่งเป็นเงินสดทั้งหมดของบุคคล ทั้งกระแสเงินสดรับที่สำคัญของบุคคล ได้แก่ รายได้ ดังต่อไปนี้

- 2.1 เงินเดือน ค่าล่วงเวลา และค่าจ้าง
- 2.2 เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
- 2.3 คอมมิชชั่น
- 2.4 โบนัส
- 2.5 ดอกเบี้ย
- 2.6 เงินปันผล
- 2.7 ค่านายหน้า
- 2.8 รายได้จากค่าเช่า
- 2.9 รายได้จากการขายสินทรัพย์
- 2.10 รายได้อื่นๆ เช่น มรดก เงินคืนภาษี เงินรางวัลสลากกินแบ่ง เป็นต้น

ทั้งนี้ปัจจัยสำคัญๆ ซึ่งส่งผลต่อกระแสเงินสดรับ ได้แก่

1. วงจรชีวิตของบุคคล โดยกระแสเงินสดรับจะขึ้นอยู่กับวงจรชีวิตว่าอยู่ในช่วงใด เช่น วัยทำงาน วัยสูงอายุหลังเกษียณ
2. ประเภทของงาน โดยจะขึ้นอยู่กับความสามารถและทักษะที่บุคคลนั้นมีความเชี่ยวชาญ อย่างไรก็ตามรายได้ที่เป็นเงินสดทั้งหมดดังกล่าว ไม่ใช่รายได้ที่สามารถนำไปใช้จ่ายได้จริง เนื่องจากบุคคลจะต้องชำระภาษีเงินได้ส่วนบุคคลจากรายได้รวม ดังนั้นเฉพาะส่วนที่เป็นรายได้หลังหักภาษีจึงจะเป็นรายได้ที่เราสามารถนำไปใช้จ่ายได้จริง ซึ่งเรียกว่ารายได้เบื้องต้นหลังหักภาษี (Take Home Pay)

กระแสเงินสดจ่าย (Cash Outflows) คือรายจ่ายซึ่งเป็นเงินสดทั้งหมดของบุคคล ทั้งนี้จะไม่คำนึงถึงรายจ่ายที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระเป็นเงินสด เช่น การผ่อนชำระเงินกู้เพื่อซื้อสินทรัพย์ต่างๆ จะบันทึกเป็นกระแสเงินสดจ่าย หรือค่าใช้จ่ายก็ต่อเมื่อมีการชำระเป็นเงินสดในงวดดังกล่าวแล้วเท่านั้น อย่างไรก็ตามสำหรับค่าใช้จ่ายบางส่วนถึงแม้ว่าจะไม่มีการจ่ายเป็นเงินสด แต่ถ้ามมีการหักจากรายได้ อย่างทันทีทันใดโดยอัตโนมัติ ก็จะถูกถือว่าเป็นกระแสเงินสดจ่าย เช่น ภาษี เงินสมทบกองทุน ประกันสังคม เป็นต้น

ในทางการเงินส่วนบุคคล กระแสเงินสดง่ายที่มีลำดับความสำคัญมากที่สุดคือเงินออมและเงินลงทุน เงินออมและเงินลงทุน บุคคลโดยทั่วไปมักเข้าใจว่าการออมและการลงทุนจะเกิดขึ้นเมื่อมีกระแสเงินสดส่วนที่เหลือ นั่นคือเมื่อรายได้มากกว่ารายจ่าย เหลือเท่าไรจึงนำไปออมหรือลงทุน แต่ในทางการเงินส่วนบุคคล การออมและการลงทุนจะถือว่าเป็นรายจ่ายคงที่ที่มีความสำคัญมาก ซึ่งมักจะกล่าวกันว่า “Pay Yourself First” หมายความว่าบุคคลควรจะใช้จ่ายจากกระแสเงินสดที่เหลือหลังจากหักเงินออมหรือเงินลงทุนจากกระแสเงินสดรับทั้งหมด เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ระบุไว้ในแผนทางการเงินส่วนบุคคลกระแสเงินสดจ่ายต่างๆ ของบุคคล สามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ กระแสเงินสดจ่ายเพื่อ การออมและการลงทุน (Savings and Investments) กระแสเงินสดจ่ายคงที่ (Fixed Cash Outflows) และ กระแสเงินสดจ่ายผันแปร (Variable Cash Outflows) ทั้งนี้ปัจจัยที่สำคัญๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อกระแสเงินสดจ่าย ได้แก่

1. ขนาดของครอบครัว ถ้าครอบครัวมีขนาดใหญ่ก็จะใช้จ่ายมาก
2. อายุ เมื่ออายุมากขึ้นก็จะมีความต้องการมากขึ้นส่งผลให้มีการใช้จ่ายมากขึ้น
3. พฤติกรรมการบริโภค ขึ้นอยู่กับบุคคลดังกล่าวมีการใช้จ่ายที่ประหยัดหรือฟุ่มเฟือยเท่าใด

กระแสเงินสดจ่ายเพื่อการออมและการลงทุน

การออมและการลงทุน ถือเป็นส่วนหนึ่งของกระแสเงินสดจ่าย ที่ผู้จ่ายมุ่งหวังว่าจะได้รับกระแสเงินสดรับเป็นการตอบแทนจากการออมและการลงทุนดังกล่าว การออมและการลงทุนเป็นรากฐานที่สำคัญของการเสริมสร้างความมั่งคั่งสุทธิ ทั้งนี้การออมและการลงทุนมีรูปแบบที่หลากหลาย เช่น การฝากธนาคาร การซื้อพันธบัตรรัฐบาล การซื้อหน่วยลงทุนของกองทุนรวม หรือการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ เป็นต้น

กระแสเงินสดจ่ายคงที่ (Fixed Cash Outflows) เป็นกระแสเงินสดที่เกิดขึ้นเป็นประจำสม่ำเสมอ ซึ่งบุคคลนั้นๆ สามารถที่จะคาดการณ์จำนวนและระยะเวลาที่ต้องชำระได้อย่างแน่นอน ทั้งนี้กระแสเงินสดจ่ายคงที่ที่สำคัญๆ ได้แก่

1. ค่าเช่าต่างๆ เช่น ค่าเช่าที่พักอาศัย
2. เงินผ่อนชำระต่างๆ เช่น เงินผ่อนชำระการเช่าซื้อรถในแต่ละงวด ค่าผ่อนชำระการจดจำนองเงินกู้ที่ที่พักอาศัย
3. ค่าเบี้ยประกันภัย ประกันชีวิต
4. เงินสะสมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

กระแสเงินสดจ่ายผันแปร (Variable Cash Outflows) เป็นกระแสเงินสดที่เกิดขึ้นเป็นครั้งคราว ซึ่งไม่สามารถจะคาดการณ์ล่วงหน้าได้อย่างแน่นอน อย่างไรก็ตามกระแสเงินสดจ่ายผันแปร มักจะเป็นค่าใช้จ่ายที่บุคคลสามารถควบคุมได้ทั้งจำนวนและระยะเวลาที่ต้องชำระ กระแสเงินสดจ่ายผันแปรที่สำคัญๆ ได้แก่

1. ค่าใช้จ่ายอุปโภคบริโภคต่างๆ (Food and Personal Expenses) เช่น ค่าอาหาร ค่าสบู่ ค่ายาสีฟัน
 2. ค่าเลี้ยงดูบุตร (Child Care Costs) • ค่าใช้จ่ายสาธารณูปโภคต่างๆ (Maintenance, Utilities and other Related Costs) เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์
 3. ค่าใช้จ่ายนันทนาการ (Entertainment and Vacation Costs) เช่น ค่าตัวภาพยนตร์ ค่าเทป เพลง ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว
 4. ค่ารักษาพยาบาลต่างๆ (Medical and Dental Costs) เช่น ค่ายา ค่าทำฟัน
 5. ภาษี (taxes)
 6. ค่าใช้จ่ายในการเดินทางและพาหนะ (Transportation and Car Maintenance) เช่น ค่ารถโดยสาร ค่าน้ำมัน
 7. ค่าใช้จ่ายในการศึกษา (Education) เช่น ค่าเล่าเรียน ค่าหนังสือ
 8. ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาตนเอง (Personal Care) เช่น ค่าเสื้อผ้า ค่าเครื่องสำอาง ค่าอาหารเสริมวิตามิน
 9. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ (Miscellaneous Costs) เช่น ค่าทำบุญ ค่าของขวัญ
- โดยทั่วไปเมื่อบุคคลมีรายได้เพิ่มขึ้นจะใช้จ่ายในด้านการศึกษาและบันเทิงในอัตราส่วนที่เพิ่มขึ้น

กระแสเงินสดรับ (cash inflow) ที่เหลือหลังจากหักลบด้วยกระแสเงินสดจ่าย (Cash Outflow) ในรอบระยะเวลาหนึ่ง เรียกว่า กระแสเงินสดสุทธิ (Net Cash Flow) ซึ่งอาจจะมีค่าเป็นศูนย์ มากกว่าศูนย์ หรือ น้อยกว่าศูนย์ก็ได้ ในกรณีที่กระแสเงินสดสุทธิมีค่าเท่ากับศูนย์ แสดงว่าในรอบระยะเวลาดังกล่าว กระแสเงินสดรับ มีค่าเท่ากับกระแสเงินสดจ่ายพอดี แต่ถ้ากระแสเงินสดสุทธิมีค่ามากกว่าศูนย์หรือเป็นบวก (Positive) แสดงว่าในรอบระยะเวลาดังกล่าว กระแสเงินสดรับมีค่ามากกว่ากระแสเงินสดจ่าย ในทางกลับกันถ้ากระแสเงินสดสุทธิมีค่าน้อยกว่าศูนย์หรือเป็นลบ (Negative) แสดงว่าในรอบระยะเวลาดังกล่าว กระแสเงินสดรับมีค่าน้อยกว่ากระแสเงินสดจ่าย

ทั้งนี้กระแสเงินสดสุทธิที่คงที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงนั้นจะสะท้อนอยู่ในงบดุลส่วนบุคคล ในกรณีที่กระแสเงินสดสุทธิมีค่ามากกว่าศูนย์หรือเป็นบวก หมายความว่าบุคคลนั้นมีกระแสเงินสดส่วนเกินซึ่งสามารถนำไปเพิ่มการออมและการลงทุนในสินทรัพย์ต่างๆ หรืออาจจะนำไปลดภาระหนี้สินที่ได้กู้ยืมมา ทำให้ความมั่งคั่งสุทธิของบุคคลดังกล่าวเพิ่มขึ้นเนื่องจากสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นหรือหนี้สินที่ลดลง แต่ถ้ากระแสเงินสดสุทธิมีค่าน้อยกว่าศูนย์หรือเป็นลบ หมายความว่าบุคคลนั้นมีกระแสเงินสดส่วนขาดซึ่งสามารถจัดหาได้จากเงินออมหรือการขายสินทรัพย์ต่างๆ ที่ได้ลงทุนไว้ หรืออาจจะไปกู้ยืมมาเพิ่มเติมก็ได้ ซึ่งจะทำให้ความมั่งคั่งสุทธิของบุคคลดังกล่าวลดลงเนื่องจากสินทรัพย์ที่ลดลงหรือหนี้สินเพิ่มขึ้น

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ทางการเงิน (Financial Literacy)

ความรู้ที่มีเกี่ยวกับการเงิน คือ การศึกษาถึงการใช้ทรัพยากรต่างๆที่อยู่อย่างจำกัดให้ได้ประโยชน์สูงสุดมีส่วนช่วยในการกำหนดนโยบายทางการเงิน กฎหมายภาษีอากร กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และข้อกำหนดต่างๆจากรัฐบาลใน การทำธุรกิจกระบวนการคิดและพฤติกรรมของมนุษย์ และรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การรวบรวมข้อมูลต่างๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์และตัดสินใจ และสถิติช่วยในการศึกษาการดำเนินงานทางการเงินของธุรกิจในอดีต และแนวโน้มของธุรกิจในอนาคตเรามีความรู้ทางการเงินมากเพียงพอโดยใช้ข้อมูลหรือสื่อการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบันอย่างน้อยก็เป็นภูมิคุ้มกันให้กับตัวเราเองและคนในครอบครัวให้สามารถจัดการ ทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ และไม่เป็นภาระแก่ตนเอง น่าจะเป็นประโยชน์ที่เห็นได้ชัดเจนในแต่ละครอบครัว แต่อย่างไรก็ดี หากในอนาคตทุกๆ ครอบครัว มีความรู้ความเข้าใจในความรู้ทางการเงินอย่างเพียงพอ ก็จะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจ สังคม โดยรวมแก่ประเทศชาติ (ปิยพร พันธุ์ผล, 2559)

การจัดสรรเงินลงทุนเพื่อให้เหมาะสมกับเป้าหมายนั้นเป็นสิ่งสำคัญมาก เมื่อเราสำรวจแล้วว่าตนเองต้องการวางแผนการเงินไปในทิศทางใด การเลือกแหล่งเก็บเงินของเราก็จะง่ายขึ้น การวางแผนการเงินส่วนบุคคลออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

1. การวางแผนการลงทุน เพื่อสร้างเงินลงทุนให้เติบโตตามเป้าหมายภายใต้ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้
2. การวางแผนประกันชีวิต เพื่อป้องกันความเสี่ยงให้ชีวิตและทรัพย์สิน
3. การวางแผนเพื่อวัยเกษียณ เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีหลังเกษียณ
4. การวางแผนภาษี เพื่อจัดการภาษีให้ถูกต้องตามกฎหมายและใช้สิทธิประโยชน์เพื่อประหยัดภาษีสูงสุด
5. การวางแผนมรดก เพื่อส่งต่อทรัพย์สินให้ทายาทได้ตรงตามความต้องการของเรามากที่สุด

2.3 ความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน (Financial Well-being)

การทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ ในการดำเนินชีวิต (Life Goals) ของบุคคล โดยผ่านการบริหาร และวางแผนทางการเงินที่ถูกออกแบบมาเพื่อแต่ละคน ซึ่งเกี่ยวข้องตั้งแต่การรวบรวมข้อมูลทางการเงิน การกำหนดเป้าหมายต่างๆ การตรวจสอบฐานะการเงินในปัจจุบัน รวมถึงการกำหนดกลยุทธ์ และแผนทางการเงินเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวในอนาคต

องค์ประกอบของความอยู่ดีมีสุข

สามารถแบ่งออกเป็น 7 ด้าน ซึ่งมีความครอบคลุมการดำรงชีวิตในทุกมิติ ดังนี้ (ลักเบญจา จิรวุฒิวงษ์, ม.ป.ป.)

องค์ประกอบที่ 1 คือ ด้านสุขภาพอนามัยและโภชนาการ ซึ่งยังประกอบด้วยองค์ประกอบย่อยอีก 4 ด้าน คือ ความยืนยาวของอายุ การปลอดจากโรคภัยไข้เจ็บ โภชนาการและการให้บริการสาธารณสุข

องค์ประกอบที่ 2 คือ การศึกษา ซึ่งครอบคลุมสาระต่างๆ ในกระบวนการเรียนรู้ ความรู้พื้นฐาน และทักษะต่าง ๆ รวมทั้งการเข้าถึงบริการและคุณภาพการศึกษา

องค์ประกอบที่ 3 คือ ชีวิตการทำงาน เนื่องจากประชาชนจะใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่กับการทำงาน การพิจารณาสภาพแวดล้อม การทำงาน จึงเป็นส่วนประกอบที่สำคัญมาก และชีวิตการทำงานที่มีคุณภาพก็จะเกี่ยวข้องกับการจ้างงานและความพอใจในค่าจ้างที่ได้รับ องค์ประกอบด้านนี้ ยังรวมถึงปัจจัยย่อยในด้านการใช้แรงงานเด็ก ผู้หญิงและระบบประกันสังคมด้วย

องค์ประกอบที่ 4 คือ ชีวิตครอบครัว ความสัมพันธ์ในครอบครัวถือเป็นประเด็นสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อ “ความอยู่ดีมีสุข” โครงสร้างและขนาดของครอบครัว เป็นตัวกำหนดระดับความเป็นอยู่ของสมาชิกแต่ละคน ครอบครัวที่มีความรัก ความอบอุ่น ต้องรับรู้ความต้องการของสมาชิกแต่ละคน และดูแลสมาชิกทุกคนอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติ

องค์ประกอบที่ 5 คือ การเติบโตทางเศรษฐกิจ ความยากจน การกระจายรายได้ และสวัสดิการ เป็นเครื่องมือสำคัญที่นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายความอยู่ดีมีสุข ฉะนั้นการพัฒนาที่ยั่งยืนจึงเป็นปัจจัยสำคัญของความอยู่ดีมีสุข การมีปัญหาค่าครองชีพที่รุนแรง และความไม่เท่าเทียมกันด้านรายได้ในระดับสูงสะท้อน “การอยู่อย่างมีทุกข์” ในสังคม ประเด็นเหล่านี้จึงนับเป็นองค์ประกอบที่จำเป็นของเครื่องชี้วัด “ความอยู่ดีมีสุข” ด้วย

องค์ประกอบที่ 6 คือ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย เพราะการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งจำเป็นต่อ “ความอยู่ดีมีสุข” เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน องค์ประกอบนี้จะรวมถึง สภาพแวดล้อมด้านที่อยู่อาศัย การอนามัยแวดล้อม ตลอดจนความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยเฉพาะจากปัญหาอาชญากรรม

องค์ประกอบที่ 7 คือ ด้านประชาธิปไตย หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับประชาชน การเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันจะนำมาซึ่ง “ความอยู่ดีมีสุข” การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นการเพิ่มพูนและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรมนุษย์ให้เต็มขีดความสามารถเป็นเครื่องมือของการยกระดับความอยู่ดีมีสุข องค์ประกอบนี้จะรวมถึง ความยุติธรรม สิทธิมนุษยชน และสิทธิเสรีภาพทางการเมือง รวมทั้งการกระจายอำนาจการบริหารจัดการเครื่องชี้วัดความอยู่ดีมีสุขการที่จะทราบว่าความอยู่ดีมีสุขของประชาชนจะอยู่ระดับใดนั้นจึงต้องมีการสร้างเครื่องชี้วัดเพื่อติดตามปรากฏการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งครอบคลุมมิติของการดำรงชีวิต โดยอาจจำแนกได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. เครื่องชั๊วด้านเศรษฐกิจ
2. เครื่องชั๊วด้านสังคม
3. เครื่องชั๊วด้านการเมือง

ซึ่งเครื่องชั๊วด้านเศรษฐกิจจะช่วยบ่งชี้บทบาทหรือสภาวะการณ์ทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ อาทิ อัตราการเติบโตของผลผลิตมวลรวมของประเทศอัตราเงินเฟ้อ การออม การลงทุน อัตราการค้า เป็นต้น กรอบแนวคิดความอยู่ดีมีสุขที่ได้กำหนดขึ้นในที่นี้จะเป็นการแสวงหาเครื่องบ่งชี้ที่มุ่งไปที่ความสำเร็จของปัจเจกบุคคล ไม่ใช่เฉพาะเครื่องชั๊วที่เป็นเพียง “เครื่องมือ” นำพาไปสู่ความสำเร็จเท่านั้น ดังนั้นจึงให้ความสำคัญกับเครื่องชั๊วที่มีลักษณะเป็น “ผลลัพธ์” ของการดำเนินงานมากกว่า เป็น “ปัจจัย” ถึงแม้ว่าเครื่องชั๊วทางด้าน “ปัจจัย” จะมีความสำคัญ เพราะมีส่วนช่วยเสริมสร้างหรือยกระดับความอยู่ดี มีสุข แต่ก็ยังไม่ใช่เครื่องชั๊วที่บ่งบอกความสำเร็จ เครื่องชั๊วทางด้านสาธารณสุข สวัสดิการ และสิทธิเสรีภาพเป็นตัวอย่งเครื่องชั๊วที่แสดง “ผลลัพธ์” ในขณะที่เครื่องชั๊ว ที่แสดงถึงความเพียงพอของปัจจัยต่างๆทั้งด้านอาหารเสื้อผ้า ที่อยู่อาศัย น้ำดื่ม การให้บริการต่างๆ การสรรหาทรัพยากร สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการศึกษา การดูแลด้านสุขภาพอนามัยและรายได้เป็นตัวอย่งของเครื่องชั๊วทางด้าน “ปัจจัย” ความแตกต่างระหว่างเครื่องชั๊วทางด้าน “ปัจจัย” และ “ผลลัพธ์” อาจไม่สามารถแยกออกจากกันได้ชัดเจนในทุกกรณี ยกตัวอย่างเช่น เครื่องชั๊วจำนวนนักเรียนที่ เข้าเรียนในระดับประถมและมัธยม เป็นเครื่องชั๊วด้าน “ปัจจัย” เพราะเหตุที่เป็น “เครื่องมือ” ของการบรรลุเป้าหมายการรู้หนังสือของประชาชน ในขณะที่การรู้หนังสืออาจจะเป็นทั้งเครื่องชั๊ว “ปัจจัย” หรือ “ผลลัพธ์” เพราะการรู้หนังสือเป็นหนทางหรือ “เครื่องมือ” สู่ความสำเร็จในการประกอบกิจกรรมอื่นๆ อีกมากมายด้วย และในกรณีของเครื่องชั๊ว การรู้หนังสือนี้ถึงแม้ว่าจะถูกจัดให้เป็นเพียงเครื่องชั๊วทางด้าน “ปัจจัย” แต่ก็นับว่ามีความสำคัญและควรจะรวมไว้เป็นองค์ประกอบหนึ่งของเครื่องชั๊วความอยู่ดีมีสุข เพราะเป็นเครื่องบ่งชี้สภาวะการณ์ทางด้าน “ภารกิจ” และ “สมรรถภาพ” ของบุคคลด้านอื่นๆ ด้วย

ความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน (Financial Well-being)

Rath & Harter (2010) ได้ให้ความหมายของความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน หมายถึง การมีสถานะทางการเงินที่เหมาะสมกับตนเองหรือตามสภาพความเป็นอยู่ มีการจัดการสภาพทางการเงินอย่างชาญฉลาดและมีอิสระทางการเงินที่จะใช้จ่ายในแต่ละครั้ง เช่น องค์กรให้ค่าตอบแทนที่เป็นธรรม โปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ มีรางวัลประจำปี

การวัดความอยู่ดีมีสุขด้วยการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินส่วนบุคคล

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินส่วนบุคคล (Personal Financial Ratio) คือการเปรียบเทียบตัวเลขในงบการเงินในรูปแบบอัตราส่วนเพื่อประเมินศักยภาพทางการเงินของบุคคลในเชิงลึก ซึ่งมีอัตราส่วนทางการเงินพื้นฐาน (อัจฉรา โยมสินธุ์, 2555) นอกจากนี้ยังใช้เป็นตัวประเมิน

ความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของแต่ละบุคคลว่าเป็นอย่างไร โดยความอยู่ดีมีสุขทางการเงินสามารถวัดได้จากอัตราส่วนทางการเงินส่วนบุคคล ได้ดังนี้ (กฤษฎา เสกตระกูล, ม.ป.ป.)

1. วัดจากสภาพคล่อง

1.1 อัตราส่วนสภาพคล่อง อัตราส่วนนี้ควรมีค่ามากกว่า 1 เพื่อแสดงว่าเรามีสินทรัพย์สภาพคล่องเพียงพอที่จะจ่ายชำระหนี้ระยะสั้น คำนวณได้จาก

อัตราส่วนสภาพคล่อง = สินทรัพย์ที่มีสภาพคล่อง / หนี้สินระยะสั้น

1.2 อัตราส่วนสภาพคล่องพื้นฐาน (เดือน) อัตราส่วนนี้ที่เหมาะสมก็คือ 3 - 6 เท่า ซึ่งหมายถึง เราควรมีสภาพคล่องเพียงพอสำหรับการใช้จ่าย 3-6 เดือน คำนวณได้จาก

อัตราส่วนสภาพคล่องพื้นฐาน = สินทรัพย์ที่มีสภาพคล่อง / ค่าใช้จ่ายต่อเดือน

2. วัดจากหนี้สิน

2.1 หนี้สินต่อสินทรัพย์ (%) อัตราส่วนนี้ควรมีน้อยกว่าร้อยละ 50 โดยจะถือว่ามีหนี้สินในปริมาณที่เหมาะสมหากอัตราส่วนมีค่าต่ำกว่าร้อยละ 50 และมีปริมาณหนี้สินไม่เหมาะสมหากอัตราส่วนมีค่าสูงกว่าร้อยละ 50 คำนวณได้จาก

หนี้สินต่อสินทรัพย์ (%) = หนี้สินรวม / สินทรัพย์รวม

2.2 การชำระคืนหนี้จากรายได้ (%) คำนวณได้จาก

การชำระคืนหนี้จากรายได้ (%) = เงินชำระคืนหนี้สิน / รายรับรวม

2.3 การชำระคืนหนี้สินที่ไม่ใช่การจดจำนองจากรายได้ (%) คำนวณได้จาก

= เงินชำระคืนหนี้สินไม่รวมภาระจดจำนอง / รายรับรวม

3. วัดจากโอกาสสร้างความมั่งคั่งทางการเงิน

3.1 อัตราส่วนด้านการออม อัตราส่วนนี้ควรมีมากกว่าร้อยละ 10 โดยจะถือว่าการออมในปริมาณที่เหมาะสมหากอัตราส่วนมีค่าสูงกว่าร้อยละ 10 และมีการออมไม่เหมาะสมหากอัตราส่วนมีค่าต่ำกว่าร้อยละ 10 คำนวณได้จาก

อัตราส่วนด้านการออม (%) = เงินออม+เงินลงทุน / รายรับรวม

3.2 อัตราส่วนการลงทุน (%) อัตราส่วนนี้ควรมีมากกว่าร้อยละ 50 คำนวณได้จาก

อัตราส่วนการลงทุน (%) = สินทรัพย์ลงทุน / ความมั่งคั่งสุทธิ

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Lusardi & Mitchell (2006) กล่าวถึงสาเหตุของครอบครัวที่ไม่มีการออมหรือไม่มีการวางแผนเพื่อการเกษียณในประเทศสหรัฐอเมริกา เนื่องจากมีความขาดแคลนทักษะทางการเงิน กล่าวคือ มีความไม่เข้าใจในแนวคิดเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น และไม่เข้าใจในความรู้ทางการเงินทั่วไป ซึ่ง

ความเข้าใจเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญที่ใช้สำหรับการตัดสินใจในการออมหรือการลงทุนต่างๆ จะเห็นได้ว่าทักษะทางการเงินนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการออมเพื่อการเกษียณ

กิจติพร สิริพันธ์ (2552) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานครวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1. เพื่อศึกษาถึงการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานคร 2. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเช่น เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอาชีพ 3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชาชนทั่วไปที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่อายุ 20 ปี ขึ้นไป จำนวน 150 ตัวอย่าง เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม วิธีการทดสอบทางสถิติ โดยใช้ร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ย และสถิติสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สันผลการศึกษาพบว่า

กลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงมีจำนวนเท่ากันคือ 75คน ซึ่งส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20 – 30 ปี สถานภาพโสด มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี รายได้เฉลี่ยต่อเดือนเท่ากับ 10,001 – 15,000 บาท และประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลทางด้านระดับการศึกษา มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานครในด้านการรอบระยะเวลาที่กำหนดและรูปแบบในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลด้านอาชีพ มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานครในด้านการรอบระยะเวลาที่กำหนดและรูปแบบในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชน

ข้อมูลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ปัจจัยด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานครในด้านบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนทางการเงิน มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานครในด้านบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ด้านภาวะทางเศรษฐกิจ มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ในด้านวัตถุประสงค์ในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล และด้านปัจจัยอื่นๆ มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ในด้านบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

ศานติ สาสนปชโชติ (2552) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ของพนักงานโรงงานผลิตเคมีและผงโลหะแห่งหนึ่งในเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดจังหวัดระยองพบว่าพนักงานโรงงานผลิตเคมีและโลหะแห่งหนึ่งในเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดจังหวัด

ระยอง มีความรู้และการยอมรับความเสี่ยงในระดับปานกลางแต่มีประสบการณ์ทางการเงินในระดับต่ำ มีพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อความมั่นคงทางการเงินอยู่ในระดับปานกลาง ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าพนักงานมีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 25,000 บาท และมีเป้าหมายทางการเงินเพื่อการมีอิสรภาพทางการเงินในช่วงปลายของชีวิตจะมีการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงที่ดีกว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศอายุ สถานภาพสมรส และจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต่างกันไม่ทำให้พนักงานมีการวางแผนทางการเงินเพื่อความมั่นคงที่แตกต่างกัน ในขณะที่ความรู้และประสบการณ์ทางการเงินที่มากขึ้น จะทำให้พนักงานมีพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อความมั่นคงทางการเงินที่ดีขึ้นแต่ระดับการยอมรับความเสี่ยงทางการเงินไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อความมั่นคงทางการเงินของพนักงาน

อรอนงค์ ไชยบุญเรือง (2552) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของพนักงานธนาคารกรุงไทยจำกัด (มหาชน) พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีการวางแผนในด้านของหนี้สินมากที่สุด รองลงมาได้แก่การวางแผนซื้อหรือครอบครองสินทรัพย์การวางแผนทางภาษีการวางแผนออมและลงทุน มีมีการวางแผนใด ๆ การวางแผนเกษียณ และการวางแผนผลประโยชน์ของพนักงานตามลำดับ นอกจากนี้เมื่อศึกษาถึงรูปแบบการวางแผนการเงินส่วนบุคคลในแต่ละรูปแบบ จะเห็นว่า การวางแผนการซื้อหรือครอบครองสินทรัพย์ผู้ตอบแบบสอบถามเน้นที่สินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูงละส่วนใหญ่มีหนี้สินที่เกิดจากสินเชื่อเนกประสงค์และส่วนใหญ่มีการวางแผนการออมและการลงทุนคือเงินฝากออมทรัพย์การวางแผนผลประโยชน์ พนักงานส่วนใหญ่ได้รับสวัสดิการจากทางธนาคารการวางแผนภาษีส่วนใหญ่มีการทำประกันชีวิตเพื่อลดหย่อนภาษีการวางแผนเกษียณส่วนใหญ่จะนำเงินออมที่ได้จากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมาใช้หลังเกษียณ และเหตุผลที่ไม่มีการวางแผนทางการเงิน คือไม่มีเวลาผลการศึกษาด้านการวางแผนการเงินส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถามมีการวางแผนการใช้จ่ายมากที่สุดซึ่งเหตุผลในการวางแผนการเงินเพื่อทำให้เกิดความมั่นคงในชีวิต มีแหล่งข้อมูลการวางแผนจากอินเทอร์เน็ต สวนเครื่องมือที่ใช้ในการวางแผนการเงินมากที่สุดคือคนรู้จักและเพื่อน

โสภิต พงษ์รัตนานุกูล (2552) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออมและความมั่งคั่งของครัวเรือนในภาคเหนือของประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหารูปแบบการออมและวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมและความมั่งคั่งของครัวเรือนในภาคเหนือ การศึกษาใช้ข้อมูลจากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติรวมกับธนาคารแห่งประเทศไทยปี 2549 ซึ่งเป็นข้อมูลภาคตัดขวาง ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่างครัวเรือนใน 17 จังหวัดภาคเหนือจำนวน 2,754 ครัวเรือน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการประมาณสมการการออมและความมั่งคั่ง ใช้สมการถดถอยผลการศึกษาพบว่า ครัวเรือนในภาคเหนือมีรายได้เฉลี่ย 16,343.8 บาทต่อเดือนและมีเงินออมเฉลี่ย 3,436.8 บาทต่อเดือน ค่าความโน้มเอียงในการออมเฉลี่ยเท่ากับ 0.21 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออม

มากที่สุดได้แก่ รายได้ รองลงมาคือหนี้สินรวม ความมั่งคั่งและจำนวนผู้พึ่งพิงของครัวเรือนตามลำดับรูปแบบการออมในทรัพย์สินทางการเงินที่ได้รับความนิยมมากที่สุด ได้แก่ การฝากเงินกับสถาบันการเงินและการถือเงินสด แหล่งรับฝากเงินหลัก ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ไทยและสถาบันการเงินเฉพาะกิจโดยครัวเรือนให้ความสำคัญกับความมั่นคงของแหล่งรับเงินฝากมากที่สุดสำหรับครัวเรือนที่ไม่มีเงินฝากกับสถาบันการเงินกว่าครึ่งมีสาเหตุมาจากรายได้ไม่พอรายจ่ายเป็นที่น่าสังเกตว่าการออมในรูปแบบเบี้ยสะสมประกันชีวิตและกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีการกระจายตัวดีในทุกสถานะทั้งระดับอายุ การศึกษา สถานภาพการทำงาน และอาชีพหลักของหัวหน้าครัวเรือนส่วนการออมในพันธบัตรหุ้น กองทุนระยะยาวหรือกองทุนรวมเพื่อการเกษียณอายุยังมีครัวเรือนที่ออมแบบนี้ค่อนข้างน้อยมากสำหรับพฤติกรรมการออม พบว่า ครัวเรือนส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการออมไว้ใช้ในยามฉุกเฉินหรือเจ็บป่วยมากที่สุดรองลงมาออมไว้ใช้จ่ายยามชราหรือเกษียณอายุ และครัวเรือนส่วนใหญ่ตระหนักถึงความสำคัญในการออม โดยมีการคิดและวางแผนในการออมเล็กน้อยแต่เก็บออมได้น้อยกว่าที่ตั้งใจไว้ แหล่งข้อมูลข่าวสารทางการเงินที่ครัวเรือนได้รับมาจากครอบครัวและเพื่อนฝูงมากที่สุดรองลงมาได้แก่สื่อโทรทัศน์

ดลพร ศิริสารกุล (2554) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานธนาคารในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการออมของพนักงานธนาคารการเลือกรูปแบบการออม และปัจจัยตัวแปรต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อผลการออมของพนักงานธนาคารในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิจากการใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 188 คน โดยใช้เทคนิควิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square , OLS) ผลการศึกษาค้นสถานะทั่วไปของพนักงานธนาคารในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง พบว่าพนักงานธนาคารส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง เป็นพนักงานธนาคารพาณิชย์ มีอายุระหว่าง 21- 40 ปี อายุงานไม่เกิน 5 ปี มีสถานภาพโสดระดับการศึกษาปริญญาตรี มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3 - 4 คนส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดามารดาของตนเอง มีรถยนต์และรถจักรยานยนต์เป็นของตนเองมีรายได้ประจำไม่เกิน 20,000 บาท

ต่อเดือนและส่วนใหญ่ไม่มีรายได้พิเศษหรือมีไม่เกิน 10,000 บาทต่อเดือนมีรายจ่ายเพื่อการบริโภคไม่เกิน 10,000 บาทต่อเดือน และมีภาระหนี้สินรวมไม่เกิน 500,000 บาทเมื่อพิจารณาการออมและรูปแบบการออม พบว่าส่วนใหญ่แบ่งมาออมเงินไม่เกิน 10,000 บาทต่อเดือนและเลือกรูปแบบการออมเป็นเงินฝากกับธนาคาร และปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงาน พบว่าปัจจัยด้านรายได้ถาวร รายได้ชั่วคราว สถานภาพสมรส และมูลค่าทรัพย์สินรวมทั้งหมดของพนักงาน มีผลในทิศทางเดียวกันกับการออมของพนักงานธนาคาร และมีนัยสำคัญทางสถิติส่วนปัจจัยด้านเพศจำนวนบุตร ภาระหนี้สินและรายจ่ายเพื่อการบริโภค มีผลในทิศทางตรงกันข้ามและมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับป

ปัจจัยด้านอายุ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงานของพนักงาน พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ปภาวรินทร์ เกิดความสุข (2555) ได้ศึกษาการจัดการความรู้ที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะของ พนักงานกรณีศึกษา ธนาคารออมสินสำนักงานชั่วคราวเรวดี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการ ความรู้ที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะของพนักงาน กรณีศึกษา ธนาคารออมสินสำนักงานชั่วคราวเรวดี โดย ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยการกระจายแบบสอบถามทั้งหมด 7 หน่วยงาน รวมทั้งสิ้น 200 ชุด แล้วใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทาง สถิติใน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อหาค่าความถี่ ค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงของข้อมูล โดยใช้วิธี Factor Analysis และหาความน่าเชื่อถือของข้อมูลโดยค่าสัมประสิทธิ์ ครอนบาคอัลฟา (Cronbach's Alpha) นอกจากนั้นใช้สถิติวิเคราะห์หาค่าความแตกต่างระหว่างกลุ่มด้วย t - test และค่าความ แปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และใช้เทคนิคการวิเคราะห์ความถดถอย (Multiple Regression Analysis: MRA) ในการพยากรณ์ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ผลของการวิจัยในครั้งนี้พบว่า

1. ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายและเป็น กลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป มีสถานภาพโสด มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลาง มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือ เทียบเท่าปริญญาตรี มีตำแหน่งงานระดับปฏิบัติการ มีเงินเดือนไม่เกิน 15,000 บาท มีอายุงานไม่เกิน 5 ปี จากผลการวิจัยพบว่า ภูมิลำเนา ,ระดับการศึกษา ,ตำแหน่งงานมีความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ย ต่อ ปัจจัยด้านสมรรถนะ ของพนักงาน ธนาคารออมสิน ที่แตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญระดับ 0.05 และ เพศ,อายุ,สถานภาพ,อัตราเงินเดือน,อายุงาน พบว่าไม่มีความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในปัจจัย ด้านสมรรถนะของพนักงานธนาคารออมสิน

2. ปัจจัยการจัดการความรู้ พบว่า พนักงานของธนาคารออมสิน ให้ความสำคัญในปัจจัยด้าน การจัดเก็บความรู้ มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านการถ่ายทอดความรู้ ปัจจัยด้านการกำหนด ความรู้และแหล่งความรู้ ปัจจัยด้านการนำความรู้ไปใช้ ปัจจัยด้านการพัฒนาและสร้างความรู้ใหม่ และปัจจัยด้านการแสวงหาความรู้

3. ปัจจัยสมรรถนะของพนักงานธนาคารออมสิน พบว่า พนักงานของธนาคารออมสินให้ ให้ความสำคัญในปัจจัยด้านความใฝ่รู้ มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านการเปิดใจรับฟังเพื่อปรับปรุง ปัจจัยด้านคุณธรรมและความรับผิดชอบ ปัจจัยด้านความเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่นปัจจัยด้านการปรับปรุง ตนเองอยู่เสมอ ปัจจัยความใส่ใจในผลสำเร็จ ปัจจัยด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และปัจจัย ด้านด้านความใส่ใจในความต้องการของลูกค้า

4. การจัดการความรู้ที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะของพนักงานธนาคารออม พบว่า การจัดการ ความรู้ ที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะ ของพนักงานธนาคารออมสินด้านความใส่ใจในความต้องการของ

ลูกค้า ได้แก่ปัจจัยด้านการจัดเก็บความรู้ และปัจจัยด้านการนำความรู้ไปใช้ การจัดการความรู้ ที่มีอิทธิพลต่อ สมรรถนะของพนักงาน ธนาคารออมสินด้านเอื้อเพื่อต่อผู้อื่น ได้แก่ ปัจจัยด้านการจัดเก็บความรู้ และปัจจัยด้านการนำความรู้ไปใช้ การจัดการความรู้ที่มีอิทธิพลต่อ สมรรถนะของพนักงาน ธนาคารออมสินด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้แก่ ปัจจัยด้านการถ่ายทอดความรู้และปัจจัยด้านการนำความรู้ไปใช้ การจัดการความรู้ที่มีอิทธิพลต่อ สมรรถนะของพนักงาน ธนาคารออมสิน ด้านคุณธรรมและความรับผิดชอบได้แก่ปัจจัยด้านแสวงหาความรู้ปัจจัยด้านการถ่ายทอดความรู้ ปัจจัยด้านการจัดเก็บความรู้ และปัจจัยด้าน การนำความรู้ไปใช้ การจัดการความรู้ ที่มีอิทธิพลต่อ สมรรถนะ ของพนักงาน ธนาคารออมสินด้านความ ใส่ใจในผลสำเร็จ ได้แก่ ปัจจัยด้านแสวงหาความรู้ ปัจจัยด้านพัฒนาและสร้างความรู้ใหม่ ปัจจัยด้านการจัดเก็บความรู้ และปัจจัยด้านการนำความรู้ไปใช้ การจัดการความรู้ที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะของพนักงานธนาคารออมสิน ด้านใฝ่รู้ได้แก่ ปัจจัยด้านการถ่ายทอดความรู้ ปัจจัยด้านการจัดเก็บความรู้ และปัจจัยด้านการนำความรู้ไปใช้การจัดการความรู้ที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะของพนักงานธนาคารออมสินด้านการเปิดใจรับฟัง ได้แก่ ปัจจัยด้านการถ่ายทอดความรู้ ปัจจัยด้านการจัดเก็บความรู้และปัจจัยด้านการนำความรู้ไปใช้ การจัดการความรู้ ที่มีอิทธิพลต่อ สมรรถนะของพนักงานธนาคารออมสินด้านการปรับปรุงตนเองได้แก่ ปัจจัยด้านการถ่ายทอดความรู้ และปัจจัยด้านการนำความรู้ไปใช้

วิศกรณ์ ศิริวรรณ (2558) ได้ศึกษาถึงความแตกต่างของ “ทักษะทางการเงิน” และ “ทักษะทางการเงินขั้นสูง” ในกลุ่มลูกค้าและผู้ให้บริการทางการเงิน โดยผลการศึกษาพบว่าผู้ให้บริการทางการเงินซึ่งเป็นผู้ที่ถือครองใบอนุญาตทางการเงินนั้น มีระดับทักษะทางการเงินที่สูงกว่าลูกค้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งระดับทักษะทางการเงินของผู้ให้บริการนั้น ช่วยทำให้เกิดการมีส่วนร่วมกับตลาดทุนในฐานะตัวกลางทางการเงิน โดยพบว่า ช่องทางการส่งผ่านทักษะทางการเงินของผู้ให้บริการทางการเงินไปยังลูกค้า นั้นสะท้อนผ่าน “คำแนะนำด้านการเงินการลงทุน” โดยพบว่า คำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ธนาคารพาณิชย์ที่มีใบอนุญาตทางการเงินนั้น ส่งเสริมให้เกิดความน่าจะเป็นในการมีส่วนร่วมในตลาดทุนทางอ้อม ในขณะที่คำแนะนำจากที่ปรึกษาการลงทุนที่มีใบอนุญาตทางการเงิน เป็นตัวส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมในตลาดทุนทางตรง นอกจากนี้ทักษะทางการเงินขั้นสูงของลูกค้าก็เป็นตัวแปรสำคัญ ที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมในตลาดทุนอีกทางหนึ่ง และพบว่าทักษะทางการเงินนั้นยังมีส่วนช่วยทำให้เกิดความมีเสถียรภาพแก่ตลาดทุนได้ ผ่านการส่งเสริมทักษะทางการเงินด้านที่จำเป็นสำหรับกลุ่มนักลงทุนใหม่และกลุ่มนักลงทุนเดิมในตลาดหลักทรัพย์ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมในตลาดทุนทางอ้อมเพิ่มมากขึ้น

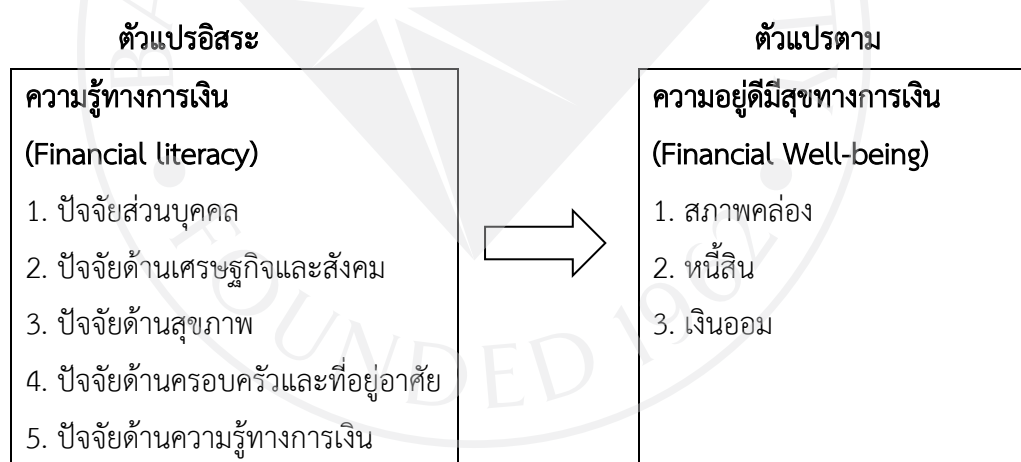
วิไล เอื้อปิยฉัตร (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความรู้ทางการเงิน: ตัวกำหนดและผลกระทบที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการออมเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง เป็นการทดลองแบบสองกลุ่ม วัดก่อนและหลังการทดลองกลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มแม่บ้าน โดยแยกเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 คน

วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการออมของกลุ่มทดลองด้วยการอบรมให้ความรู้ทางการเงินและประเมินผลการอบรมฯ ผลการวิจัยเชิงสำรวจ พบว่า ความรู้ทางการเงินในหมวดความรู้พื้นฐานทางการเงินอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าหมวดพฤติกรรมทางการเงิน และหมวดทัศนคติทางการเงินจากการใช้วิธี OLS พบว่า ปัจจัยด้านประชากรมีผลต่อระดับความรู้ทางการเงินและระดับความรู้ทางการเงินที่เพิ่มขึ้นมีผลต่อการเพิ่มขึ้นของระดับการออม โดยผลการวิจัยกึ่งทดลองการประเมินระดับความรู้ทางการเงินหลังจากมีการอบรมฯ ให้กับแม่บ้านกลุ่มทดลอง พบว่า คะแนนเฉลี่ยในหมวดความรู้พื้นฐานฯ และหมวดทัศนคติฯ ของแม่บ้านกลุ่มทดลองแตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ ยกเว้นในหมวดพฤติกรรมฯ ที่ไม่พบความแตกต่าง ส่วนการประเมินความตั้งใจออมและการออมจริง พบว่า คะแนนของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)

จากการทบทวนวรรณกรรมสามารถกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังภาพที่ 2.1 ต่อไปนี้

ภาพที่ 2.1: กรอบแนวความคิด (Conceptual Framework)

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยเรื่องนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยอาศัยข้อมูลจากการแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Source) ซึ่งได้จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง (Sampling Survey) รายละเอียดของระเบียบวิธีวิจัยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ของการวิจัยได้แก่ พนักงานประจำของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งมีจำนวนประมาณ 10,000 คน (ข้อมูล ณ เดือนตุลาคม พ.ศ.2560) สำหรับกลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัยเรื่องนี้ได้แก่ พนักงานธนาคารธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่จำนวน 400 คน ทั้งนี้ สาเหตุที่เลือกเก็บสุ่มตัวอย่างเฉพาะจากสำนักงานใหญ่เนื่องจากเล็งเห็นว่าเป็นบุคลากรที่มีความรู้ทางการเงินและสามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบทราบบจำนวนประชากรที่แน่นอนของ Yamane (1973) ระดับความเชื่อมั่น 95% และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N = ขนาดของประชากร
 e = ความคลาดเคลื่อนกำหนด $\pm 5\%$

แทนค่า

$$n = \frac{10,000}{1 + 10,000(0.05)^2}$$

$$n = 384.6$$

จากการคำนวณได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 385 คน ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็น 400 คน เพื่อลดความผิดพลาดในการเก็บข้อมูล และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยอาศัยแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม โดยแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วยคำถาม 6 ส่วน มีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1: ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย

1. เพศ แบ่งเป็น ชาย และ หญิง
2. อายุ แบ่งเป็น ต่ำกว่า 30 ปี และ 30 ปีขึ้นไป
3. สถานภาพสมรส แบ่งเป็น โสด สมรส และอื่นๆ (หม้าย หย่าร้าง แยกกันอยู่)

ส่วนที่ 2: ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ประกอบด้วย

1. รายได้ต่อเดือน แบ่งเป็น ต่ำกว่า 15,000 บาท, 15,000 – 19,999 บาท, 20,000 – 29,999 บาท, 30,000 – 39,999 บาท และ 40,000 บาทขึ้นไป
2. รายจ่ายต่อเดือน แบ่งเป็น ต่ำกว่า 10,000 บาท, 10,000 – 14,999 บาท, 15,000 – 19,999 บาท, 20,000 – 24,999 บาท และ 25,000 บาทขึ้นไป
3. เงินออมและเงินลงทุน แบ่งเป็น ต่ำกว่า 10,000 บาท, 10,000 – 19,999 บาท, 20,000 – 39,999 บาท, 40,000 – 59,999 บาท และ 60,000 บาทขึ้นไป
4. ตำแหน่งงานปัจจุบัน แบ่งเป็น ฝ่ายบริหาร ฝ่ายปฏิบัติการเกี่ยวกับเงิน และ ฝ่ายปฏิบัติงานที่ไม่เกี่ยวกับเงิน
5. ประสบการณ์การทำงานด้านการเงิน แบ่งเป็น ไม่เกิน 5 ปี, 6 - 10 ปี และ มากกว่า 10 ปี
6. ประสบการณ์ทำงานทั้งหมด แบ่งเป็น ไม่เกิน 5 ปี, 6 - 10 ปี และ มากกว่า 10 ปี
7. ระดับการศึกษาสูงสุด แบ่งเป็น ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และ สูงกว่าปริญญาตรี
8. สาขาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด แบ่งเป็น สาขาบริหาร สาขาวิทยาศาสตร์ และ สาขาศิลปะศาสตร์

ส่วนที่ 3: ปัจจัยด้านสุขภาพ ประกอบด้วย

1. โรคประจำตัว แบ่งเป็น มีโรคประจำตัว และ ไม่มีโรคประจำตัว
2. ความเสี่ยงต่อการเสียชีวิต (หากมีโรคประจำตัว) แบ่งเป็น ไม่มีความเสี่ยง ระดับต่ำ ระดับปานกลาง และ ระดับสูง

3. ภาวะสุขภาพในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา แบ่งเป็น แย่ ปานกลาง ดี และดีมาก

ส่วนที่ 4: ปัจจัยด้านครอบครัวและที่อยู่อาศัย ประกอบด้วย

1. รูปแบบครอบครัว แบ่งเป็น ครอบครัวเดี่ยว และ ครอบครัวขยาย
2. จำนวนสมาชิกในครอบครัว แบ่งเป็น 2 คน , 3 – 5 คน และ 5 คนขึ้นไป
3. จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นเด็กต่ำกว่า 18 ปี แบ่งเป็น ไม่มี, 1 – 2 คน และ 3 คนขึ้นไป

4. เป็นผู้อุปการะสมาชิกต่ำกว่า 18 ปี แบ่งเป็น เป็นผู้อุปการะ และ ไม่เป็นผู้อุปการะ
5. จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) แบ่งเป็น ไม่มี, 1 – 2 คน และ 3 คนขึ้นไป
6. เป็นผู้อุปการะผู้สูงอายุ แบ่งเป็น เป็นผู้อุปการะ และ ไม่เป็นผู้อุปการะ
7. สถานะกับที่อยู่อาศัย แบ่งเป็น เป็นเจ้าของ และ ไม่ใช่เจ้าของ

ส่วนที่ 5: ปัจจัยด้านความรู้ทางการเงิน ปัจจัยด้านความรู้ทางการเงิน วัดจากชุดคำถามดังต่อไปนี้

1. ท่านออมเงินอย่างสม่ำเสมอหรือไม่
 - (1) มีการออมอย่างสม่ำเสมอ = (2)
 - (2) พอทำได้บ้างบางครั้ง = (1)
 - (3) ไม่เคยออมเงินได้เลย = (0)
2. ท่านทำอย่างไรกับการใช้จ่ายในแต่ละเดือน
 - (1) ตั้งงบประมาณค่าใช้จ่ายในแต่ละเรื่องไว้ และพยายามใช้จ่ายให้ไม่เกินงบประมาณนั้น
= (2)
 - (2) ตั้งงบประมาณไว้เพื่อจะได้ทราบรายจ่ายอย่างคร่าวๆ แต่อาจใช้จ่ายเกินงบประมาณที่ตั้งไว้ไปบ้างในบางเดือน = (1)
 - (3) มีค่าใช้จ่ายอะไรก็จ่ายเลยโดยไม่จำเป็นต้องตั้งงบประมาณ = (0)
3. คุณมีวิธีเลือกซื้อสินค้าหรือบริการอย่างไร
 - (1) คิดถึงความจำเป็น ประโยชน์ใช้สอย คุณภาพ และราคาก่อนซื้อทุกครั้ง = (2)
 - (2) บางครั้งที่ฉันเห็นสินค้าแล้วตัดสินใจซื้อทันที โดยที่อาจไม่เคยได้ใช้มันเลย หรือพบในภายหลังว่าสินค้านั้นมีคุณภาพและราคาไม่เหมาะสม = (1)
 - (3) เห็นของที่ชอบก็จะซื้อทันทีแล้วก็พบว่ามันของที่ไม่ได้ใช้งานอยู่เป็นจำนวนมากหรือมาพบภายหลังว่าของนั้นมีคุณภาพและราคาไม่เหมาะสม = (0)
4. ท่านเตรียมตัวสำหรับการเกษียณอายุไว้อย่างไรแล้วบ้าง
 - (1) มีเงินเก็บที่เพียงพอกับการใช้จ่ายในยามเกษียณอายุแล้ว = (2)
 - (2) วางแผนไว้แล้ว และกำลังทำตามแผนเพื่อให้มีความพร้อมทางการเงินในวันเกษียณอายุ = (1)
 - (3) ยังไม่แน่ใจว่าจะสามารถมีเงินใช้ในยามเกษียณได้อย่างเพียงพอ = (0)
5. ท่านสนใจที่จะออมเงินอย่างจริงจังจึงอยากฝากเงินในบัญชีอื่นที่ไม่ใช่บัญชีเงินเดือนดูบ้าง ท่านจะเลือกฝากเงินอย่างไร
 - (1) ฝากบัญชีแบบไหนหรือธนาคารไหนก็ได้เพราะคงจะได้รับดอกเบี้ยที่ไม่แตกต่างกัน

= (0)

(2) หาข้อมูลเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากต่อปีจากหลายๆ สถาบันการเงินแล้วนำมาเปรียบเทียบกับก่อนที่จะเลือกเปิดบัญชีกับธนาคารที่ให้ดอกเบี้ยสูงที่สุด = (1)

(3) หาข้อมูลต่างๆ เช่น อัตราดอกเบี้ยเงินฝากต่อปี เงื่อนไขการฝาก-ถอน จากหลายๆ สถาบันการเงินแล้วนำมาเปรียบเทียบกับก่อนตัดสินใจเลือกเปิดบัญชีกับสถาบันการเงินที่มีเงื่อนไขตรงกับความต้องการของเรามากที่สุด = (2)

6. ท่านไปที่ธนาคารเพื่อเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ พนักงานบอกคุณว่าคุณต้องทำบัตรเอทีเอ็มหรือบัตรเดบิตด้วย ท่านจะทำเช่นอย่างไร

(1) ตกลงทำตามพนักงานบอกเพราะไม่มีทางเลือกอื่น = (0)

(2) ตกลงทำตามพนักงานบอกด้วยความเกรงใจแต่ได้สอบถามเกี่ยวกับเงื่อนไขการใช้บริการก่อนตกลงทำบัตร = (1)

(3) อาจตกลงหรือปฏิเสธสิ่งที่พนักงานบอกก็ได้เพราะขึ้นอยู่กับความจำเป็นในการใช้บริการของตัวเองเป็นหลัก = (2)

7. ในระหว่างการทำสัญญาเงินกู้ พนักงานได้อธิบายรายละเอียดต่างๆ เช่น กำหนดเวลาการชำระหนี้ อัตราดอกเบี้ยต่อปี ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง แต่ท่านไม่เข้าใจ ท่านจะทำอย่างไร

(1) เซ็นชื่อในสัญญาเงินกู้เลยเพราะพนักงานธนาคารมีความรู้และเชื่อถือได้ = (0)

(2) เซ็นชื่อในสัญญาเงินกู้ตามที่พนักงานกากบาทไปก่อนแล้วค่อยสอบถามเพิ่มเติมทีหลัง = (1)

(3) สอบถามพนักงานเพิ่มเติมจนเข้าใจแจ่มแจ้งเสียก่อนแล้วจึงค่อยเซ็นชื่อในเอกสารสัญญาเงินกู้ = (2)

8. เมื่อได้รับใบแจ้งยอดรายการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตในแต่ละงวดแล้ว ท่านทำอย่างไร

(1) ตรวจสอบทุกรายการกับสลิปบัตรเครดิตที่เก็บไว้ทุกครั้ง = (2)

(2) ตรวจสอบเมื่อมีรายจ่ายก้อนใหญ่หรือ รายจ่ายที่สำคัญ = (1)

(3) ไม่เคยตรวจสอบเลย = (0)

9. ภาระหนี้สินของท่านที่ต้องชำระต่อเดือน

(1) ไม่มีหนี้สินใดๆ เลย = (2)

(2) ไม่น่าจะเกิน 30% ของรายได้ต่อเดือน = (1)

(3) น่าจะมากกว่า 30% ของรายได้ต่อเดือน = (0)

10. ท่านคิดว่าตัวท่านมีคุณสมบัติอะไรที่จะทำให้ขอสินเชื่อได้ง่าย

(1) มีประวัติการชำระหนี้ที่ดี เพราะชำระหนี้ตรงเวลาทุกครั้ง = (2)

(2) เริ่มทำงานเสริมนอกเหนือจากงานประจำ = (1)

(3) เป็นลูกค้าเก่าของสถาบันการเงินนี้จากการขอสินเชื่อเพื่อซื้อรถยนต์ไปแล้วเมื่อต้นปี = (0)

11. ท่านสมัครบัตรเครดิตเพราะอะไร

(1) ได้ของแถมที่ถูใจ = (0)

(2) ต้องการความสะดวกในการใช้จ่ายใช้สอย และมั่นใจว่าตัวเองมีเงินพอที่จะจ่ายได้เต็มจำนวนและตรงเวลา = (2)

(3) ถอนเงินสดมาใช้จ่ายในยามฉุกเฉินได้ = (1)

12. ท่านเคยคิดที่จะกู้เงินนอกระบบหรือไม่

(1) ไม่เคย เพราะพยายามใช้จ่ายให้ไม่เกินกว่ารายได้ที่มี = (4)

(2) ไม่เคย เพราะทราบถึงข้อเสียการกู้เงินนอกระบบ = (3)

(3) เคย แต่เมื่อได้สอบถามเงื่อนไขการกู้เงินแล้วเห็นว่าเอาเปรียบ ก็เลยตัดสินใจไม่กู้ = (2)

(4) เคย และกำลังชำระหนี้อยู่ = (1)

(5) เคย และค้างชำระหนี้จนถูกทวงถามหนี้อย่างไม่เหมาะสม = (0)

13. หากท่านได้รับอีเมลล์จากเพื่อนบอกว่ากำลังเดือดร้อนเพราะกระเป๋าสตางค์หายในต่างประเทศ จึงขอให้ท่านช่วยโอนเงินให้แล้วจะรีบชำระคืนเมื่อกลับถึงประเทศไทย ท่านจะอย่างไร

(1) รีบโอนเงินให้เพื่อนทันที เพราะเกรงว่าเพื่อนจะเดือดร้อน = (0)

(2) ติดต่อหาเพื่อนหรือญาติของเพื่อนคนดังกล่าว เพื่อสอบถามข้อเท็จจริงก่อนการโอนเงิน = (1)

ในการคำนวณคะแนนความรู้ทางการเงิน ผู้วิจัยจะทำการคำนวณคะแนนของคำตอบแต่ละข้อ จากนั้นคำนวณคะแนนความรู้ทางการเงินในรูปของค่าร้อยละของคะแนนเต็ม ซึ่งมีค่าเท่ากับ 27 คะแนน

ส่วนที่ 6: ปัจจัยด้านความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน

ปัจจัยด้านความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน วัดจากอัตราส่วนทางการเงินส่วนบุคคล (Personal Financial Ratio) 3 ด้าน ได้แก่

อัตราส่วนด้านสภาพคล่อง: วัดจาก อัตราส่วนระหว่างมูลค่าสินทรัพย์สภาพคล่องต่อรายจ่ายต่อเดือน นั่นคือ

$$\text{อัตราส่วนสภาพคล่อง} = \frac{\text{สินทรัพย์รวม}}{\text{รายจ่าย}}$$

เกณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับอัตราส่วนสภาพคล่อง คือ อยู่ระหว่าง 3-6 เดือน โดยจะถือว่า มีสภาพคล่องในระดับที่เหมาะสมหากอัตราส่วนมีค่าระหว่าง 3-6 เดือน และมีสภาพคล่องในระดับที่ไม่เหมาะสมหากอัตราส่วนน้อยกว่า 3 เดือนหรือมากกว่า 6 เดือน

อัตราส่วนหนี้สิน: วัดจาก อัตราส่วนระหว่างมูลค่าหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม นั่นคือ

$$\text{อัตราส่วนหนี้สิน} = \frac{\text{หนี้สิน}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

เกณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับอัตราส่วนหนี้สิน คือ น้อยกว่าร้อยละ 50 โดยจะถือว่า มีหนี้สินในปริมาณที่เหมาะสมหากอัตราส่วนมีค่าต่ำกว่าร้อยละ 50 และมีปริมาณหนี้สินไม่เหมาะสมหากอัตราส่วนมีค่าสูงกว่าร้อยละ 50

อัตราส่วนด้านการออม: วัดจาก อัตราส่วนระหว่างรายจ่ายเพื่อการออมและการลงทุนต่อรายรับรวมต่อเดือน นั่นคือ

$$\text{อัตราส่วนการออม} = \frac{\text{เงินออม} + \text{เงินลงทุน}}{\text{รายรับต่อเดือน}}$$

เกณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับอัตราส่วนการออม คือ มากกว่าร้อยละ 10 โดยจะถือว่า มีการออมในปริมาณที่เหมาะสมหากอัตราส่วนมีค่าสูงกว่าร้อยละ 10 และมีการออมไม่เหมาะสมหากอัตราส่วนมีค่าต่ำกว่าร้อยละ 10

3.3 ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้เลือกใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่จะใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือดังนี้

3.3.1 ศึกษาข้อมูลจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.3.2 สร้างแบบสอบถาม โดยอาศัยกรอบแนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยที่เกี่ยวข้อง และขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามให้อยู่ภายใต้กรอบแนวคิดของงานวิจัยที่กำหนดไว้

3.3.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบและแก้ไขไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์ เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถาม (Reliability of Test) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟาของครอนบัค (Cronbach's Alpha

Coefficient) เพื่อทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม โดยต้องมีค่าระหว่าง $0 \leq \alpha \leq 1$ ซึ่งหากค่าที่ได้ใกล้เคียง 1 มากแสดงว่ามีระดับความเชื่อมั่นสูง และสามารถนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้

3.4 กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล

กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนแรกของการวิเคราะห์ข้อมูลจะเริ่มจากการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างโดยอาศัยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุด

3.4.2 การวิเคราะห์สถานภาพของความรู้ทางการเงินของกลุ่มตัวอย่าง

ในส่วนนี้จะทำการวิเคราะห์และนำเสนอสถานภาพของความรู้ทางการเงินของกลุ่มตัวอย่างโดยอาศัยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุดโดยจะนำเสนอทั้งสถานภาพของความรู้ทางการเงินของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมและกลุ่มตัวอย่างเมื่อจำแนกตามคุณลักษณะต่างๆ

3.4.3 การวิเคราะห์สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของกลุ่มตัวอย่าง

ในส่วนนี้จะทำการวิเคราะห์และนำเสนอสถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของกลุ่มตัวอย่างโดยอาศัยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุดโดยจะนำเสนอทั้งสถานภาพของของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมและกลุ่มตัวอย่างเมื่อจำแนกตามคุณลักษณะต่างๆ

3.4.4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน

ในขั้นตอนสุดท้ายจะเป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงินที่มีต่อความอยู่ดีมีสุขทางการเงินโดยอาศัยการวิเคราะห์ Independent Sample t-Test โดยมีตัวแปรเชิงปริมาณ ได้แก่ คะแนนความรู้ทางการเงิน และตัวแปรเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในระดับที่เหมาะสมและผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในระดับที่ไม่เหมาะสม ทั้งนี้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1: การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านสภาพคล่อง ในส่วนนี้จะเป็นการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนความรู้ทางการเงินระหว่างผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านสภาพคล่องในระดับที่เหมาะสมและผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านสภาพคล่องในระดับที่ไม่เหมาะสม สมมติฐานที่ทำการทดสอบมีดังนี้

3.5.3 ผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านเงินออมในระดับที่เหมาะสมมีคะแนนความรู้ทางการเงินสูงกว่าผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านเงินออมในระดับที่ไม่เหมาะสม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพของความรู้ทางการเงินของแรงงานในอุตสาหกรรมการเงินในประเทศไทย เพื่อศึกษาสถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของแรงงานในอุตสาหกรรมการเงินในประเทศไทย และเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของแรงงานในอุตสาหกรรมการเงินในประเทศไทย โดยแบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของความรู้ทางการเงิน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้แบ่งข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามออกเป็น 4 ปัจจัย ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ปัจจัยด้านสุขภาพ และปัจจัยด้านครอบครัวและที่อยู่อาศัย สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

ตารางที่ 4.1: จำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	117	29.3
หญิง	283	70.8
รวม	400	100.0

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ): จำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	164	41.0
มากกว่า 30 ปี	236	59.0
รวม	400	100.0
สถานภาพสมรส		
โสด	250	62.5
สมรส	121	30.3
อื่นๆ (หม้าย, หย่าร้าง, แยกกันอยู่)	29	7.3
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 283 คน คิดเป็นร้อยละ 70.8 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 117 คิดเป็นร้อยละ 29.3 มีอายุมากกว่า 30 ปี จำนวน 236 คิดเป็นร้อยละ 59.0 รองลงมาต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 41.0 ผู้ตอบแบบสอบถามมีสถานภาพการสมรส คือ โสด มากที่สุด จำนวน 250 คิดเป็นร้อยละ 62.5 รองลงมาสมรส จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 30.3 และอื่นๆ (หม้าย, หย่าร้าง, แยกกันอยู่) จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2: จำนวนและร้อยละของปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 15,000 บาท	26	6.5
15,000 – 19,999 บาท	152	38.0
20,000 – 29,999 บาท	161	40.3
30,000 – 39,999 บาท	50	12.5
40,000 ขึ้นไป	11	2.8

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.2 (ต่อ): จำนวนและร้อยละของปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม	จำนวน	ร้อยละ
รวม	400	100.0
รายจ่ายต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	94	23.5
10,000 - 14,999 บาท	163	40.8
15,000 - 19,999 บาท	103	25.8
20,000 - 24,999 บาท	32	8.0
25,000 บาทขึ้นไป	8	2.0
รวม	400	100.0
เงินออมและเงินลงทุน		
ต่ำกว่า 100,000 บาท	128	32.0
100,000 - 199,999 บาท	146	36.5
200,000 - 399,999 บาท	92	23.0
400,000 - 599,999 บาท	18	4.5
600,000 บาทขึ้นไป	16	4.0
รวม	400	100.0
ตำแหน่งงานปัจจุบัน		
ด้านบริหาร	81	20.3
ด้านปฏิบัติการเกี่ยวกับเงิน	257	64.3
ด้านปฏิบัติการที่ไม่เกี่ยวกับเงิน	62	15.5
รวม	400	100.0
ประสบการณ์ทำงานทั้งหมด		
ไม่เกิน 5 ปี	112	28.0
6 - 10 ปี	173	43.3
10 ปีขึ้นไป	115	28.8
รวม	400	100.0

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.2 (ต่อ): จำนวนและร้อยละของปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์การทำงานด้านการเงิน		
ไม่เกิน 5 ปี	137	34.3
6 – 10 ปี	150	37.5
10 ปีขึ้นไป	113	28.3
รวม	400	100.0
ระดับการศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	5	1.3
ปริญญาตรี	344	86.0
สูงกว่าปริญญาตรี	51	12.8
รวม	400	100.0
สาขาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด		
Business	352	88.0
Science	8	2.0
Art	40	10.0
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละของปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมพบว่า

รายได้ต่อเดือน ผู้ตอบสอบถามมีรายได้ต่อเดือนมากที่สุด คือ 20,000 – 29,999 บาท จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 40.3 รองลงมา 15,000 – 19,999 บาท จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 38.0 30,000 – 39,999 บาท จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 ต่ำกว่า 15,000 บาท จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5 และ 40,000 ขึ้นไป จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8 ตามลำดับ

รายจ่ายต่อเดือน ผู้ตอบแบบสอบถามมีรายจ่ายต่อเดือนมากที่สุดคือ 10,000 - 14,999 บาท จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 40.8 รองลงมา 15,000 – 19,999 บาท จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 25.8 ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 20,000 - 24,999 บาท จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.0 และ 25,000 บาทขึ้นไป จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 ตามลำดับ

เงินออมและเงินลงทุน ผู้ตอบแบบสอบถามมีเงินออมและเงินลงทุนมากที่สุด คือ 100,000 - 199,999 บาท จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 36.5 รองลงมาต่ำกว่า 100,000 บาท จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 200,000 – 399,999 บาท จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 400,000 - 599,999 บาท จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 และ 600,000 บาทขึ้นไป จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0 ตามลำดับ

ตำแหน่งงานปัจจุบัน ผู้ตอบแบบสอบถามทำงานในด้านปฏิบัติการเกี่ยวกับเงินมากที่สุด จำนวน 257 คน คิดเป็นร้อยละ 64.3 รองลงมาด้านบริหาร จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 และด้านปฏิบัติการที่ไม่เกี่ยวกับเงิน จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 15.5 ตามลำดับ

ประสบการณ์ทำงานทั้งหมด ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ทำงานทั้งหมด 6-10 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.3 รองลงมา 10 ปีขึ้นไป จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 28.8 และ ไม่เกิน 5 ปี จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 28.0 ตามลำดับ

ประสบการณ์การทำงานด้านการเงิน ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ในการทำงานด้านการเงิน 6-10 ปี มากที่สุด จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 รองลงมาไม่เกิน 5 ปี จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 34.3 และ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 28.3 ตามลำดับ

ระดับการศึกษาสูงสุด ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่จบปริญญาตรี จำนวน 344 คน คิดเป็นร้อยละ 86.0 รองลงมาจบสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8 และจบต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3 ตามลำดับ

สาขาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด ผู้ตอบแบบสอบถามจบสาขาเกี่ยวกับบริหาร (business) มากที่สุด จำนวน 352 คน คิดเป็นร้อยละ 88.0 รองลงมาจบสาขาศิลปศาสตร์ (Art) จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 และจบสาขาวิทยาศาสตร์ (science) จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3: จำนวนและร้อยละของปัจจัยด้านสุขภาพ

ปัจจัยด้านสุขภาพ	จำนวน	ร้อยละ
โรคประจำตัว		
มี	38	9.5
ไม่มี	362	90.5
รวม	400	100.0

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ): จำนวนและร้อยละของปัจจัยด้านสุขภาพ

ปัจจัยด้านสุขภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ความเสี่ยงต่อการเสียชีวิต		
ไม่มีความเสี่ยง	341	85.3
ระดับต่ำ	49	12.3
ระดับปานกลาง	9	2.3
ระดับสูง	1	.3
รวม	400	100.0
ภาวะสุขภาพ		
แย่	3	.8
ปานกลาง	8	2.0
ดี	136	34.0
ดีมาก	253	63.3
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละของปัจจัยด้านสุขภาพ พบว่า ประวัติโรคประจำตัว ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่ไม่มีโรคประจำตัว จำนวน 362 คน คิดเป็นร้อยละ 90.5 รองลงมาไม่มีโรคประจำตัว จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.2 ตามลำดับ

ความเสี่ยงต่อการเสียชีวิต (หากมีโรคประจำตัว) ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่ตอบว่าไม่มีความเสี่ยง จำนวน 341 คน คิดเป็นร้อยละ 85.3 รองลงมามีความเสี่ยงระดับต่ำ จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 12.3 มีความเสี่ยงระดับกลาง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3 และมีความเสี่ยงระดับสูง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ

ภาวะสุขภาพ ผู้ตอบแบบสอบถามมีภาวะสุขภาพในระดับดีมาก จำนวน 253 คน คิดเป็นร้อยละ 63.3 รองลงมาอยู่ในระดับดี จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0 อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 และอยู่ในระดับแย่ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4: จำนวนและร้อยละของปัจจัยด้านครอบครัวและที่อยู่

ปัจจัยด้านครอบครัวและที่อยู่	จำนวน	ร้อยละ
รูปแบบครอบครัว		
เดี่ยว	356	89.0
ขยาย	44	11.0
รวม	400	100.0
จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
2 คน	62	15.5
3 – 5 คน	293	73.3
5 คนขึ้นไป	45	11.3
รวม	400	100.0
จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นเด็กต่ำกว่าอายุ 18 ปี		
ไม่มี	250	62.5
1 – 2 คน	146	36.5
3 คนขึ้นไป	4	1.0
รวม	400	100.0
การเป็นผู้อุปการะสมาชิกที่เป็นเด็กต่ำกว่าอายุ 18 ปี		
ใช่	120	30.0
ไม่ใช่	280	70.0
รวม	400	100.0
จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นผู้สูงอายุ		
ไม่มี	223	55.8
1 – 2 คน	174	43.5
3 คนขึ้นไป	3	.8
รวม	400	100.0

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.4 (ต่อ): จำนวนและร้อยละของปัจจัยด้านครอบครัวและที่อยู่

ปัจจัยด้านครอบครัวและที่อยู่	จำนวน	ร้อยละ
การเป็นผู้อุปการะสมาชิกที่เป็นผู้สูงวัย		
ใช่	168	42.0
ไม่ใช่	232	58.0
รวม	400	100.0
สถานะกับที่อยู่อาศัย		
เป็นเจ้าของ	192	48.0
ไม่ใช่เจ้าของ	208	52.0
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละของปัจจัยด้านครอบครัวและที่อยู่อาศัยพบว่า

รูปแบบครอบครัว ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่อยู่ในครอบครัวเดี่ยว (ประกอบด้วย พ่อ, แม่ และลูก) จำนวน 356 คน คิดเป็นร้อยละ 89.0 รองลงมาอยู่ในครอบครัวขยาย (ประกอบด้วยญาติคนอื่นๆ ที่เข้ามาอยู่อาศัยด้วย) จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 ตามลำดับ

จำนวนสมาชิกในครอบครัว ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-5 คน จำนวน 293 คน คิดเป็นร้อยละ 73.3 รองลงมา 2 คน จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 15.5 และ 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.3 ตามลำดับ

จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นเด็กต่ำกว่าอายุ 18 ปี ผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีสมาชิกที่เป็นเด็กต่ำกว่าอายุ 18 ปี มากที่สุด จำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 62.5 รองลงมา 146 คน คิดเป็นร้อยละ 36.5 และ 3 คนขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 ตามลำดับ

การเป็นผู้อุปการะสมาชิกที่เป็นเด็กต่ำกว่าอายุ 18 ปี ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่ไม่ได้อุปการะสมาชิกที่เป็นเด็กต่ำกว่าอายุ 18 ปี จำนวน 280 คน คิดเป็นร้อยละ 70.0 รองลงมาได้อุปการะสมาชิกที่เป็นเด็กต่ำกว่าอายุ 18 ปี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 ตามลำดับ

จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นผู้สูงวัย ผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีสมาชิกที่เป็นผู้สูงวัยมากที่สุด จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 55.0 รองลงมา 1-2 คน จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 43.5 และ 3 คนขึ้นไปจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8 ตามลำดับ

การเป็นผู้อุปการะสมาชิกที่เป็นผู้สูงวัย ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ได้ผู้อุปการะสมาชิกที่เป็นผู้สูงวัยมากที่สุด จำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 58.0 รองลงผู้อุปการะสมาชิกที่เป็นผู้สูงวัย จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 42.0 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของความรู้ทางการเงิน

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้แบ่งสถานภาพของความรู้ทางการเงินออกตามคุณลักษณะเป็น 4 ปัจจัย ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ปัจจัยด้านสุขภาพ และปัจจัยด้านครอบครัวและที่อยู่อาศัย สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

โดยผลการวิเคราะห์สถานภาพของความรู้ทางการเงิน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยเศรษฐกิจและสังคม ปัจจัยด้านสุขภาพ และปัจจัยด้านครอบครัวและที่อยู่อาศัย พบว่า โดยภาพรวมมีค่าต่ำสุดเท่ากับ 42.86 ค่าสูงสุดเท่ากับ 100.00 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 79.14 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.19 เมื่อพิจารณาความรู้ทางการเงินในแต่ละปัจจัยสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

ตารางที่ 4.5: ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถานภาพของความรู้ทางการเงิน จำแนกปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	$\bar{X}$	S.D
เพศ			
ชาย	117	75.00	9.83
หญิง	283	80.86	9.86
อายุ			
ต่ำกว่า 30 ปี	164	79.70	10.89
มากกว่า 30 ปี	236	78.75	9.68
รวม	400	79.14	10.19

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถานภาพของความรู้ทางการเงิน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า

เพศ ผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิง จำนวน 283 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 80.86 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9.86 รองลงมาเพศชาย จำนวน 117 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 75.00 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.83 ตามลำดับ

อายุ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 164 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 79.70 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.89 รองลงมาอายุมากกว่า 30 ปี จำนวน 236 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงิน เท่ากับ 78.76 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6: ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถานภาพของความรู้ทางการเงิน จำแนกตามปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม	จำนวน	$\bar{X}$	S.D
เงินออมและเงินลงทุน			
ต่ำกว่า 100,000 บาท	128	80.02	11.32
100,000 - 199,999 บาท	146	80.77	8.89
200,000 - 399,999 บาท	92	76.05	9.84
400,000 - 599,999 บาท	18	78.37	7.70
600,000 บาทขึ้นไป	16	75.89	12.41
ตำแหน่งงานปัจจุบัน			
ด้านบริหาร	81	81.31	8.81
ด้านปฏิบัติการเกี่ยวกับเงิน	257	79.85	9.79
ด้านปฏิบัติการที่ไม่เกี่ยวกับเงิน	62	73.39	11.54
ระดับการศึกษาสูงสุด			
ต่ำกว่าปริญญาตรี	5	75.71	10.83
ปริญญาตรี	344	79.50	10.36
สูงกว่าปริญญาตรี	51	77.10	8.75

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.6 (ต่อ): ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถานภาพของความรู้ทางการเงิน จำแนกตาม
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม	จำนวน	$\bar{X}$	S.D
สาขาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด			
บริหารธุรกิจ	352	78.87	10.23
วิทยาศาสตร์	8	75.45	12.73
ศิลปศาสตร์	40	82.32	8.82
ประสบการณ์การทำงานทั้งหมด			
ไม่เกิน 5 ปี	112	80.99	11.21
6 – 10 ปี	173	80.76	9.13
10 ปีขึ้นไป	115	74.91	9.48
ประสบการณ์การทำงานด้านการเงิน			
ไม่เกิน 5 ปี	137	79.95	10.98
6 – 10 ปี	150	81.60	8.93
10 ปีขึ้นไป	113	74.91	9.51
รวม	400	79.14	10.19

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถานภาพของความรู้ทางการเงิน จำแนกตามปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม พบว่า

เงินออมและเงินลงทุน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเงินออมและเงินลงทุน 100,000 - 199,999 บาท จำนวน 146 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 80.77 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.89 รองลงมาต่ำกว่า 100,000 บาท จำนวน 128 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 80.02 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 11.32 เงินออมและเงินลงทุน 200,000 – 399,999 บาท จำนวน 92 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 76.05 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.84 เงินออมและเงินลงทุน 400,000 - 599,999 บาท จำนวน 18 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 78.37 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.70 และ 600,000 บาทขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 75.89 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 12.41 ตามลำดับ

ตำแหน่งงานปัจจุบัน ผู้ตอบแบบสอบถามทำงานในด้านบริหาร จำนวน 81 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 81.31 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.81 รองลงมาด้านด้าน

ปฏิบัติการเกี่ยวกับเงิน จำนวน 257 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 79.85 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.79 และด้านปฏิบัติการที่ไม่เกี่ยวกับเงิน จำนวน 62 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 73.39 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 11.54 ตามลำดับ

ระดับการศึกษาสูงสุด ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่ที่จบปริญญาตรี จำนวน 344 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 79.50 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.36 รองลงมาจบสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 51 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 77.10 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.75 และจบต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 5 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 75.71 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.83 ตามลำดับ

สาขาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด ผู้ตอบแบบสอบถามที่จบสาขาศิลปศาสตร์ (Art) จำนวน 40 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 82.32 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.82 รองลงมาจบสาขาบริหาร (business) จำนวน 352 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 78.87 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.23 และจบสาขาวิทยาศาสตร์ (science) จำนวน 8 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 75.45 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 12.73 ตามลำดับ

ประสบการณ์ทำงานทั้งหมด ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ทำงานทั้งหมดไม่เกิน 5 ปี จำนวน 112 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 80.99 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 11.21 รองลงมา 6-10 ปี มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 80.76 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.13 และ 10 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 74.91 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.48 ตามลำดับ

ประสบการณ์การทำงานด้านการเงิน ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ในการทำงานด้านการเงิน 6-10 ปี จำนวน 150 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 81.60 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.93 รองลงมาไม่เกิน 5 ปี จำนวน 137 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 79.95 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.98 และ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 113 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 74.91 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.51 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7: ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพของความรู้ทางการเงิน จำแนกตามปัจจัยด้านสุขภาพ

ปัจจัยด้านสุขภาพ	จำนวน	$\bar{x}$	S.D
โรคประจำตัว			
มี	38	80.73	7.17
ไม่มี	362	78.98	10.45
ความเสี่ยงต่อการเสียชีวิต			
ไม่มีความเสี่ยง	341	78.98	10.40
ระดับต่ำ	49	81.41	7.61
ระดับปานกลาง	9	71.83	11.36
ระดับสูง	1	89.29	-
ภาวะสุขภาพ			
แย่	3	64.29	3.57
ปานกลาง	8	75.45	15.20
ดี	136	80.62	9.30
ดีมาก	253	78.64	10.35
รวม	400	79.14	10.19

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพของความรู้ทางการเงิน จำแนกตามปัจจัยด้านสุขภาพ พบว่า

ประวัติโรคประจำตัว ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีโรคประจำตัว จำนวน 38 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 80.73 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 78.98 รองลงมาไม่มีโรคประจำตัว จำนวน 362 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 78.98 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.45 ตามลำดับ

ความเสี่ยงต่อการเสียชีวิต (หากมีโรคประจำตัว) ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความเสี่ยงระดับสูง จำนวน 1 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 89.29 รองลงมาระดับต่ำ จำนวน 49 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 81.41 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.61 ไม่มีความเสี่ยง จำนวน 341 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 78.98 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.40

และระดับปานกลาง จำนวน 9 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 71.83 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 11.36 ตามลำดับ

ภาวะสุขภาพ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีภาวะสุขภาพอยู่ในระดับดี จำนวน 136 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 80.62 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.30 รองลงมาในระดับดีมาก จำนวน 253 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 78.64 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.35 ระดับปานกลาง จำนวน 8 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 75.45 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 15.20 และระดับแย่ จำนวน 3 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 64.29 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.57 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8: ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถานภาพของความรู้ทางการเงิน จำแนกตามปัจจัยด้านครอบครัวและที่อยู่อาศัย

ปัจจัยด้านครอบครัวและที่อยู่อาศัย	จำนวน	$\bar{X}$	S.D
รูปแบบครอบครัว			
เดี่ยว	356	79.22	10.30
ขยาย	44	78.49	9.35
จำนวนสมาชิกในครอบครัว			
2 คน	62	88.31	2.60
3 – 5 คน	293	78.06	10.11
5 คนขึ้นไป	45	73.57	9.82
จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นเด็กต่ำกว่าอายุ 18 ปี			
ไม่มี	250	79.89	10.93
1 – 2 คน	146	78.13	8.51
3 คนขึ้นไป	4	69.64	13.20

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.8 (ต่อ): ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถานภาพของความรู้ทางการเงิน จำแนกตาม
ปัจจัยด้านครอบครัวและที่อยู่อาศัย

ปัจจัยด้านครอบครัวและที่อยู่อาศัย	จำนวน	$\bar{X}$	S.D
เป็นผู้ประกอบการสมาชิกที่เป็นเด็กต่ำกว่าอายุ 18 ปี			
ใช่	120	77.71	8.61
ไม่ใช่	280	79.76	10.75
รวม	400	79.14	10.19
จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นผู้สูงวัย			
ไม่มี	223	80.48	10.22
1 – 2 คน	174	77.61	9.90
3 คนขึ้นไป	3	69.05	8.99
เป็นผู้ประกอบการสมาชิกที่เป็นผู้สูงวัย			
ใช่	168	77.83	9.49
ไม่ใช่	232	80.10	10.58
สถานะกับที่อยู่อาศัย			
เป็นเจ้าของ	192	81.86	8.83
ไม่ใช่เจ้าของ	208	76.63	10.72
รวม	400	79.14	10.19

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถานภาพของความรู้ทางการเงิน จำแนกตามปัจจัยด้านครอบครัวและที่อยู่อาศัย พบว่า

รูปแบบครอบครัว ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในครอบครัวเดี่ยว จำนวน 356 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 79.22 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.30 รองลงมาอยู่ในครอบครัวขยาย จำนวน 44 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 78.49 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.35 ตามลำดับ

จำนวนสมาชิกในครอบครัว ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 2 คน จำนวน 62 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 88.31 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.60 รองลงมา 3-5 คน จำนวน 293 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 78.06 ค่าส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐานเท่ากับ 10.11 และ 5 คนขึ้นไป จำนวน 45 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 73.57 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.82 ตามลำดับ

จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นเด็กต่ำกว่าอายุ 18 ปี ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีสมาชิกในครอบครัวที่เป็นเด็กต่ำกว่าอายุ 18 ปี จำนวน 250 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 79.89 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.93 รองลงมา 1-2 คน จำนวน 146 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 78.13 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.51 และ 3 คนขึ้นไป จำนวน 4 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 69.64 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 13.20 ตามลำดับ

การเป็นผู้ประกอบการสมาชิกที่เป็นเด็กต่ำกว่าอายุ 18 ปี ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ได้ผู้ประกอบการสมาชิกที่เป็นเด็กต่ำกว่าอายุ 18 ปี จำนวน 280 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 79.76 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.75 รองลงมาเป็นผู้ประกอบการสมาชิกที่เป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี จำนวน 120 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 77.71 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.61 ตามลำดับ

จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นผู้สูงอายุ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นผู้สูงอายุ จำนวน 223 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 80.48 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.22 รองลงมา 1-2 คน จำนวน 174 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 77.61 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.90 และ 3 คนขึ้นไป จำนวน 3 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 69.05 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.99 ตามลำดับ

สถานะกับที่อยู่อาศัย ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นเจ้าของ จำนวน 192 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 81.86 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 8.83 รองลงมาไม่ได้เป็นเจ้าของ จำนวน 208 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินเท่ากับ 76.63 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.72 ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้แบ่งข้อมูลเกี่ยวกับความอยู่ดีมีสุขทางการเงินใน 3 ด้านได้แก่ สภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม โดยนำเสนอข้อมูลตามคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ตำแหน่งงานปัจจุบัน ระดับการศึกษาสูงสุด สาขาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ทำงานทั้งหมด ประสบการณ์การทำงานด้านการเงิน รูปแบบครอบครัว จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี การประกอบการสมาชิกที่เป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) การประกอบการสมาชิกที่เป็นผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) ประวัติโรคประจำตัว ความเสี่ยงต่อการเสียชีวิต (หากมีโรคประจำตัว) ภาวะ

สุขภาพ รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน เงินออมและเงินลงทุน และสถานะกับที่อยู่อาศัย สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่และค่าร้อยละ

โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

ตารางที่ 4.9: จำนวนและร้อยละสถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม โดยภาพรวม

อัตราส่วนทางการเงิน	ความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน					
	สภาพคล่อง*		หนี้สิน*		เงินออม*	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เหมาะสม	303	75.8	11	2.8	92	23.0
เหมาะสม	97	24.3	389	97.3	308	77.0
รวม	400	100.0	400	100.0	400	100.0

* หมายเหตุ

สภาพคล่อง หมายถึง อัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ระหว่าง 3-6 เดือน (มีความเหมาะสม)

อัตราส่วนสภาพคล่องน้อยกว่า 3 เดือนหรือมากกว่า 6 เดือน (ไม่เหมาะสม)

หนี้สิน หมายถึง อัตราส่วนหนี้สินต่ำกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่เหมาะสม)

อัตราส่วนหนี้สินมากกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่ไม่เหมาะสม)

เงินออม หมายถึง อัตราส่วนเงินออมมากกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่เหมาะสม)

อัตราส่วนเงินออมต่ำกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่ไม่เหมาะสม)

จากตารางมรา 4.9 สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม โดยภาพรวม พบว่า

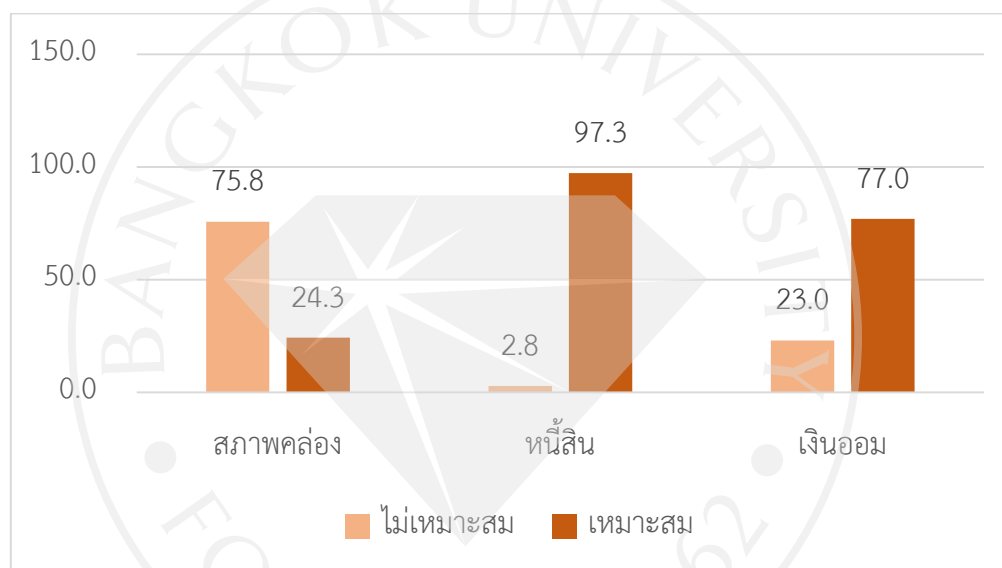
ด้านสภาพคล่อง ผู้ตอบแบบสอบถามมีอัตราส่วนสภาพคล่องน้อยกว่า 3 เดือนหรือมากกว่า 6 เดือน (ไม่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 303 คน รองลงมา มีอัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ระหว่าง 3-6 เดือน (มีความเหมาะสม) จำนวน 97 คน

ด้านหนี้สิน ผู้ตอบแบบสอบถามมีอัตราส่วนหนี้สินต่ำกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 389 คน รองลงมา มีอัตราส่วนหนี้สินมากกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 11 คน

ด้านเงินออม ผู้ตอบแบบสอบถามมีอัตราส่วนเงินออมมากกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 308 คน รองลงมาอัตราส่วนเงินออมต่ำกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 92 คน

สามารถสรุปข้อมูลสถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม โดยภาพรวม เป็นกราฟได้ดังนี้

ภาพที่ 4.1: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออมโดยภาพรวม

เมื่อพิจารณาสถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม ตามคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถสรุปได้ ดังนี้

ตารางที่ 4.10: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออมจำแนกตามเพศ

ความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
สภาพคล่อง			
ไม่เหมาะสม	95	208	303
เหมาะสม	22	75	97
รวม	117	283	400
หนี้สิน			
ไม่เหมาะสม	5	6	11
เหมาะสม	112	277	389
รวม	117	283	400
เงินออม			
ไม่เหมาะสม	30	62	92
เหมาะสม	87	221	308
รวม	117	283	400

จากตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม จำแนกตามเพศ พบว่า

ความอยู่ดีมีสุขด้านสภาพคล่อง ผู้ตอบแบบสอบถามมีอัตราส่วนสภาพคล่องน้อยกว่า 3 เดือน หรือมากกว่า 6 เดือน (ไม่เหมาะสม) เป็นเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 208 คน รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 95 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ระหว่าง 3-6 เดือน (มีความเหมาะสม) เป็นเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 75 คน รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 22 คน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านหนี้สิน ผู้ตอบแบบสอบถามอัตราส่วนหนี้สินต่ำกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่เหมาะสม) เป็นเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 277 คน รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 112 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอัตราส่วนหนี้สินมากกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) เป็นเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 6 คน รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 5 คน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านเงินออม ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอัตราส่วนเงินออมมากกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่เหมาะสม) เป็นเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 221 คน รองลงมาเป็นเพศชาย

จำนวน 87 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอัตราส่วนเงินออมต่ำกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) เป็นเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 62 คน รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 30 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม จำแนกตามอายุ

ความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน	อายุ		รวม
	ต่ำกว่า 30 ปี	มากกว่า 30 ปี	
สภาพคล่อง			
ไม่เหมาะสม	129	174	303
เหมาะสม	35	62	97
รวม	164	236	400
หนี้สิน			
ไม่เหมาะสม	8	3	11
เหมาะสม	156	233	389
รวม	164	236	400
เงินออม			
ไม่เหมาะสม	46	46	92
เหมาะสม	118	190	308
รวม	164	236	400

จากตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม จำแนกตามอายุ พบว่า

ความอยู่ดีมีสุขด้านสภาพคล่อง ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุมากกว่า 30 ปีมีอัตราส่วนสภาพคล่องน้อยกว่า 3 เดือนหรือมากกว่า 6 เดือน (ไม่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 174 คน รองลงมาอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 129 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุมากกว่า 30 ปีมีอัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ระหว่าง 3-6 เดือน (มีความเหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 62 คน รองลงมาอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 35 คน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านหนี้สิน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุมากกว่า 30 ปีมีอัตราส่วนหนี้สินต่ำกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 233 คน รองลงมาอายุต่ำกว่า 30

ปี จำนวน 156 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปีมีอัตราส่วนหนี้สินมากกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 8 คน รองลงมาอายุมากกว่า 30 ปี จำนวน 3 คน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านเงินออม ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุมากกว่า 30 ปีมีอัตราส่วนเงินออมมากกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่เหมาะสม) จำนวน 190 คน รองลงมาอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 118 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปีและอายุมากกว่า 30 ปีมีอัตราส่วนเงินออมต่ำกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 46 คน เท่ากัน

ตารางที่ 4.12: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม
จำแนกตามสถานภาพสมรส

ความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน	สถานภาพสมรส			รวม
	โสด	สมรส	อื่นๆ	
สภาพคล่อง				
ไม่เหมาะสม	185	94	24	303
เหมาะสม	65	27	5	97
รวม	250	121	29	400
หนี้สิน				
ไม่เหมาะสม	9	2	-	11
เหมาะสม	241	119	29	389
รวม	250	121	29	400
เงินออม				
ไม่เหมาะสม	62	25	5	92
เหมาะสม	188	96	24	308
รวม	250	121	29	400

จากตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม จำแนกตามสถานภาพสมรส พบว่า

ความอยู่ดีมีสุขด้านสภาพคล่อง ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพโสดมีอัตราส่วนสภาพคล่องน้อยกว่า 3 เดือนหรือมากกว่า 6 เดือน (ไม่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 185 คน รองลงมา

สมรส จำนวน 94 คน และอื่นๆ จำนวน 24 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพโสดมีอัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ระหว่าง 3-6 เดือน (มีความเหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 65 คน รองลงมาสมรส 27 คน และอื่นๆ 5 คน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านหนี้สิน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพโสดมีอัตราส่วนหนี้สินต่ำกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 241 คน รองลงมาสมรส จำนวน 119 คน และอื่นๆ 29 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพโสดมีอัตราส่วนหนี้สินมากกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 9 คน รองลงมาสมรส จำนวน 2 คน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านเงินออม ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพโสดมีอัตราส่วนเงินออมมากกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 188 คน รองลงมาสมรส จำนวน 96 คน และอื่นๆ 24 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพโสดมีอัตราส่วนเงินออมต่ำกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 62 คน รองลงมาสมรส จำนวน 25 คน และอื่นๆ จำนวน 5 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม จำแนกตามตำแหน่งงานปัจจุบัน

ความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน	ตำแหน่งงานปัจจุบัน			รวม
	ด้านบริหาร	ด้านปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงิน	ด้านปฏิบัติงานที่ไม่เกี่ยวกับเงิน	
สภาพคล่อง				
ไม่เหมาะสม	57	200	46	303
เหมาะสม	24	57	16	97
รวม	81	257	62	400
หนี้สิน				
ไม่เหมาะสม	-	4	7	11
เหมาะสม	81	253	55	389
รวม	81	257	62	400

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.13 (ต่อ): สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม
จำแนกตามตำแหน่งงานปัจจุบัน

ความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน	ตำแหน่งงานปัจจุบัน			รวม
	ด้านบริหาร	ด้านปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงิน	ด้านปฏิบัติงานที่ไม่เกี่ยวกับเงิน	
เงินออม				
ไม่เหมาะสม	10	53	29	92
เหมาะสม	71	204	33	308
รวม	81	257	62	400

จากตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในเรื่องสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม จำแนกตามตำแหน่งงานปัจจุบัน พบว่า ความอยู่ดีมีสุขด้านสภาพคล่อง ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานด้านปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินมีอัตราส่วนสภาพคล่องน้อยกว่า 3 เดือนหรือมากกว่า 6 เดือน (ไม่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 200 คน รองลงมาด้านบริหาร จำนวน 57 คน และด้านปฏิบัติงานที่ไม่เกี่ยวกับเงิน จำนวน 46 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานด้านปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินมีอัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ระหว่าง 3-6 เดือน (มีความเหมาะสม) จำนวน 57 คน รองลงมาด้านบริหาร จำนวน 24 คน และด้านปฏิบัติงานที่ไม่เกี่ยวกับเงิน จำนวน 16 คน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านหนี้สิน ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานด้านปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินมีอัตราส่วนหนี้สินต่ำกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 253 คน รองลงมาด้านบริหาร 81 คน และด้านปฏิบัติงานที่ไม่เกี่ยวกับเงิน จำนวน 55 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานด้านปฏิบัติงานไม่เกี่ยวกับเงินอัตราส่วนหนี้สินมากกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 7 คน รองลงมาด้านปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงิน จำนวน 4 คน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านเงินออม ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานด้านปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินมีอัตราส่วนเงินออมมากกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 204 คน รองลงมาด้านบริหาร 71 คน และด้านปฏิบัติงานที่ไม่เกี่ยวกับเงิน จำนวน 33 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานด้านปฏิบัติงานเกี่ยวกับเงินมีอัตราส่วนเงินออมต่ำกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 53 คน รองลงมาด้านปฏิบัติงานไม่เกี่ยวกับเงิน จำนวน 29 คน และด้านบริหาร จำนวน 10 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในเรื่องสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม
จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด

ความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน	ระดับการศึกษาสูงสุด			รวม
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี	
สภาพคล่อง				
ไม่เหมาะสม	5	249	49	303
เหมาะสม	-	95	2	97
รวม	5	344	51	400
หนี้สิน				
ไม่เหมาะสม	-	10	1	11
เหมาะสม	5	334	50	389
รวม	5	344	51	400
เงินออม				
ไม่เหมาะสม	2	82	8	92
เหมาะสม	3	262	43	308
รวม	5	344	51	400

จากตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุด พบว่า

ความอยู่ดีมีสุขด้านสภาพคล่อง ผู้ตอบแบบสอบถามที่จบปริญญาตรีมีอัตราส่วนสภาพคล่องน้อยกว่า 3 เดือนหรือมากกว่า 6 เดือน (ไม่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 249 คน รองลงมาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 49 คน และต่ำกว่าปริญญาตรี 5 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่จบปริญญาตรีมีอัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ระหว่าง 3-6 เดือน (มีความเหมาะสม) จำนวน 95 คน รองลงมาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 49 คน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านหนี้สิน ผู้ตอบแบบสอบถามที่จบปริญญาตรีมีอัตราส่วนหนี้สินต่ำกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 334 คน รองลงมาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 50 คน และต่ำกว่าปริญญาตรี 5 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่จบปริญญาตรีมีอัตราส่วนหนี้สินมากกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 10 คน รองลงมาสูงกว่าปริญญาตรี 1 คน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านเงินออม ผู้ตอบแบบสอบถามที่จบปริญญาตรีมีอัตราส่วนเงินออมมากกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 262 คน รองลงมาสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 43 คน และต่ำกว่าปริญญาตรี 3 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่จบปริญญาตรีมีอัตราส่วนเงินออมต่ำกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 82 คน รองลงมาสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 8 คน และต่ำกว่าปริญญาตรี 2 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม จำแนกตามสาขาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด

ความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน	สาขาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด			รวม
	business	science	art	
สภาพคล่อง				
ไม่เหมาะสม	274	4	25	303
เหมาะสม	78	4	15	97
รวม	352	8	40	400
หนี้สิน				
ไม่เหมาะสม	5	2	4	11
เหมาะสม	347	6	36	389
รวม	352	8	40	400
เงินออม				
ไม่เหมาะสม	77	4	11	92
เหมาะสม	275	4	29	308
รวม	352	8	40	400

จากตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม จำแนกตามสาขาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด พบว่า

ความอยู่ดีมีสุขด้านสภาพคล่อง ผู้ตอบแบบสอบถามจบสาขาบริหาร (business) มีอัตราส่วนสภาพคล่องน้อยกว่า 3 เดือนหรือมากกว่า 6 เดือน (ไม่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 274 คน รองลงมาสาขาศิลปะศาสตร์ (Art) จำนวน 25 คน และสาขาวิทยาศาสตร์ (Science) จำนวน 4 คน

ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามจบสาขาบริหาร (Business) มีอัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ระหว่าง 3-6 เดือน (มีความเหมาะสม) จำนวน 78 คน รองลงมาสาขาศิลปศาสตร์ (Art) จำนวน 55 คน และสาขาวิทยาศาสตร์ (Science) จำนวน 4 คน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านหนี้สิน ผู้ตอบแบบสอบถามจบสาขาบริหาร (Business) มีอัตราส่วนหนี้สินต่ำกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 347 คน รองลงมาสาขาศิลปศาสตร์ (Art) จำนวน 36 คน และสาขาวิทยาศาสตร์ (Science) จำนวน 6 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามจบสาขาบริหาร (Business) มีอัตราส่วนหนี้สินมากกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 5 คน รองลงมาสาขาศิลปศาสตร์ (Art) จำนวน 4 คน และสาขาวิทยาศาสตร์ (Science) จำนวน 2 คน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านเงินออม ผู้ตอบแบบสอบถามจบสาขาบริหาร (Business) มีอัตราส่วนเงินออมมากกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 275 คน รองลงมาสาขาศิลปศาสตร์ (Art) จำนวน 29 คน และสาขาวิทยาศาสตร์ (Science) จำนวน 4 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามจบสาขาบริหาร (Business) มีอัตราส่วนเงินออมต่ำกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 77 คน รองลงมาสาขาศิลปศาสตร์ (Art) จำนวน 11 คน และสาขาวิทยาศาสตร์ (Science) จำนวน 4 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม
จำแนกตามประสบการณ์ทำงานทั้งหมด

ความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน	ประสบการณ์ทำงานทั้งหมด			รวม
	ไม่เกิน 5 ปี	6 – 10 ปี	10 ปีขึ้นไป	
สภาพคล่อง				
ไม่เหมาะสม	100	105	98	303
เหมาะสม	12	68	17	97
รวม	112	173	115	400
หนี้สิน				
ไม่เหมาะสม	7	2	2	11
เหมาะสม	105	171	113	389
รวม	112	173	115	400

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.16 (ต่อ): สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม
จำแนกตามประสบการณ์ทำงานทั้งหมด

ความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน	ประสบการณ์ทำงานทั้งหมด			รวม
	ไม่เกิน 5 ปี	6 – 10 ปี	10 ปีขึ้นไป	
เงินออม				
ไม่เหมาะสม	34	22	36	92
เหมาะสม	78	151	79	308
รวม	112	173	115	400

จากตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม จำแนกตามประสบการณ์ทำงานทั้งหมด พบว่า

ความอยู่ดีมีสุขด้านสภาพคล่อง ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี มีอัตราส่วนสภาพคล่องน้อยกว่า 3 เดือนหรือมากกว่า 6 เดือน (ไม่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 105 คน รองลงมาไม่เกิน 5 ปี จำนวน 100 คน และ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 98 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี มีอัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ระหว่าง 3-6 เดือน (มีความเหมาะสม) จำนวน 68 คน รองลงมา 10 ปีขึ้นไป จำนวน 17 คน และ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 12 คน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านหนี้สิน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี มีอัตราส่วนหนี้สินต่ำกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 171 คน รองลงมา 10 ปีขึ้นไป จำนวน 115 คน และไม่เกิน 5 ปี จำนวน 105 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงานไม่เกิน 5 ปี มีอัตราส่วนหนี้สินมากกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 7 คน รองลงมา 6-10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 2 คน เท่ากัน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านเงินออม ผู้ตอบแบบสอบถามผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี มีอัตราส่วนเงินออมมากกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 151 คน รองลงมา 10 ปีขึ้นไป จำนวน 79 คน และไม่เกิน 5 ปี จำนวน 78 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 ปีขึ้นไป มีอัตราส่วนเงินออมต่ำกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 36 คน รองลงมาไม่เกิน 5 ปี จำนวน 34 คน และ 6-10 ปี จำนวน 22 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.17: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม
จำแนกตามประสบการณ์การทำงานด้านการเงิน

ความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน	ประสบการณ์การทำงานด้านการเงิน			รวม
	ไม่เกิน 5 ปี	6 – 10 ปี	10 ปีขึ้นไป	
สภาพคล่อง				
ไม่เหมาะสม	122	84	97	303
เหมาะสม	15	66	16	97
รวม	137	150	113	400
หนี้สิน				
ไม่เหมาะสม	9	-	2	11
เหมาะสม	128	150	111	389
รวม	137	150	113	400
เงินออม				
ไม่เหมาะสม	40	18	34	92
เหมาะสม	97	132	79	308
รวม	137	150	113	400

จากตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม จำแนกตามประสบการณ์การทำงานด้านการเงิน พบว่า

ความอยู่ดีมีสุขด้านสภาพคล่อง ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงานด้านการเงินไม่เกิน 5 ปี มีอัตราส่วนสภาพคล่องน้อยกว่า 3 เดือนหรือมากกว่า 6 เดือน (ไม่เหมาะสม) มากที่สุดจำนวน 122 คน รองลงมา 10 ปีขึ้นไป จำนวน 97 คน และ 6-10 ปี จำนวน 84 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงานด้านการเงิน 6-10 ปีมีอัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ระหว่าง 3-6 เดือน (มีความเหมาะสม) จำนวน 66 คน รองลงมา 10 ปีขึ้นไป จำนวน 16 คน และไม่เกิน 5 ปี จำนวน 15 คน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านหนี้สิน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงานด้านการเงิน 6-10 ปี มีอัตราส่วนหนี้สินต่ำกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 150 คน รองลงมา ไม่เกิน 5 ปี จำนวน 128 คน และ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 111 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มี

ประสบการณ์ทำงานด้านการเงินไม่เกิน 5 ปีมีอัตราส่วนหนี้สินมากกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 9 คน รองลงมา 10 ปีขึ้นไป จำนวน 2 คน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านเงินออม ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงานด้านการเงิน 6-10 ปีมีอัตราส่วนเงินออมมากกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 132 คน รองลงมาไม่เกิน 5 ปี จำนวน 97 คน และ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 79 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ทำงานด้านการเงินไม่เกิน 5 ปี มีอัตราส่วนเงินออมต่ำกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 40 คน รองลงมา 10 ปีขึ้นไป จำนวน 34 คน และ 6-10 ปี จำนวน 18 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.18: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม
จำแนกตามรูปแบบครอบครัว

ความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน	รูปแบบครอบครัว		รวม
	เดี่ยว	ขยาย	
สภาพคล่อง			
ไม่เหมาะสม	266	37	303
เหมาะสม	90	7	97
รวม	356	44	400
หนี้สิน			
ไม่เหมาะสม	7	4	11
เหมาะสม	349	40	389
รวม	356	44	400
เงินออม			
ไม่เหมาะสม	80	12	92
เหมาะสม	276	32	308
รวม	356	44	400

จากตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม จำแนกตามรูปแบบครอบครัว พบว่า

ความอยู่ดีมีสุขด้านสภาพคล่อง ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในครอบครัวเดี่ยวมีอัตราส่วนสภาพคล่องน้อยกว่า 3 เดือนหรือมากกว่า 6 เดือน (ไม่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 266 คน รองลงมาอยู่ในครอบครัวขยาย จำนวน 37 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในครอบครัวเดี่ยวมีอัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ระหว่าง 3-6 เดือน (มีความเหมาะสม) จำนวน 90 คน รองลงมาอยู่ในครอบครัวขยาย 7 คน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านหนี้สิน ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในครอบครัวเดี่ยวมีอัตราส่วนหนี้สินต่ำกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 349 คน รองลงมาอยู่ในครอบครัวขยาย จำนวน 40 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในครอบครัวเดี่ยวมีอัตราส่วนหนี้สินมากกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 7 คน รองลงมาอยู่ในครอบครัวขยาย 4 คน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านเงินออม ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในครอบครัวเดี่ยวมีอัตราส่วนเงินออมมากกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 276 คน รองลงมาอยู่ในครอบครัวขยาย จำนวน 32 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในครอบครัวเดี่ยวมีอัตราส่วนเงินอมน้อยกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 80 คน รองลงมาอยู่ในครอบครัวขยาย 12 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว

ความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน	จำนวนสมาชิกในครอบครัว			รวม
	2 คน	3 – 5 คน	5 คนขึ้นไป	
สภาพคล่อง				
ไม่เหมาะสม	50	216	37	303
เหมาะสม	12	77	8	97
รวม	62	293	45	400
หนี้สิน				
ไม่เหมาะสม	-	9	2	11
เหมาะสม	62	284	43	389
รวม	62	293	45	400

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.19 (ต่อ): สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม
จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว

ความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน	จำนวนสมาชิกในครอบครัว			รวม
	2 คน	3 – 5 คน	5 คนขึ้นไป	
เงินออม				
ไม่เหมาะสม	4	75	13	92
เหมาะสม	58	218	32	308
รวม	62	293	45	400

จากตารางที่ 4.19 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในเรื่องสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว พบว่า

ความอยู่ดีมีสุขด้านสภาพคล่อง ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-5 คนขึ้นไป มีอัตราส่วนสภาพคล่องน้อยกว่า 3 เดือนหรือมากกว่า 6 เดือน (ไม่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 216 คน รองลงมา 2 คน จำนวน 50 คน และ 5 คนขึ้นไป จำนวน 37 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-5 คนขึ้นไป มีอัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ระหว่าง 3-6 เดือน (มีความเหมาะสม) จำนวน 77 คน รองลงมา 2 คน จำนวน 12 คน และ 5 คนขึ้นไป จำนวน 8 คน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านหนี้สิน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-5 คนขึ้นไป มีอัตราส่วนหนี้สินต่ำกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 284 คน รองลงมา 2 คน จำนวน 62 คน และ 5 คนขึ้นไป จำนวน 43 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-5 คนขึ้นไป มีอัตราส่วนหนี้สินมากกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 9 คน รองลงมา 5 คนขึ้นไป จำนวน 2 คน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านเงินออม ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-5 คนขึ้นไป มีอัตราส่วนเงินออมมากกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 218 คน รองลงมา 2 คน จำนวน 58 คน และ 5 คนขึ้นไป จำนวน 32 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-5 คนขึ้นไป มีอัตราส่วนเงินออมต่ำกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 75 คน รองลงมา 5 คนขึ้นไป จำนวน 13 คน และ 2 คน จำนวน 4 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.20: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่องและเงินออมจำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี

ความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน	จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นเด็กต่ำกว่า 18 ปี			รวม
	ไม่มี	1 – 2 คน	3 คนขึ้นไป	
สภาพคล่อง				
ไม่เหมาะสม	189	111	3	303
เหมาะสม	61	35	1	97
รวม	250	146	4	400
หนี้สิน				
ไม่เหมาะสม	189	111	3	303
เหมาะสม	61	35	1	97
รวม	250	146	4	400
เงินออม				
ไม่เหมาะสม	57	34	1	92
เหมาะสม	193	112	3	308
รวม	250	146	4	400

จากตารางที่ 4.20 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่องและเงินออม จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี พบว่า

ความอยู่ดีมีสุขด้านสภาพคล่อง ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีสมาชิกในครอบครัวเป็นเด็กต่ำกว่าอายุ 18 ปี มีอัตราส่วนสภาพคล่องน้อยกว่า 3 เดือนหรือมากกว่า 6 เดือน (ไม่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 189 คน รองลงมา 1-2 คน จำนวน 111 คน และ 3 คนขึ้นไป จำนวน 3 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีสมาชิกในครอบครัวเป็นเด็กต่ำกว่าอายุ 18 ปี มีอัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ระหว่าง 3-6 เดือน (มีความเหมาะสม) จำนวน 61 คน รองลงมา 1-2 คน จำนวน 35 คน และ 3 คนขึ้นไป จำนวน 1 คน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านเงินออม ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีสมาชิกในครอบครัวเป็นเด็กต่ำกว่าอายุ 18 ปี มีอัตราส่วนเงินออมมากกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุดจำนวน 193 คน รองลงมา 1-2 คน จำนวน 112 คน และ 3 คนขึ้นไป จำนวน 3 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีสมาชิก

ในครอบครัวเป็นเด็กต่ำกว่าอายุ 18 ปี มีอัตราส่วนเงินออมต่ำกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 57 คน รองลงมา 1-2 คน จำนวน 34 คน และ 3 คนขึ้นไป จำนวน 1 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.21: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม
จำแนกตามการอุปการะสมาชิกที่เป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี

ความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน	การอุปการะสมาชิกที่เป็นเด็ก		รวม
	ใช่	ไม่ใช่	
สภาพคล่อง			
ไม่เหมาะสม	91	212	303
เหมาะสม	29	68	97
รวม	120	280	400
หนี้สิน			
ไม่เหมาะสม	2	9	11
เหมาะสม	118	271	389
รวม	120	280	400
เงินออม			
ไม่เหมาะสม	24	68	92
เหมาะสม	96	212	308
รวม	120	280	400

จากตารางที่ 4.21 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในเรื่องสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม จำแนกตามการอุปการะสมาชิกที่เป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี พบว่า

ความอยู่ดีมีสุขด้านสภาพคล่อง ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่อุปการะสมาชิกที่เป็นเด็กต่ำกว่าอายุ 18 ปี มีอัตราส่วนสภาพคล่องน้อยกว่า 3 เดือนหรือมากกว่า 6 เดือน (ไม่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 212 คน รองลงมาอุปการะสมาชิกที่เป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี จำนวน 91 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่อุปการะสมาชิกที่เป็นเด็กต่ำกว่าอายุ 18 ปี มีอัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ระหว่าง 3-6 เดือน (มีความเหมาะสม) จำนวน 68 คน รองลงมาอุปการะสมาชิกที่เป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี จำนวน 29 คน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านหนี้สิน ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่อุปการะสมาชิกที่เป็นเด็กต่ำกว่าอายุ 18 ปี มีอัตราส่วนหนี้สินต่ำกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 271 คน รองลงมาอุปการะสมาชิกที่เป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี จำนวน 118 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่อุปการะสมาชิกที่เป็นเด็กต่ำกว่าอายุ 18 ปี มีอัตราส่วนหนี้สินมากกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 9 คน รองลงมาอุปการะสมาชิกที่เป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี จำนวน 2 คน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านเงินออม ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่อุปการะสมาชิกที่เป็นเด็กต่ำกว่าอายุ 18 ปี มีอัตราส่วนเงินออมมากกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 212 คน รองลงมาอุปการะสมาชิกที่เป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี จำนวน 96 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่อุปการะสมาชิกที่เป็นเด็กต่ำกว่าอายุ 18 ปี มีอัตราส่วนเงินออมต่ำกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 68 คน รองลงมาอุปการะสมาชิกที่เป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี จำนวน 24 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.22: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป)

ความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน	จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นผู้สูงวัย			รวม
	ไม่มี	1 – 2 คน	3 คนขึ้นไป	
สภาพคล่อง				
ไม่เหมาะสม	172	129	2	303
เหมาะสม	51	45	1	97
รวม	223	174	3	400
หนี้สิน				
ไม่เหมาะสม	7	3	1	11
เหมาะสม	216	171	2	389
รวม	223	174	3	400
เงินออม				
ไม่เหมาะสม	51	39	2	92
เหมาะสม	172	135	1	308
รวม	223	174	3	400

จากตารางที่ 4.22 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในเรื่องสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) พบว่า

ความอยู่ดีมีสุขด้านสภาพคล่อง ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวเป็นผู้สูงอายุมีอัตราส่วนสภาพคล่องน้อยกว่า 3 เดือนหรือมากกว่า 6 เดือน (ไม่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 172 คน รองลงมา 1-2 คน จำนวน 129 คน และ 3 คนขึ้นไป จำนวน 2 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวเป็นผู้สูงอายุ มีอัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ระหว่าง 3-6 เดือน (มีความเหมาะสม) จำนวน 51 คน รองลงมา 1-2 คน จำนวน 45 คน และ 3 คนขึ้นไป จำนวน 2 คน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านหนี้สิน ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวเป็นผู้สูงอายุมีอัตราส่วนหนี้สินต่ำกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 216 คน รองลงมา 1-2 คน จำนวน 171 คน และ 3 คนขึ้นไป จำนวน 2 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวเป็นผู้สูงอายุ อัตราส่วนหนี้สินมากกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 7 คน รองลงมา 1-2 คน จำนวน 3 คน และ 3 คนขึ้นไป จำนวน 1 คน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านเงินออม ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวเป็นผู้สูงอายุมีอัตราส่วนเงินออมมากกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 172 คน รองลงมา 1-2 คน จำนวน 135 คน และ 3 คนขึ้นไป จำนวน 1 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวเป็นผู้สูงอายุมีอัตราส่วนเงินออมต่ำกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 51 คน รองลงมา 1-2 คน จำนวน 39 คน และ 3 คนขึ้นไป 2 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.23: สภาพภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม
จำแนกตามการอุปการะสมาชิกที่เป็นผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป)

ความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน	การอุปการะสมาชิกที่เป็นผู้สูงวัย		รวม
	ใช่	ไม่ใช่	
สภาพคล่อง			
ไม่เหมาะสม	128	175	303
เหมาะสม	40	57	97
รวม	168	232	400

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.23 (ต่อ): สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม
จำแนกตามการอุปการะสมาชิกที่เป็นผู้สูงวัย (60 ปีขึ้นไป)

ความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน	การอุปการะสมาชิกที่เป็นผู้สูงวัย		รวม
	ใช่	ไม่ใช่	
หนี้สิน			
ไม่เหมาะสม	4	7	11
เหมาะสม	164	225	389
รวม	168	232	400
เงินออม			
ไม่เหมาะสม	37	55	92
เหมาะสม	131	177	308
รวม	168	232	400

จากตารางที่ 4.23 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม จำแนกตามการอุปการะสมาชิกที่เป็นผู้สูงวัย (60 ปีขึ้นไป) พบว่า

ความอยู่ดีมีสุขด้านสภาพคล่อง ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ได้อุปการะสมาชิกที่เป็นผู้สูงวัยมีอัตราส่วนสภาพคล่องน้อยกว่า 3 เดือนหรือมากกว่า 6 เดือน (ไม่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 175 คน รองลงมาอุปการะสมาชิกที่เป็นผู้สูงวัย จำนวน 128 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ได้อุปการะสมาชิกที่เป็นผู้สูงวัยที่มีอัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ระหว่าง 3-6 เดือน (มีความเหมาะสม) จำนวน 57 คน รองลงมาอุปการะสมาชิกที่เป็นผู้สูงวัย จำนวน 40 คน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านหนี้สิน ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ได้อุปการะสมาชิกที่เป็นผู้สูงวัยมีอัตราส่วนหนี้สินต่ำกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่เหมาะสม มากที่สุด จำนวน 255 คน รองลงมาอุปการะสมาชิกที่เป็นผู้สูงวัย จำนวน 164 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ได้อุปการะสมาชิกที่เป็นผู้สูงวัยที่มีอัตราส่วนหนี้สินมากกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 7 คน รองลงมาอุปการะสมาชิกที่เป็นผู้สูงวัย จำนวน 4 คน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านเงินออม ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ได้อุปการะสมาชิกที่เป็นผู้สูงวัยมีอัตราส่วนเงินออมมากกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 177 คน รองลงมาอุปการะสมาชิกที่เป็นผู้สูงวัย จำนวน 131 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ได้อุปการะ

สมาชิกที่เป็นผู้สูงวัยที่มีอัตราส่วนเงินออมต่ำกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่ไม่เหมาะสม)
จำนวน 55 คน รองลงมาอุปการะสมาชิกที่เป็นผู้สูงวัย จำนวน 37 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.24: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม
จำแนกตามประวัติโรคประจำตัว

ความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน	โรคประจำตัว		รวม
	มี	ไม่มี	
สภาพคล่อง			
ไม่เหมาะสม	26	277	303
เหมาะสม	12	85	97
รวม	38	362	400
หนี้สิน			
ไม่เหมาะสม	-	11	11
เหมาะสม	38	351	389
รวม	38	362	400
เงินออม			
ไม่เหมาะสม	8	84	92
เหมาะสม	30	278	308
รวม	38	362	400

จากตารางที่ 4.24 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม จำแนกตามประวัติโรคประจำตัว พบว่า ความอยู่ดีมีสุขด้านสภาพคล่อง ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีโรคประจำตัว มีอัตราส่วนสภาพคล่องน้อยกว่า 3 เดือนหรือมากกว่า 6 เดือน (ไม่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 277 คน รองลงมามีโรคประจำตัว จำนวน 26 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีโรคประจำตัวมีอัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ระหว่าง 3-6 เดือน (มีความเหมาะสม) จำนวน 85 คน รองลงมามีโรคประจำตัว จำนวน 12 คน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านหนี้สิน ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีโรคประจำตัวมีอัตราส่วนหนี้สินต่ำกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 351 คน รองลงมามีโรคประจำตัว

จำนวน 38 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีโรคประจำตัวมีอัตราส่วนหนี้สินมากกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 11 คน

ความอยู่ดีมีสุขด้านเงินออม ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีโรคประจำตัวมีอัตราส่วนเงินออมมากกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 278 คน รองลงมามีโรคประจำตัว จำนวน 30 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีโรคประจำตัวมีอัตราส่วนเงินอมน้อยกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 84 คน รองลงมามีโรคประจำตัว จำนวน 8 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.25: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม จำแนกตามความเสี่ยงต่อการเสียชีวิต (หากมีโรคประจำตัว)

ความอยู่ดีมีสุข ทางการเงิน	ความเสี่ยงต่อการเสียชีวิต				รวม
	ไม่มีความ เสี่ยง	ระดับต่ำ	ระดับปานกลาง	ระดับสูง	
สภาพคล่อง					
ไม่เหมาะสม	260	33	9	1	303
เหมาะสม	81	16	-	-	97
รวม	341	49	9	1	400
หนี้สิน					
ไม่เหมาะสม	4	3	3	1	11
เหมาะสม	337	46	6	-	389
รวม	341	49	9	1	400
เงินออม					
ไม่เหมาะสม	73	15	4	-	92
เหมาะสม	268	34	5	1	308
รวม	341	49	9	1	400

จากตารางที่ 4.25 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม จำแนกตามความเสี่ยงต่อการเสียชีวิต (หากมีโรคประจำตัว) พบว่า

ความอยู่ดีมีสุขด้านสภาพคล่อง ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีระดับความเสี่ยงต่อการเสียชีวิตมีอัตราส่วนสภาพคล่องน้อยกว่า 3 เดือนหรือมากกว่า 6 เดือน (ไม่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 260 คน รองลงมาระดับต่ำ จำนวน 33 คน ระดับปานกลาง จำนวน 9 คน และระดับสูง จำนวน 1 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีระดับความเสี่ยงต่อการเสียชีวิตมีอัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ระหว่าง 3-6 เดือน (มีความเหมาะสม) จำนวน 81 คน รองลงมาระดับต่ำ จำนวน 16 คน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านหนี้สิน ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีระดับความเสี่ยงต่อการเสียชีวิตมีอัตราส่วนหนี้สินต่ำกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 337 คน รองลงมาระดับต่ำ จำนวน 46 คน ระดับปานกลาง จำนวน 6 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีระดับความเสี่ยงต่อการเสียชีวิตมีอัตราส่วนหนี้สินมากกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 4 คน รองลงมาระดับต่ำและระดับปานกลาง จำนวน 3 คนเท่ากัน และระดับสูง จำนวน 1 คน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านเงินออม ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีระดับความเสี่ยงต่อการเสียชีวิตมีอัตราส่วนเงินออมมากกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 268 คน รองลงมาระดับต่ำ จำนวน 34 คน ระดับปานกลาง จำนวน 5 คน และระดับสูง จำนวน 1 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีระดับความเสี่ยงต่อการเสียชีวิตมีอัตราส่วนเงินออมต่ำกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 73 คน รองลงมาระดับต่ำ จำนวน 15 คน และระดับปานกลาง จำนวน 4 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.26: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม
จำแนกตามภาวะสุขภาพ

ความอยู่ดีมีสุข ทางการเงิน	ภาวะสุขภาพ				รวม
	แย่	ปานกลาง	ดี	ดีมาก	
สภาพคล่อง					
ไม่เหมาะสม	3	7	97	196	303
เหมาะสม	-	1	39	57	97
รวม	3	8	136	253	400

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.26 (ต่อ): สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม
จำแนกตามภาวะสุขภาพ

ความอยู่ดีมีสุข ทางการเงิน	ภาวะสุขภาพ				รวม
	แย่	ปานกลาง	ดี	ดีมาก	
หนี้สิน					
ไม่เหมาะสม	2	2	4	3	11
เหมาะสม	1	6	132	250	389
รวม	3	8	136	253	400
เงินออม					
ไม่เหมาะสม	3	3	25	61	92
เหมาะสม	-	5	111	192	308
รวม	3	8	136	253	400

จากตารางที่ 4.26 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม จำแนกตามภาวะสุขภาพ พบว่า ความอยู่ดีมีสุขด้านสภาพคล่อง ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีภาวะสุขภาพในระดับดีมาก มีอัตราส่วนสภาพคล่องน้อยกว่า 3 เดือนหรือมากกว่า 6 เดือน (ไม่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 196 คน รองลงมาระดับดี จำนวน 97 คน ระดับปานกลาง จำนวน 7 คน และระดับแย่ จำนวน 3 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีภาวะสุขภาพในระดับดีมากมีอัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ระหว่าง 3-6 เดือน (มีความเหมาะสม) จำนวน 57 คน รองลงมาระดับดี จำนวน 39 คน และระดับปานกลาง จำนวน 1 คน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านหนี้สิน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีภาวะสุขภาพในระดับดีมากมีอัตราส่วนหนี้สินต่ำกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 250 คน รองลงมาระดับดี จำนวน 132 คน ระดับปานกลาง จำนวน 6 คน และระดับแย่ จำนวน 1 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีภาวะสุขภาพในระดับดีมีอัตราส่วนหนี้สินมากกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 4 คน รองลงมาระดับดีมาก จำนวน 3 คน และระดับปานกลางและระดับแย่ จำนวน 2 คน เท่ากัน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านเงินออม ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีภาวะสุขภาพในระดับดีมากมีอัตราส่วนเงินออมมากกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 192 คน รองลงมา

ระดับดี จำนวน 111 คน และระดับปานกลาง จำนวน 5 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีภาวะสุขภาพในระดับดีมากมีอัตราส่วนเงินออมต่ำกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 61คน รองลงมาระดับดี จำนวน 25 คน และระดับปานกลางละระดับแย่ จำนวน 3 คนเท่ากันตามลำดับ

ตารางที่ 4.27: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

ความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน	รายได้ต่อเดือน					รวม
	ต่ำกว่า 15,000 บาท	15,000 – 19,999 บาท	20,000 – 29,999 บาท	30,000 – 39,999 บาท	40,000 บาทขึ้นไป	
สภาพคล่อง						
ไม่เหมาะสม	24	117	105	47	10	303
เหมาะสม	2	35	56	3	1	97
รวม	26	152	161	50	11	400
หนี้สิน						
ไม่เหมาะสม	1	3	5	1	1	11
เหมาะสม	25	149	156	49	10	389
รวม	26	152	161	50	11	400
เงินออม						
ไม่เหมาะสม	11	35	33	9	4	92
เหมาะสม	15	117	128	41	7	308
รวม	26	152	161	50	11	400

จากตารางที่ 4.27 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า

ความอยู่ดีมีสุขด้านสภาพคล่อง ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 15,000 – 19,999 บาท มีอัตราส่วนสภาพคล่องน้อยกว่า 3 เดือนหรือมากกว่า 6 เดือน (ไม่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 117 คน รองลงมา 20,000 – 29,999 บาท จำนวน 105 คน 30,000 – 39,999 บาท จำนวน 47 คน

ต่ำกว่า 15,000 บาท จำนวน 24 คน และ 40,000 บาทขึ้นไป จำนวน 10 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 20,000 – 29,999 บาท มีอัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ระหว่าง 3-6 เดือน (มีความเหมาะสม) จำนวน 56 คน รองลงมา 15,000 – 19,999 บาท จำนวน 35 คน 30,000 – 39,999 บาท จำนวน 3 คน ต่ำกว่า 15,000 บาท จำนวน 2 คน และ 40,000 บาทขึ้นไป จำนวน 1 คน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านหนี้สิน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 20,000 – 29,999 บาท มีอัตราส่วนหนี้สินต่ำกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 156 คน รองลงมา 15,000 – 19,999 บาท จำนวน 149 คน 30,000 – 39,999 บาท จำนวน 49 คน ต่ำกว่า 15,000 บาท จำนวน 25 คน และ 40,000 บาทขึ้นไป จำนวน 10 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 20,000 – 29,999 บาท มีอัตราส่วนหนี้สินมากกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 5 คน รองลงมา 15,000 – 19,999 บาท จำนวน 3 คน และรายได้ต่ำกว่า 15,000, 30,000 – 39,999 และ 40,000 บาทขึ้นไป จำนวน 1 คน เท่ากัน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านเงินออม ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 20,000 – 29,999 บาท มีอัตราส่วนเงินออมมากกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 128 คน รองลงมา 15,000 – 19,999 บาท จำนวน 117 คน 30,000 – 39,999 บาท จำนวน 41 คน ต่ำกว่า 15,000 บาท จำนวน 15 คน และ 40,000 บาทขึ้นไป จำนวน 7 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 15,000 – 19,999 บาท มีอัตราส่วนเงินออมต่ำกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 35 คน รองลงมา 20,000 – 29,999 บาท จำนวน 33 คน ต่ำกว่า 15,000 บาท จำนวน 11 คน 30,000 – 39,999 บาท จำนวน 9 คน และ 40,000 บาทขึ้นไป จำนวน 4 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.28: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม
จำแนกตามรายจ่ายต่อเดือน

ความอยู่ดีมีสุข ทางการเงิน	รายจ่ายต่อเดือน					รวม
	ต่ำกว่า 10,000 บาท	10,000 – 14,999 บาท	15,000 – 19,999 บาท	20,000 – 29,999 บาท	25,000 บาทขึ้นไป	
สภาพคล่อง						
ไม่เหมาะสม	81	106	78	31	7	303
เหมาะสม	13	57	25	1	1	97
รวม	94	163	103	32	8	400
หนี้สิน						
ไม่เหมาะสม	1	4	3	1	2	11
เหมาะสม	93	159	100	31	6	389
รวม	94	163	103	32	8	400
เงินออม						
ไม่เหมาะสม	25	27	32	3	5	92
เหมาะสม	69	136	71	29	3	308
รวม	94	163	103	32	8	400

จากตารางที่ 4.28 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม จำแนกตามรายจ่ายต่อเดือน พบว่า

ความอยู่ดีมีสุขด้านสภาพคล่อง ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายจ่ายต่อเดือน 10,000 – 14,999 บาท มีอัตราส่วนสภาพคล่องน้อยกว่า 3 เดือนหรือมากกว่า 6 เดือน (ไม่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 106 คน รองลงมาต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 81 คน 15,000 – 19,999 บาท จำนวน 78 คน 20,000 – 29,999 บาท จำนวน 31 คน และ 25,000 บาทขึ้นไป จำนวน 7 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายจ่ายต่อเดือน 10,000 – 14,999 บาท มีอัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ระหว่าง 3-6 เดือน (มีความเหมาะสม) จำนวน 57 คน รองลงมา 15,000 – 19,999 บาท จำนวน 25 คน ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 13 คน และ 20,000 – 29,999 และ 25,000 บาทขึ้นไป จำนวน 1 คน เท่ากันตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านหนี้สิน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายจ่ายต่อเดือน 10,000 – 14,999 บาท มีอัตราส่วนหนี้สินต่ำกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 159 คน รองลงมา 15,000 – 19,999 บาท จำนวน 100 คน ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 93 คน 20,000 – 29,999 บาท และ 25,000 บาทขึ้นไป จำนวน 6 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายจ่ายต่อเดือน 10,000 – 14,999 บาท มีอัตราส่วนหนี้สินมากกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 4 คน รองลงมา 15,000 – 19,999 บาท จำนวน 3 คน 25,000 บาทขึ้นไป จำนวน 2 คน และต่ำกว่า 10,000 และ 20,000 – 29,999 บาท จำนวน 1 คน เท่ากัน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านเงินออม ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายจ่ายต่อเดือน 10,000 – 14,999 บาท มีอัตราส่วนเงินออมมากกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 136 คน รองลงมา 15,000 – 19,999 บาท จำนวน 71 คน ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 69 คน 20,000 – 29,999 บาท จำนวน 29 คน และ 25,000 บาทขึ้นไป จำนวน 3 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายจ่ายต่อเดือน 15,000 – 19,999 บาท มีอัตราส่วนเงินออมต่ำกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 32 คน รองลงมา 10,000 – 14,999 บาท 27 คน ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 25 คน 25,000 บาทขึ้นไป จำนวน 5 คน และ 20,000 – 29,999 บาท จำนวน 3 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.29: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม
จำแนกตามเงินออมและเงินลงทุน

ความอยู่ดีมีสุข ทางการเงิน	เงินออมและเงินลงทุน					รวม
	ต่ำกว่า 100,000 บาท	100,000 – 199,999 บาท	200,000 – 399,999 บาท	400,000 – 599,999 บาท	600,000 บาทขึ้นไป	
สภาพคล่อง						
ไม่เหมาะสม	106	93	70	18	16	303
เหมาะสม	22	53	22	-	-	97
รวม	128	146	92	18	16	400

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.29 (ต่อ): สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม
จำแนกตามเงินออมและเงินลงทุน

ความอยู่ดีมีสุข ทางการเงิน	เงินออมและเงินลงทุน					รวม
	ต่ำกว่า 100,000 บาท	100,000 – 199,999 บาท	200,000 – 399,999 บาท	400,000 – 599,999 บาท	600,000 บาทขึ้นไป	
หนี้สิน						
ไม่เหมาะสม	10	-	1	-	-	11
เหมาะสม	118	146	91	18	16	389
รวม	128	146	92	18	16	400
เงินออม						
ไม่เหมาะสม	45	17	25	-	5	92
เหมาะสม	83	129	67	18	11	308
รวม	128	146	92	18	16	400

จากตารางที่ 4.29 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม จำแนกตามเงินออมและเงินลงทุน พบว่า

ความอยู่ดีมีสุขด้านสภาพคล่อง ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเงินออมและเงินลงทุนต่ำกว่า 100,000 บาท มีอัตราส่วนสภาพคล่องน้อยกว่า 3 เดือนหรือมากกว่า 6 เดือน (ไม่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 106 คน รองลงมา 100,000 – 199,999 บาท จำนวน 95 คน 200,000 – 399,999 บาท จำนวน 70 คน 400,000 – 599,999 บาท จำนวน 18 คน และ 600,000 บาทขึ้นไป จำนวน 16 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเงินออมและเงินลงทุน 100,000 – 199,999 บาท มีอัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ระหว่าง 3-6 เดือน (มีความเหมาะสม) จำนวน 53 คน รองลงมา ต่ำกว่า 100,000 บาท และ 200,000 – 399,999 บาท จำนวน 22 คน เท่ากัน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านหนี้สิน ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเงินออมและเงินลงทุน 100,000 – 199,999 บาท มีอัตราส่วนหนี้สินต่ำกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 146 คน รองลงมา ต่ำกว่า 100,000 บาท จำนวน 118 คน 200,000 – 399,999 บาท จำนวน 91 คน 400,000 – 599,999 บาท จำนวน 18 คน และ 600,000 บาทขึ้นไป จำนวน 16 คน ส่วนผู้ตอบ

แบบสอบถามที่มีเงินออมและเงินลงทุนต่ำกว่า 100,000 บาท มีอัตราส่วนหนี้สินมากกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 10 คน รองลงมา 200,000 – 399,999 บาท จำนวน 1 คน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านเงินออม ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเงินออมและเงินลงทุน 100,000 – 199,999 บาท มีอัตราส่วนเงินออมมากกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 129 คน รองลงมาต่ำกว่า 100,000 บาท จำนวน 83 คน 200,000 – 399,999 บาท จำนวน 67 คน 400,000 – 599,999 บาท จำนวน 18 คน และ 600,000 บาทขึ้นไป จำนวน 11 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเงินออมและเงินลงทุน ต่ำกว่า 100,000 บาท มีอัตราส่วนเงินออมต่ำกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 45 คน รองลงมา 200,000 – 399,999 บาท จำนวน 25 คน และ 100,000 – 199,999 บาท จำนวน 17 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.30: สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในเรื่องสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม จำแนกตามสถานะกับที่อยู่อาศัย

ความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน	สถานะกับที่อยู่อาศัย		รวม
	เป็นเจ้าของ	ไม่ใช่เจ้าของ	
สภาพคล่อง			
ไม่เหมาะสม	142	161	303
เหมาะสม	50	47	97
รวม	192	208	400
หนี้สิน			
ไม่เหมาะสม	5	6	11
เหมาะสม	187	202	389
รวม	192	208	400
เงินออม			
ไม่เหมาะสม	28	64	92
เหมาะสม	164	144	308
รวม	192	208	400

จากตารางที่ 4.30 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในเรื่องสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม จำแนกตามสถานะกับที่อยู่อาศัย พบว่า ความอยู่ดีมีสุขด้านสภาพคล่อง ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ได้เป็นเจ้าของที่อยู่อาศัยมีอัตราส่วนสภาพคล่องน้อยกว่า 3 เดือนหรือมากกว่า 6 เดือน (ไม่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 161 คน รองลงมาเป็นเจ้าของที่อยู่อาศัย จำนวน 142 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นเจ้าของที่อยู่อาศัย มีอัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ระหว่าง 3-6 เดือน (มีความเหมาะสม) จำนวน 50 คน รองลงมาไม่ได้เป็นเจ้าของที่อยู่อาศัย จำนวน 47 คน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านหนี้สิน ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ได้เป็นเจ้าของที่อยู่อาศัยมีอัตราส่วนหนี้สินต่ำกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 202 คน รองลงมาเป็นเจ้าของที่อยู่อาศัย จำนวน 187 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ได้เป็นเจ้าของที่อยู่อาศัย มีอัตราส่วนหนี้สินมากกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 6 คน รองลงมาเป็นเจ้าของที่อยู่อาศัย จำนวน 5 คน ตามลำดับ

ความอยู่ดีมีสุขด้านเงินออม ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นเจ้าของที่อยู่อาศัยมีอัตราส่วนเงินออมมากกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 164 คน รองลงมาไม่ได้เป็นเจ้าของที่อยู่อาศัย จำนวน 144 คน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ได้เป็นเจ้าของที่อยู่อาศัยมีอัตราส่วนเงินออมต่ำกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 64 คน รองลงมาเป็นเจ้าของที่อยู่อาศัย จำนวน 28 คน ตามลำดับ

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน

ในขั้นตอนสุดท้ายจะเป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงินที่มีต่อความอยู่ดีมีสุขทางการเงินโดยอาศัยการทดสอบ Independent Sample t-Test โดยมีตัวแปรเชิงปริมาณ ได้แก่ คะแนนความรู้ทางการเงิน และตัวแปรเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในระดับที่เหมาะสมและผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในระดับที่ไม่เหมาะสม โดยมีเกณฑ์การวิเคราะห์ดังนี้

1. ความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านสภาพคล่อง กำหนดให้

- 1.1 อัตราส่วนสภาพคล่องมีค่าระหว่าง 3-6 เดือน (มีความเหมาะสม)
- 1.2 อัตราส่วนสภาพคล่องมีค่าต่ำกว่า 3 เดือนหรือสูงกว่า 6 เดือน (ไม่มีความเหมาะสม)

เหมาะสม)

2. ความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านหนี้สิน กำหนดให้

- 2.1 อัตราส่วนหนี้สินมีค่าต่ำกว่าร้อยละ 50 (มีความเหมาะสม)
- 2.2 อัตราส่วนหนี้สินมีค่าสูงกว่าร้อยละ 50 (ไม่มีความเหมาะสม)

3. ความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านเงินออม กำหนดให้

3.1 อัตราส่วนการออมมีค่าสูงกว่าร้อยละ 10 (มีความเหมาะสม)

3.2 อัตราส่วนมีค่าต่ำกว่าร้อยละ 10 (ไม่มีความเหมาะสม)

ทั้งนี้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1: การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านสภาพคล่อง

สมมติฐานที่ทำการทดสอบมีดังนี้

H_0 : ผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านสภาพคล่องในระดับที่เหมาะสมและผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านสภาพคล่องในระดับที่ไม่เหมาะสมมีคะแนนความรู้ทางการเงินไม่แตกต่างกัน

H_1 : ผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านสภาพคล่องในระดับที่เหมาะสมและผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านสภาพคล่องในระดับที่ไม่เหมาะสมมีคะแนนความรู้ทางการเงินแตกต่างกัน

ส่วนที่ 2: การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านหนี้สิน

สมมติฐานที่ทำการทดสอบมีดังนี้

H_0 : ผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านหนี้สินในระดับที่เหมาะสมและผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านหนี้สินในระดับที่ไม่เหมาะสมมีคะแนนความรู้ทางการเงินไม่แตกต่างกัน

H_1 : ผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านหนี้สินในระดับที่เหมาะสมและผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านหนี้สินในระดับที่ไม่เหมาะสมมีคะแนนความรู้ทางการเงินแตกต่างกัน

ส่วนที่ 3: การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านเงินออม

สมมติฐานที่ทำการทดสอบมีดังนี้

H_0 : ผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านเงินออมในระดับที่เหมาะสมและผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านเงินออมในระดับที่ไม่เหมาะสมมีคะแนนความรู้ทางการเงินไม่แตกต่างกัน

H_1 : ผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านเงินออมในระดับที่เหมาะสมและผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านเงินออมในระดับที่ไม่เหมาะสมมีคะแนนความรู้ทางการเงินแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.31 นำเสนอผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าความแปรปรวนของคะแนนความรู้ทางการเงินระหว่างผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในระดับที่เหมาะสมและผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในระดับที่ไม่เหมาะสม โดยอาศัยการทดสอบ Levene's Test for Equality of Variances ผลจากการทดสอบพบว่า

1. กรณีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านสภาพคล่อง ค่า F Stat ของ Levene's Test for Equality of Variances มีค่าเท่ากับ 0.044 และมีค่า P-Value เท่ากับ 0.833 แสดงว่า ค่าความ

แปรปรวนของคะแนนความรู้ทางการเงินระหว่างผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านสภาพคล่องในระดับที่เหมาะสมและผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านสภาพคล่องในระดับที่ไม่เหมาะสมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. กรณีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านหนี้สิน ค่า F Stat ของ Levene's Test for Equality of Variances มีค่าเท่ากับ 8.583 และมีค่า P-Value เท่ากับ 0.004 แสดงว่า ค่าความแปรปรวนของคะแนนความรู้ทางการเงินระหว่างผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านหนี้สินในระดับที่เหมาะสมและผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านหนี้สินในระดับที่ไม่เหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. กรณีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านเงินออม ค่า F stat ของ Levene's Test for Equality of Variances มีค่าเท่ากับ 2.164 และมีค่า P-Value เท่ากับ 0.142 แสดงว่า ค่าความแปรปรวนของคะแนนความรู้ทางการเงินระหว่างผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านเงินออมในระดับที่เหมาะสมและผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านเงินออมในระดับที่ไม่เหมาะสมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.31: การเปรียบเทียบความแปรปรวนระหว่างความรู้ทางการเงินกับความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน

ความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน	Levene's Test for Equality of Variances	
	F	Sig.
ด้านสภาพคล่อง	0.044	0.833
ด้านหนี้สิน	8.583	0.004*
ด้านเงินออม	2.164	0.142

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.32 นำเสนอผลการทดสอบ Independent Sample t-Test เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงินกับความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม โดยสามารถสรุปผลการทดสอบได้ดังนี้

1. กรณีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านสภาพคล่อง ค่า t Stat ของ การทดสอบ Independent Sample t-Test มีค่าเท่ากับ -0.634 และมีค่า P-Value เท่ากับ 0.526 ดังนั้น จึง

ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) แสดงว่า ผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านสภาพคล่องในระดับที่เหมาะสมและผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านสภาพคล่องในระดับที่ไม่เหมาะสมมีคะแนนความรู้ทางการเงินไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. กรณีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านหนี้สิน ค่า t Stat ของ การทดสอบ Independent Sample t-Test มีค่าเท่ากับ 2.069 และมีค่า P-Value เท่ากับ 0.065 ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) แสดงว่า ผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านหนี้สินในระดับที่เหมาะสมและผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านหนี้สินในระดับที่ไม่เหมาะสมมีคะแนนความรู้ทางการเงินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10 โดยพบว่าผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านหนี้สินในระดับที่เหมาะสมมีความรู้ทางการเงินสูงกว่าผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านหนี้สินในระดับที่ไม่เหมาะสม

3. กรณีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านเงินออม ค่า t Stat ของ การทดสอบ Independent Sample t-Test มีค่าเท่ากับ 6.410 และมีค่า P-Value เท่ากับ 0.000 ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) แสดงว่า ผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านเงินออมในระดับที่เหมาะสมและผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านเงินออมในระดับที่ไม่เหมาะสมมีคะแนนความรู้ทางการเงินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพบว่าผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านเงินออมในระดับที่เหมาะสมมีความรู้ทางการเงินสูงกว่าผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านเงินออมในระดับที่ไม่เหมาะสม

ตารางที่ 4.32: ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงินกับความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้าน สภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม

	ความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน	อัตราส่วนทางการเงิน	t – test for Equality of Means				
			$\bar{X}$	S.D	t	df	P
ความรู้ทางการเงิน	สภาพคล่อง	เหมาะสม	78.57	10.26	-0.634	398	0.526
		ไม่เหมาะสม	79.33	10.18			
	หนี้สิน	เหมาะสม	79.42	9.88	2.069	10.221	0.065*
		ไม่เหมาะสม	69.48	15.84			
	เงินออม	เหมาะสม	80.84	9.42	6.410	398	0.000**
		ไม่เหมาะสม	73.45	10.63			

*, ** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10 และ 0.05

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง ความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของพนักงานในสถาบันการเงิน กรณีศึกษาจากพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพของความรู้ทางการเงินของแรงงานในอุตสาหกรรมการเงินในประเทศไทย เพื่อศึกษาสถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของแรงงานในอุตสาหกรรมการเงินในประเทศไทย และเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของแรงงานในอุตสาหกรรมการเงินในประเทศไทย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ t Stat ของ การทดสอบ Independent Sample t-Test ในการทดสอบสมมติฐาน สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

สามารถสรุปได้ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า โดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 283 คน คิดเป็นร้อยละ 70.8 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 117 คิดเป็นร้อยละ 29.3 มีอายุมากกว่า 30 ปี จำนวน 236 คิดเป็นร้อยละ 29.0 รองลงมาต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 41.0 ผู้ตอบแบบสอบถามมีสถานภาพการสมรส คือ โสดมากที่สุด จำนวน 250 คิดเป็นร้อยละ 62.5 รองลงมาสมรส จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 30.3 และอื่นๆ (หม้าย, หย่าร้าง, แยกกันอยู่) จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.3 ตามลำดับ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม พบว่า รายได้ต่อเดือนมากที่สุด คือ 20,000 – 29,999 บาท จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 40.3 รองลงมา 15,000 – 19,999 บาท จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 38.0 รายจ่ายต่อเดือนมากที่สุดคือ 10,000 - 14,999 บาท จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 40.8 รองลงมา 15,000 – 19,999 บาท จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 25.8 เงินออมและเงินลงทุนมากที่สุด คือ 100,000 - 199,999 บาท จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 36.5 รองลงมาต่ำกว่า 100,000 บาท จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 ตำแหน่งงานปัจจุบัน ทำงานในด้านปฏิบัติการเกี่ยวกับเงินมากที่สุด จำนวน 257 คน คิดเป็นร้อยละ 64.3 รองลงมาด้านบริหาร จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 ประสบการณ์ทำงานทั้งหมด 6-10 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.3 รองลงมา 10 ปีขึ้นไป จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 28.8 ประสบการณ์การทำงานด้านการเงิน 6-10 ปี มากที่สุด จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 รองลงมาไม่เกิน 5 ปี จำนวน 137 คิดเป็นร้อยละ 34.3 ระดับการศึกษาสูงสุดส่วนใหญ่จบปริญญาตรี จำนวน 344 คน คิดเป็นร้อยละ 86.0 รองลงมาจบสูงกว่า

ปริญญาตรี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8 และสาขาที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด จบสาขาเกี่ยวกับบริหาร (business) มากที่สุด จำนวน 352 คน คิดเป็นร้อยละ 88.0 รองลงมาจบสาขาศิลปศาสตร์ (Art) จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 ปัจจัยด้านสุขภาพ พบว่า ประวัติโรคประจำตัวโดยส่วนใหญ่ไม่มีโรคประจำตัว จำนวน 362 คน คิดเป็นร้อยละ 90.5 รองลงมามีโรคประจำตัว จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.2 ความเสี่ยงต่อการเสียชีวิต (หากมีโรคประจำตัว)โดยส่วนใหญ่ตอบว่าไม่มีความเสี่ยง จำนวน 341 คน คิดเป็นร้อยละ 85.3 รองลงมามีความเสี่ยงระดับต่ำ จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 12.3 และภาวะสุขภาพ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมาก จำนวน 253 คน คิดเป็นร้อยละ 63.3 รองลงมาอยู่ในระดับดี จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0 ปัจจัยด้านครอบครัวและที่อยู่อาศัย พบว่า รูปแบบครอบครัวโดยส่วนใหญ่อยู่ในครอบครัวเดี่ยว (ประกอบด้วย พ่อ, แม่ และลูก) จำนวน 356 คน คิดเป็นร้อยละ 89.0 รองลงมาอยู่ในครอบครัวขยาย (ประกอบด้วย ญาติคนอื่นๆ ที่เข้ามาอยู่อาศัยด้วย) จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 จำนวนสมาชิกในครอบครัวโดยส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-5 คน จำนวน 293 คน คิดเป็นร้อยละ 73.3 รองลงมา 2 คน จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 15.5 จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นเด็กต่ำกว่าอายุ 18 ปี ส่วนใหญ่ไม่มีสมาชิกที่เป็นเด็กต่ำกว่าอายุ 18 ปี จำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 62.5 รองลงมา 146 คน คิดเป็นร้อยละ 36.5 การเป็นผู้อุปการะสมาชิกที่เป็นเด็กต่ำกว่าอายุ 18 ปีโดยส่วนใหญ่ไม่ได้อุปการะสมาชิกที่เป็นเด็กต่ำกว่าอายุ 18 ปี จำนวน 280 คน คิดเป็นร้อยละ 70.0 รองลงมาได้อุปการะสมาชิกที่เป็นเด็กต่ำกว่าอายุ 18 ปี จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นผู้สูงอายุ ส่วนใหญ่ไม่มีสมาชิกที่เป็นผู้สูงอายุ จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 55.0 รองลงมา 1-2 คน จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 43.5 การเป็นผู้อุปการะสมาชิกที่เป็นผู้สูงอายุ ส่วนใหญ่ไม่ได้อุปการะสมาชิกที่เป็นผู้สูงอายุมากที่สุด จำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 58.0 รองลงอุปการะสมาชิกที่เป็นผู้สูงอายุ จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 42.0

5.1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของความรู้ทางการเงิน

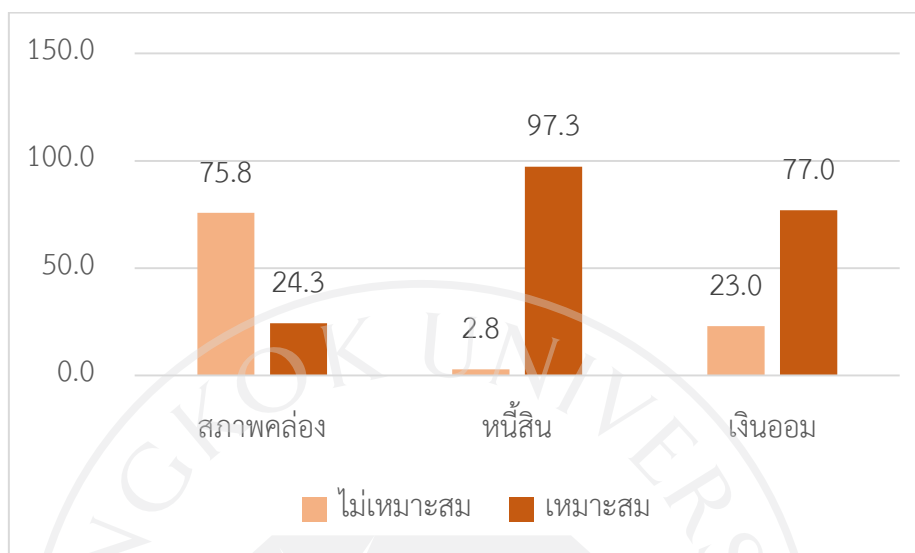
สถานภาพของความรู้ทางการเงิน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยเศรษฐกิจและสังคม ปัจจัยด้านสุขภาพ และปัจจัยด้านครอบครัวและที่อยู่อาศัยโดยภาพรวม พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 79.14 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.19 เมื่อพิจารณาสถานภาพของความรู้ทางการเงินในแต่ละปัจจัยโดยแยกตามคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิงจำนวน 283 คน และมีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 164 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินสูงที่สุดเท่ากับ 80.86 และ 79.70 ตามลำดับ จำแนกตามปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเงินออมและเงินลงทุน 100,000 - 199,999 บาท จำนวน 146 คน ทำงานในด้านการบริหาร จำนวน 81 คน จบปริญญาตรี จำนวน 344 คน จบสาขาศิลปศาสตร์ (Art) จำนวน 40 คน มีประสบการณ์ทำงานทั้งหมดไม่เกิน 5 ปี จำนวน 112 คน และมีประสบการณ์ในการทำงานด้าน

การเงิน 6-10 ปี จำนวน 150 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินสูงสุด เท่ากับ 80.77, 81.31, 79.50, 82.32, 80.99 และ 81.60 ตามลำดับ จำแนกตามปัจจัยด้านสุขภาพ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีโรคประจำตัว จำนวน 38 คน มีความเสี่ยงต่อการเสียชีวิต (หากมีโรคประจำตัว ระดับสูง จำนวน 1 คน และมีภาวะสุขภาพอยู่ในระดับดี จำนวน 136 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินสูงสุด เท่ากับ 80.73, 89.29 และ 80.62 ตามลำดับ จำแนกตามปัจจัยด้านครอบครัวและที่อยู่อาศัย ผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในครอบครัวเดียว จำนวน 356 คน มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 2 คน จำนวน 62 คน ไม่มีสมาชิกในครอบครัวที่เป็นเด็กต่ำกว่าอายุ 18 ปี จำนวน 250 คน ไม่ได้อุปการะสมาชิกที่เป็นเด็กต่ำกว่าอายุ 18 ปี จำนวน 280 คน ไม่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เป็นผู้สูงอายุ จำนวน 223 คน และเป็นเจ้าของที่อยู่อาศัย จำนวน 192 คน มีค่าเฉลี่ยความรู้ทางการเงินสูงสุด เท่ากับ 79.22, 88.31, 79.89, 79.76, 80.48 และ 81.86 ตามลำดับ

5.1.3 สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน

สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม โดยภาพรวม พบว่า ด้านสภาพคล่อง ผู้ตอบแบบสอบถามมีอัตราส่วนสภาพคล่องน้อยกว่า 3 เดือนหรือมากกว่า 6 เดือน (ไม่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 303 คน รองลงมา มีอัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ระหว่าง 3-6 เดือน (มีความเหมาะสม) จำนวน 97 คน ด้านหนี้สิน ผู้ตอบแบบสอบถามมีอัตราส่วนหนี้สินต่ำกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 389 คน รองลงมา มีอัตราส่วนหนี้สินมากกว่าร้อยละ 50 (มีหนี้สินในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 11 คน ด้านเงินออม ผู้ตอบแบบสอบถามมีอัตราส่วนเงินออมมากกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่เหมาะสม) มากที่สุด จำนวน 308 คน รองลงมา อัตราส่วนเงินออมต่ำกว่าร้อยละ 10 (มีการออมในปริมาณที่ไม่เหมาะสม) จำนวน 92 คน สามารถสรุปข้อมูลสถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม โดยภาพรวม เป็นกราฟได้ดังนี้

ภาพที่ 5.1: สรุปสถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออม โดยภาพรวม

5.1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงินกับความอยู่ดีมีสุขทางการเงินในด้านสภาพคล่อง หนี้สิน และเงินออมโดยการทดสอบ Independent Sample t-Test พบว่า

5.1.4.1 ด้านสภาพคล่อง ค่า t Stat ของ การทดสอบ Independent Sample t-Test มีค่าเท่ากับ -0.634 และมีค่า P-Value เท่ากับ 0.526 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) แสดงว่า ผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านสภาพคล่องในระดับที่เหมาะสมและผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านสภาพคล่องในระดับที่ไม่เหมาะสมมีคะแนนความรู้ทางการเงินไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.1.4.2 ด้านหนี้สิน ค่า t Stat ของ การทดสอบ Independent Sample t-Test มีค่าเท่ากับ 2.069 และมีค่า P-Value เท่ากับ 0.065 ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) แสดงว่า ผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านหนี้สินในระดับที่เหมาะสมและผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านหนี้สินในระดับที่ไม่เหมาะสมมีคะแนนความรู้ทางการเงินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10 โดยพบว่าผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านหนี้สินในระดับที่เหมาะสมมีความรู้ทางการเงินสูงกว่าผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านหนี้สินในระดับที่ไม่เหมาะสม

5.1.4.3 ด้านเงินออม ค่า t Stat ของ การทดสอบ Independent Sample t-Test มีค่าเท่ากับ 6.410 และมีค่า P-Value เท่ากับ 0.000 ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) แสดงว่า ผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านเงินออมในระดับที่เหมาะสมและผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้าน

ในออมในระดับที่ไม่เหมาะสมมีคะแนนความรู้ทางการเงินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพบว่าผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านเงินออมในระดับที่เหมาะสมมีความรู้ทางการเงินสูงกว่าผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านเงินออมในระดับที่ไม่เหมาะสม

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาโดยภาพรวมจะเห็นได้ว่า พนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างของแรงงานในอุตสาหกรรมการเงินในประเทศไทย มีความรู้ทางการเงินที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขทางการเงินทั้งในด้านที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม โดยจากผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านหนี้สินในระดับที่เหมาะสมมีความรู้ทางการเงินสูงกว่าผู้ที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านหนี้สินในระดับที่ไม่เหมาะสม เมื่อพิจารณาถึงความสำคัญของความรู้ทางการเงินซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล มีความสอดคล้องกับการศึกษาของ อรอนงค์ ไชยบุญเรือง (2552) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่อง การวางแผนการเงินส่วนบุคคลของพนักงานธนาคารกรุงไทยจำกัด (มหาชน) ได้กล่าวว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีการวางแผนในด้านของหนี้สินมากที่สุด จะเห็นได้ว่าหากพนักงานธนาคารที่มีความรู้ทางการเงินสูงจะมีการวางแผนทางด้านหนี้สินมากกว่าด้านอื่นๆ นอกจากนี้ อรอนงค์ ไชยบุญเรือง ยังกล่าวเพิ่มเติมอีกว่าเหตุผลที่ไม่มีการวางแผนทางการเงินคือไม่มีเวลาศึกษาด้านการวางแผนการเงินส่วนบุคคล อาจเป็นไปได้ว่าสาเหตุที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างจากการศึกษามีความรู้ทางการเงินที่ไม่เหมาะสม คือ การไม่มีระยะเวลาในการศึกษาการวางแผนทางการเงินอย่างจริงจังจึงส่งผลให้ความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านสภาพคล่องมีอัตราส่วนสูงกว่าด้านหนี้สินและด้านเงินลงทุนและเงินออมถึงร้อยละ 75.8

5.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัย

5.3.1 การวิจัยในครั้งนี้ ทำการศึกษาเพียงพนักงานของธนาคารไทยพาณิชย์สำนักงานใหญ่เท่านั้น ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาพนักงานธนาคารอื่นๆ รวมถึงสถาบันการเงินอื่นๆ เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

5.3.2 การวิจัยในครั้งนี้ หากนำปัจจัยนำปัจจัยในการบริหารการเงิน เช่น การกู้ยืมเงิน การครอบครองบัตรเครดิต เป็นต้น เข้ามาศึกษาร่วมด้วยจะสามารถช่วยอธิบายพฤติกรรมทางการเงินซึ่งอาจใช้เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ได้ดียิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กฤษฎา เสกตระกูล. (ม.ป.ป.). *หลักการลงทุน*. สืบค้นจาก
https://www.set.or.th/dat/vdoArticle/attachFile/AttachFile_1472550963663.pdf.
- จันทร์เพ็ญ บุญฉาย. (2552). *การจัดการการเงินส่วนบุคคล : กรณีศึกษาเฉพาะกลุ่มวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร*. การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ณัฐพล นิมนานพัชรินทร์. (2549). *พื้นฐานการวางแผนทางการเงินสำหรับ SMEs ตอน 1 Fundamental Financial Planning for SMEs*. สืบค้นจาก
http://www.businesssthai.co.th/bt/content.php?data=410161_Smart%2520SMEs.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2556). *รายงานผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทย ปี 2556*. สืบค้นจาก
<https://www.1213.or.th/th/aboutfcc/knownfcc/Documents/2013%20ThaiFLSurvey.pdf>.
- ลัคเบญญา จิรวุฒิวงชัย. (ม.ป.ป.). *แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความผาสุกและความอยู่ดีกินดี*. สืบค้นจาก http://oopm.rid.go.th/subordinate/opm9/pdf/km/2557_1/file_2557_12.pdf.
- ศิรินุช อินละคร. (2548). *การเงินบุคคล*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สถาบันคีนันแห่งเอเชีย. (2558). *คนไทยก้าวไกล ใส่ใจการเงิน*. สืบค้นจาก http://thaipublica.org/wp-content/uploads/2015/03/1.Citi-LIFT-FL-Research-Report-THAI_Draft.pdf.
- สุพพดา ปิยะเกศิน. (2546). *การเงินส่วนบุคคล = Personal finance* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม. (2556). *การคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ 2553-2583*. สืบค้นจาก <http://social.nesdb.go.th/social/Portals/0/Documents/การคาดประมาณ%20e-book.pdf>.
- อัจฉรา โยมสินธุ์. (2555). *365+1 ...ศาสตร์การเงินและการลงทุน* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- Hallman, G.V., & Rosenbloom, J. (2000). *Personal financial management*. New Jersey: Kindle.
- Organization for Economic Cooperation and Development. (2011). *National Strategies for Financial Education: Preliminary International Guidance*. Retrieved from <http://www.OECD.org/finance/financial-education/48212634.pdf>.

ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

แบบสอบถาม

ความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของพนักงานในสถาบันการเงิน

กรณีศึกษาพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของวิชาการศึกษาเฉพาะบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการเงิน คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ โดยคำตอบของท่านจะใช้ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการศึกษา และผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ของท่านในการให้ข้อมูลครั้งนี้

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

1. เพศ

☐

(1) ชาย

☐

(2) หญิง

2. อายุ ปี

3. สถานภาพการสมรส

☐

(1) โสด

☐

(2) สมรส

☐

(3) หย่า แยกกันอยู่

ส่วนที่ 2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม

1. รายได้ต่อเดือน

☐ (1) ต่ำกว่า 15,000 บาท	☐ (2) 15,000-19,999 บาท
☐ (3) 25,000-29,999 บาท	☐ (4) 30,000-39,999 บาท
☐ (5) 40,000-49,999 บาท	☐ (6) 50,000-59,999 บาท
☐ (7) 60,000-69,999 บาท	☐ (8) 70,000-79,999 บาท
☐ (9) 80,000-89,999 บาท	☐ (10) 90,000-99,999 บาท
☐ (11) 100,000 บาทขึ้นไป	

2. รายจ่ายต่อเดือน

☐ (1) ต่ำกว่า 10,000 บาท	☐ (2) 10,000-14,999 บาท
☐ (3) 15,000-19,999 บาท	☐ (4) 20,000-24,999 บาท
☐ (5) 25,000-29,999 บาท	☐ (6) 30,000-39,999 บาท
☐ (7) 40,000-49,999 บาท	☐ (8) 50,000-59,999 บาท
☐ (9) 60,000-69,999 บาท	☐ (10) 70,000-79,999 บาท
☐ (11) 80,000 บาทขึ้นไป	

3. เงินออมและเงินลงทุน

☐ (1) ต่ำกว่า 100,000 บาท	☐ (2) 100,000 - 199,000 บาท
☐ (3) 200,000 - 399,999 บาท	☐ (4) 400,000 - 599,999 บาท
☐ (5) 600,000 - 799,999 บาท	☐ (6) 800,000 - 999,999 บาท
☐ (7) 1,000,000 - 1,999,999 บาท	☐ (8) 2,000,000 - 2,999,999 บาท
☐ (9) 3,000,000 - 3,999,999 บาท	☐ (10) 4,000,000 บาท ขึ้นไป

4. ตำแหน่งงานของท่านในปัจจุบัน คือ

5. ประสบการณ์ทำงานในสถาบันการเงิน จำนวน ปี

6. ประสบการณ์ทำงานทั้งหมด จำนวน ปี

7. ระดับการศึกษา

☐ (1) ต่ำกว่าปริญญาตรี	☐ (2) ปริญญาตรี
☐ (3) สูงกว่าปริญญาตรี	

8. สาขาที่เรียนในระดับสูงสุด คือ

ส่วนที่ 3 ปัจจัยด้านสุขภาพ

1. ท่านมีโรคประจำตัวหรือไม่

☐ (1) มี

☐ (2) ไม่มี

2. หากท่านมีโรคประจำตัว ท่านคิดว่าอาการของท่านอยู่ในความเสี่ยงต่อการเสียชีวิตในระดับใด

☐ (1) ไม่มีความเสี่ยง

☐ (2) ระดับต่ำ

☐ (3) ระดับปานกลาง

☐ (4) ระดับสูง

3. คะแนนภาวะสุขภาพในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา คือ คะแนน

(ให้ประเมินตัวเองเป็นคะแนน 1-10 คะแนน 10 คือ สุขภาพดี ไม่มีเจ็บป่วยใดๆ)

ส่วนที่ 4 ปัจจัยด้านครอบครัวและการอยู่อาศัย

1. รูปแบบของครอบครัว

☐ (1) ครอบครัวเดี่ยว*

☐ (2) ครอบครัวขยาย**

หมายเหตุ

* ครอบครัวเดี่ยว หมายถึง ครอบครัวที่มีสมาชิกเฉพาะ พ่อ แม่ และลูก

** ครอบครัวขยาย หมายถึง ครอบครัวที่มีญาติเข้ามาอาศัยอยู่ด้วยนอกเหนือจากพ่อ แม่ และลูก

2. จำนวนสมาชิกในครอบครัว คน

3. จำนวนสมาชิกที่เป็นเด็กต่ำกว่า 18 จำนวน คน

4. ท่านเป็นผู้อุปการะสมาชิกต่ำกว่า 18 หรือไม่

☐ (1) ใช่

☐ (2) ไม่ใช่

5. จำนวนสมาชิกที่เป็นผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) จำนวน คน

6. ท่านเป็นผู้อุปการะผู้สูงอายุหรือไม่

☐ (1) ใช่

☐ (2) ไม่ใช่

7. สถานะของท่านกับที่อยู่อาศัย

☐ (1) เป็นเจ้าของ

☐ (2) ไม่ใช่เจ้าของบ้าน

ส่วนที่ 5 ปัจจัยด้านความรู้ทางการเงิน (Financial Literacy)

1. ท่านออมเงินอย่างสม่ำเสมอหรือไม่

☐ (1) มีการออมอย่างสม่ำเสมอ

☐ (2) พอทำได้บ้างบางครั้ง

☐ (3) ไม่เคยออมเงินได้เลย

2. ท่านทำอย่างไรกับการใช้จ่ายในแต่ละเดือน

☐ (1) ตั้งงบประมาณค่าใช้จ่ายในแต่ละเรื่องไว้ และพยายามใช้จ่ายให้ไม่เกินงบประมาณนั้น

☐ (2) ตั้งงบประมาณไว้ เพื่อจะได้ทราบรายจ่ายอย่างคร่าวๆ แต่อาจใช้จ่ายเกินงบประมาณที่ตั้งไว้ไปบ้างในบางเดือน

☐ (3) มีค่าใช้จ่ายอะไรก็จ่ายเลยโดยไม่จำเป็นต้องตั้งงบประมาณ

3. คุณมีวิธีเลือกซื้อสินค้าหรือบริการอย่างไร

☐ (1) คิดถึงความจำเป็น ประโยชน์ใช้สอย คุณภาพ และราคาก่อนซื้อทุกครั้ง

☐ (2) บางครั้งที่ฉันทเห็นสินค้าแล้วตัดสินใจซื้อทันที โดยที่อาจไม่เคยได้ใช้มันเลย หรือพบในภายหลังว่าสินค้านั้นมีคุณภาพและราคาไม่เหมาะสม

☐ (3) เห็นของที่ชอบก็ซื้อทันทีแล้วก็พบว่ามิของที่ไม่ได้ใช้งานอยู่เป็นจำนวนมากหรือมาพบภายหลังว่าของนั้นมีคุณภาพและราคาไม่เหมาะสม

4. ท่านเตรียมตัวสำหรับการเกษียณอายุไว้อย่างไรแล้วบ้าง

☐ (1) มีเงินเก็บที่เพียงพอกับการใช้จ่ายในยามเกษียณอายุแล้ว

☐ (2) วางแผนไว้แล้ว และกำลังทำตามแผนเพื่อให้มีความพร้อมทางการเงินในวันเกษียณอายุ

☐ (3) ยังไม่แน่ใจว่าจะสามารถมีเงินใช้ในยามเกษียณได้อย่างเพียงพอ

5. ท่านสนใจที่จะออมเงินอย่างจริงจังจึงอยากฝากเงินในบัญชีอื่นที่ไม่ใช่บัญชีเงินเดือนดูบ้าง ท่านจะเลือกฝากเงินอย่างไร

☐ (1) ฝากบัญชีแบบไหนหรือธนาคารไหนก็ได้เพราะคงจะได้รับดอกเบี้ยที่ไม่แตกต่างกัน

☐ (2) หาข้อมูลเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากต่อปีจากหลายๆ สถาบันการเงินแล้วนำมาเปรียบเทียบกันก่อนที่จะเลือกเปิดบัญชีกับธนาคารที่ให้ดอกเบี้ยสูงที่สุด

☐ (3) หาข้อมูลต่างๆ เช่น อัตราดอกเบี้ยเงินฝากต่อปี เงื่อนไขการฝาก-ถอน จากหลายๆ สถาบันการเงินแล้วนำมาเปรียบเทียบกันก่อนตัดสินใจเลือกเปิดบัญชีกับสถาบันการเงินที่มีเงื่อนไขตรงกับความต้องการของเรามากที่สุด

6. ท่านไปที่ธนาคารเพื่อเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ พนักงานบอกคุณว่าคุณต้องทำบัตรเอทีเอ็มหรือบัตรเดบิตด้วย ท่านจะทำเช่นอย่างไร
- ☐ (1) ตกลงทำตามที่พนักงานบอกเพราะไม่มีทางเลือกอื่น
- ☐ (2) ตกลงทำตามที่พนักงานบอกด้วยความเกรงใจแต่ได้สอบถามเกี่ยวกับเงื่อนไขการใช้บริการก่อนตกลงทำบัตร
- ☐ (3) อาจตกลงหรือปฏิเสธสิ่งที่พนักงานบอกก็ได้เพราะขึ้นอยู่กับความจำเป็นในการใช้บริการของตัวเองเป็นหลัก
7. ในระหว่างการทำสัญญาเงินกู้ พนักงานได้อธิบายรายละเอียดต่างๆ เช่น กำหนดเวลาการชำระหนี้ อัตราดอกเบี้ยต่อปี ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง แต่ท่านไม่เข้าใจ ท่านจะทำอย่างไร
- ☐ (1) เซ็นชื่อในสัญญาเงินกู้เลยเพราะพนักงานธนาคารมีความรู้และเชื่อถือได้
- ☐ (2) เซ็นชื่อในสัญญาเงินกู้ตามที่พนักงานกากบาทไปก่อนแล้วค่อยสอบถามเพิ่มเติมทีหลัง
- ☐ (3) สอบถามพนักงานเพิ่มเติมจนเข้าใจแจ่มแจ้งเสียก่อนแล้วจึงค่อยเซ็นชื่อในเอกสารสัญญาเงินกู้
8. เมื่อได้รับใบแจ้งยอดรายการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตในแต่ละงวดแล้ว ท่านทำอย่างไร
- ☐ (1) ตรวจสอบทุกรายการกับสลิปบัตรเครดิตที่เก็บไว้ทุกครั้ง
- ☐ (2) ตรวจสอบเมื่อมีรายจ่ายก้อนใหญ่หรือ รายจ่ายที่สำคัญ
- ☐ (3) ไม่เคยตรวจสอบเลย
9. ภาระหนี้สินของท่านที่ต้องชำระต่อเดือน
- ☐ (1) ไม่มีหนี้สินใดๆ เลย
- ☐ (2) ไม่น่าจะเกิน 30% ของรายได้ต่อเดือน
- ☐ (3) น่าจะมากกว่า 30% ของรายได้ต่อเดือน
- 10.. ท่านคิดว่าตัวท่านมีคุณสมบัติอะไรที่จะทำให้ขอสินเชื่อได้ง่าย
- ☐ (1) มีประวัติการชำระหนี้ที่ดี เพราะชำระหนี้ตรงเวลาทุกครั้ง
- ☐ (2) เริ่มทำงานเสริมนอกเหนือจากงานประจำ
- ☐ (3) เป็นลูกค้าเก่าของสถาบันการเงินนี้จากการขอสินเชื่อเพื่อซื้อรถยนต์ไปแล้วเมื่อต้นปี
11. ท่านสมัครบัตรเครดิตเพราะอะไร
- ☐ (1) ได้ของแถมที่ถูใจ
- ☐ (2) ต้องการความสะดวกในการใช้จ่ายใช้สอย และมั่นใจว่าตัวเองมีเงินพอที่จะจ่ายได้เต็มจำนวนและตรงเวลา
- ☐ (3) ถอนเงินสดมาใช้จ่ายในยามฉุกเฉินได้

12. ท่านเคยคิดที่จะกู้เงินนอกระบบหรือไม่

- ☐ (1) ไม่เคย เพราะพยายามใช้จ่ายให้ไม่เกินกว่ารายได้ที่มี
- ☐ (2) ไม่เคย เพราะทราบถึงข้อเสียการกู้เงินนอกระบบ
- ☐ (3) เคย แต่เมื่อได้สอบถามเงื่อนไขการกู้เงินแล้วเห็นว่าเอาเปรียบ ก็เลยตัดสินใจไม่กู้
- ☐ (4) เคย และกำลังชำระหนี้อยู่
- ☐ (5) เคย และค้างชำระหนี้จนถูกทวงถามหนี้อย่างไม่เหมาะสม

13. หากท่านได้รับอีเมลจากเพื่อนบอกว่ากำลังเดือดร้อนเพราะกระเป๋าสตางค์หายในต่างประเทศ จึงขอให้ท่านช่วยโอนเงินให้แล้วจะรีบชำระคืนเมื่อกลับถึงประเทศไทย ท่านจะทำอย่างไร

- ☐ (1) รีบโอนเงินให้เพื่อนทันที เพราะเกรงว่าเพื่อนจะเดือดร้อน
- ☐ (2) ติดต่อหาเพื่อนหรือญาติของเพื่อนคนดังกล่าว เพื่อสอบถามข้อเท็จจริงก่อนการโอนเงิน

ส่วนที่ 6 ปัจจัยด้านความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน

1. ปัจจุบัน หากท่านไม่ได้ทำงาน ท่านคิดว่าท่านจะมีสินทรัพย์สภาพคล่อง (ประกอบด้วย เงินสด เงินฝากธนาคาร กองทุนตลาดเงิน ฯลฯ) เพียงพอต่อการดำรงชีพได้กี่เดือน จำนวน.....เดือน
2. ปัจจุบัน หากท่านมีภาระหนี้สิน (นับสินเชื่อทุกประเภท) จะคิดเป็นสัดส่วนเท่าใดของสินทรัพย์ทั้งหมดที่ท่านมี (นับรวมทั้งสินทรัพย์ทางการเงิน สัมหาริมทรัพย์ และอสังหาริมทรัพย์) ร้อยละ.....
3. ปัจจุบัน หากท่านมีการออมหรือการลงทุนในแต่ละเดือนจะคิดเป็นสัดส่วนเท่าใดของรายได้รวมในแต่ละเดือน ร้อยละ.....

ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์ทางสถิติ

1. การวิเคราะห์หาค่าความถี่และร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ชาย	117	29.3	29.3	29.3
หญิง	283	70.8	70.8	100.0
Total	400	100.0	100.0	

อายุ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid below 30	164	41.0	41.0	41.0
30+	236	59.0	59.0	100.0
Total	400	100.0	100.0	

สมรส

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid โสด	250	62.5	62.5	62.5
สมรส	121	30.3	30.3	92.8
อื่นๆ	29	7.3	7.3	100.0
Total	400	100.0	100.0	

รายได้

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ต่ำกว่า 15000	26	6.5	6.5	6.5
15000-19999	152	38.0	38.0	44.5
20000-29999	161	40.3	40.3	84.8
30000-39999	50	12.5	12.5	97.3
40000+	11	2.8	2.8	100.0
Total	400	100.0	100.0	

รายจ่าย

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ต่ำกว่า 10000	94	23.5	23.5	23.5
10000-14999	163	40.8	40.8	64.3
15000-19999	103	25.8	25.8	90.0
20000-24999	32	8.0	8.0	98.0
25000+	8	2.0	2.0	100.0
Total	400	100.0	100.0	

เงินออม

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ต่ำกว่า 100000	128	32.0	32.0	32.0
100000-199999	146	36.5	36.5	68.5
200000-399999	92	23.0	23.0	91.5
400000-599999	18	4.5	4.5	96.0
600000+	16	4.0	4.0	100.0
Total	400	100.0	100.0	

ตำแหน่งงาน

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid บริหาร	81	20.3	20.3	20.3
ปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับเงิน	257	64.3	64.3	84.5
ไม่เกี่ยวกับเงิน	62	15.5	15.5	100.0
Total	400	100.0	100.0	

ประสบการณ์การเงิน

	Frequency	Percent	Valid	Cumulative
--	-----------	---------	-------	------------

			Percent	Percent
Valid	ไม่เกิน5 ปี	137	34.3	34.3
	6-10	150	37.5	71.8
	10+	113	28.3	100.0
	Total	400	100.0	

ประสบการณ์ทำงาน

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่เกิน5 ปี	112	28.0	28.0
	6-10	173	43.3	71.3
	10+	115	28.8	100.0
	Total	400	100.0	

การศึกษา

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ต่ำกว่าปริญญาตรี	5	1.3	1.3
	ปริญญาตรี	344	86.0	87.3
	สูงกว่าปริญญาตรี	51	12.8	100.0
	Total	400	100.0	

สาขาที่เรียน

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
--	-----------	---------	---------------	--------------------

Valid	business	352	88.0	88.0	88.0
	วิทยาศาสตร์	8	2.0	2.0	90.0
	ศิลปศาสตร์	40	10.0	10.0	100.0
	Total	400	100.0	100.0	

โรคประจำตัว

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid มี	38	9.5	9.5	9.5
ไม่มี	362	90.5	90.5	100.0
Total	400	100.0	100.0	

ความเสี่ยง

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ไม่มีความเสี่ยง	341	85.3	85.3	85.3
ระดับต่ำ	49	12.3	12.3	97.5
ระดับปานกลาง	9	2.3	2.3	99.8
ระดับสูง	1	.3	.3	100.0
Total	400	100.0	100.0	

สุขภาพ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
--	-----------	---------	---------------	--------------------

Valid	แย่	3	.8	.8	.8
	ปานกลาง	8	2.0	2.0	2.8
	ดี	136	34.0	34.0	36.8
	ดีมาก	253	63.3	63.3	100.0
	Total	400	100.0	100.0	

รูปแบบครอบครัว

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	เดี่ยว	356	89.0	89.0
	ขยาย	44	11.0	100.0
	Total	400	100.0	

จำนวนสมาชิก

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	2คน	62	15.5	15.5
	3-5	293	73.3	88.8
	5+	45	11.3	100.0
	Total	400	100.0	

จำนวนสมาชิกเด็ก

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	0	250	62.5	62.5

1-2	146	36.5	36.5	99.0
3+	4	1.0	1.0	100.0
Total	400	100.0	100.0	

การอุปการะเด็ก

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ใช่	120	30.0	30.0	30.0
ไม่ใช่	280	70.0	70.0	100.0
Total	400	100.0	100.0	

จำนวนคนแก่

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid 0	223	55.8	55.8	55.8
1-2	174	43.5	43.5	99.3
3+	3	.8	.8	100.0
Total	400	100.0	100.0	

การอุปการะคนแก่

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ใช่	168	42.0	42.0	42.0
ไม่ใช่	232	58.0	58.0	100.0
Total	400	100.0	100.0	

การเป็นเจ้าของบ้าน

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid เป็นเจ้าของ	192	48.0	48.0	48.0
ไม่ใช่เจ้าของ	208	52.0	52.0	100.0
Total	400	100.0	100.0	

2. การวิเคราะห์สถานภาพของความรู้การเงิน

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	Variance
FIS	400	42.86	100.00	79.1429	10.18937	103.823
Valid N (listwise)	400					

Case Processing Summary

	Cases					
	Included		Excluded		Total	
	N	Percent	N	Percent	N	Percent
FIS * เพศ	400	100.0%	0	0.0%	400	100.0%
FIS * อายุ	400	100.0%	0	0.0%	400	100.0%

FIS * สมรส	400	100.0%	0	0.0%	400	100.0%
FIS * รายได้	400	100.0%	0	0.0%	400	100.0%
FIS * รายจ่าย	400	100.0%	0	0.0%	400	100.0%
FIS * เงินออม	400	100.0%	0	0.0%	400	100.0%
FIS * ตำแหน่งงาน	400	100.0%	0	0.0%	400	100.0%
FIS * การศึกษา	400	100.0%	0	0.0%	400	100.0%
FIS * สาขาที่เรียน	400	100.0%	0	0.0%	400	100.0%
FIS * โรคประจำตัว	400	100.0%	0	0.0%	400	100.0%
FIS * ความเสี่ยง	400	100.0%	0	0.0%	400	100.0%
FIS * สุขภาพ	400	100.0%	0	0.0%	400	100.0%
FIS * รูปแบบครอบครัว	400	100.0%	0	0.0%	400	100.0%
FIS * จำนวนสมาชิก	400	100.0%	0	0.0%	400	100.0%
FIS * จำนวนสมาชิกเด็ก	400	100.0%	0	0.0%	400	100.0%
FIS * การอุปการะเด็ก	400	100.0%	0	0.0%	400	100.0%
FIS * จำนวนคนแก่	400	100.0%	0	0.0%	400	100.0%
FIS * การอุปการะคนแก่	400	100.0%	0	0.0%	400	100.0%
FIS * ประสบการณ์การเงิน	400	100.0%	0	0.0%	400	100.0%
FIS * ประสบการณ์ทำงาน	400	100.0%	0	0.0%	400	100.0%

FIS * เพศ

FIS

เพศ	Mean	N	Std. Deviation
ชาย	75.00	117	9.83
หญิง	80.86	283	9.86
Total	79.14	400	10.19

FIS * อายุ

FIS

อายุ	Mean	N	Std. Deviation
below 30	79.70	164	10.89
30+	78.75	236	9.68
Total	79.14	400	10.19

FIS * เงินออม

FIS

เงินออม	Mean	N	Std. Deviation
ต่ำกว่า 100000	80.02	128	11.32
100000-199999	80.77	146	8.89
200000-399999	76.05	92	9.84
400000-599999	78.37	18	7.70
600000+	75.89	16	12.41
Total	79.14	400	10.19

FIS * ตำแหน่งงาน

FIS

ตำแหน่งงาน	Mean	N	Std. Deviation
บริหาร	81.31	81	8.81
ปฏิบัติการเกี่ยวกับเงิน	79.85	257	9.79
ไม่เกี่ยวกับเงิน	73.39	62	11.54
Total	79.14	400	10.19

FIS * การศึกษา

FIS

การศึกษา	Mean	N	Std. Deviation
ต่ำกว่าปริญญาตรี	75.71	5	10.83
ปริญญาตรี	79.50	344	10.36
สูงกว่าปริญญาตรี	77.10	51	8.75
Total	79.14	400	10.19

FIS * สาขาที่เรียน

FIS

สาขาที่เรียน	Mean	N	Std. Deviation
business	78.87	352	10.23
science	75.45	8	12.73
art	82.32	40	8.82
Total	79.14	400	10.19

FIS * โรคประจำตัว

FIS

โรคประจำตัว	Mean	N	Std. Deviation
มี	80.73	38	7.17
ไม่มี	78.98	362	10.45
Total	79.14	400	10.19

FIS * ความเสี่ยง

FIS

ความเสี่ยง	Mean	N	Std. Deviation
ไม่มีความเสี่ยง	78.98	341	10.40
ระดับต่ำ	81.41	49	7.61
ระดับปานกลาง	71.83	9	11.36
ระดับสูง	89.29	1	
Total	79.14	400	10.19

FIS * สุขภาพ

FIS

สุขภาพ	Mean	N	Std. Deviation
แย่	64.29	3	3.57
ปานกลาง	75.45	8	15.20
ดี	80.62	136	9.30
ดีมาก	78.64	253	10.35
Total	79.14	400	10.19

FIS * รูปแบบครอบครัว

FIS

รูปแบบครอบครัว	Mean	N	Std. Deviation
เดี่ยว	79.22	356	10.30
ขยาย	78.49	44	9.35
Total	79.14	400	10.19

FIS * จำนวนสมาชิก

FIS

จำนวนสมาชิก	Mean	N	Std. Deviation
2คน	88.31	62	2.60
3-5	78.06	293	10.11
5+	73.57	45	9.82
Total	79.14	400	10.19

FIS * จำนวนสมาชิกเด็ก

FIS

จำนวนสมาชิกเด็ก	Mean	N	Std. Deviation
0	79.89	250	10.93
1-2	78.13	146	8.51
3+	69.64	4	13.20
Total	79.14	400	10.19

FIS * การอุปการะเด็ก

FIS

การอุปการะเด็ก	Mean	N	Std. Deviation
ใช่	77.71	120	8.61
ไม่ใช่	79.76	280	10.75
Total	79.14	400	10.19

FIS * จำนวนคนแก่

FIS

จำนวนคนแก่	Mean	N	Std. Deviation
0	80.48	223	10.22
1-2	77.61	174	9.90
3+	69.05	3	8.99
Total	79.14	400	10.19

FIS * การอุปการะคนแก่

FIS

การอุปการะคนแก่	Mean	N	Std. Deviation
ใช่	77.83	168	9.49
ไม่ใช่	80.10	232	10.58
Total	79.14	400	10.19

FIS * ประสบการณ์การเงิน

FIS

ประสบการณ์การเงิน	Mean	N	Std. Deviation
ไม่เกิน5 ปี	79.95	137	10.98
6-10	81.60	150	8.93
10+	74.91	113	9.51
Total	79.14	400	10.19

FIS * ประสบการณ์ทำงาน

FIS

ประสบการณ์ทำงาน	Mean	N	Std. Deviation
ไม่เกิน5 ปี	80.99	112	11.21
6-10	80.76	173	9.13
10+	74.91	115	9.48
Total	79.14	400	10.19

Report

FIS

การเป็นเจ้าของบ้าน	Mean	N	Std. Deviation
เป็นเจ้าของ	81.86	192	8.83
ไม่ใช่เจ้าของ	76.63	208	10.72
Total	79.14	400	10.19

3. การวิเคราะห์สถานภาพของความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน

สภาพคล่อง

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่เหมาะสม	303	75.8	75.8	75.8
	เหมาะสม	97	24.3	24.3	100.0
	Total	400	100.0	100.0	

หนี้สิน

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่เหมาะสม	11	2.8	2.8	2.8
	เหมาะสม	389	97.3	97.3	100.0
	Total	400	100.0	100.0	

เงินออม

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ไม่เหมาะสม	92	23.0	23.0	23.0
	เหมาะสม	308	77.0	77.0	100.0
	Total	400	100.0	100.0	

สภาพคล่อง * เพศ Crosstabulation

Count

		เพศ		Total
		ชาย	หญิง	
สภาพคล่อง	ไม่เหมาะสม	95	208	303
	เหมาะสม	22	75	97
Total		117	283	400

สภาพคล่อง * อายุ Crosstabulation

Count

		อายุ		Total
		below 30	30+	
สภาพคล่อง	ไม่เหมาะสม	129	174	303
	เหมาะสม	35	62	97
Total		164	236	400

สภาพคล่อง * สมรส Crosstabulation

Count

		สมรส			Total
		โสด	สมรส	อื่นๆ	
สภาพคล่อง	ไม่เหมาะสม	185	94	24	303
	เหมาะสม	65	27	5	97
Total		250	121	29	400

สภาพคล่อง * ตำแหน่งงาน Crosstabulation

Count

		ตำแหน่งงาน			Total
		บริหาร	ปฏิบัติการ เกี่ยวกับเงิน	ไม่เกี่ยว กับเงิน	
สภาพคล่อง	ไม่เหมาะสม	57	200	46	303
	เหมาะสม	24	57	16	97
Total		81	257	62	400

สภาพคล่อง * การศึกษา Crosstabulation

Count

		การศึกษา			Total
		ต่ำกว่า ปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี	
สภาพคล่อง	ไม่เหมาะสม	5	249	49	303
	เหมาะสม	0	95	2	97
Total		5	344	51	400

สภาพคล่อง * สาขาที่เรียน Crosstabulation

Count

		สาขาที่เรียน			Total
		business	science	art	
สภาพคล่อง	ไม่เหมาะสม	274	4	25	303
	เหมาะสม	78	4	15	97
Total		352	8	40	400

..

สภาพคล่อง * ประสบการณ์การเงิน Crosstabulation

Count

		ประสบการณ์การเงิน			Total
		ไม่เกิน5 ปี	6-10	10+	
สภาพคล่อง	ไม่เหมาะสม	122	84	97	303
	เหมาะสม	15	66	16	97
Total		137	150	113	400

สภาพคล่อง * ประสบการณ์ทำงาน Crosstabulation

Count

		ประสบการณ์ทำงาน			Total
		ไม่เกิน5 ปี	6-10	10+	
สภาพคล่อง	ไม่เหมาะสม	100	105	98	303
	เหมาะสม	12	68	17	97
Total		112	173	115	400

สภาพคล่อง * รูปแบบครอบครัว Crosstabulation

Count

		รูปแบบครอบครัว		Total
		เดี่ยว	ขยาย	
สภาพคล่อง	ไม่เหมาะสม	266	37	303
	เหมาะสม	90	7	97
Total		356	44	400

สภาพคล่อง * จำนวนสมาชิก Crosstabulation

Count

		จำนวนสมาชิก			Total
		2คน	3-5	5+	
สภาพคล่อง	ไม่เหมาะสม	50	216	37	303
	เหมาะสม	12	77	8	97
Total		62	293	45	400

สภาพคล่อง * จำนวนสมาชิกเด็ก Crosstabulation

Count

		จำนวนสมาชิกเด็ก			Total
		0	1-2	3+	
สภาพคล่อง	ไม่เหมาะสม	189	111	3	303
	เหมาะสม	61	35	1	97
Total		250	146	4	400

สภาพคล่อง * การอุปการะเด็ก Crosstabulation

Count

		การอุปการะเด็ก		Total
		ใช่	ไม่ใช่	
สภาพคล่อง	ไม่เหมาะสม	91	212	303
	เหมาะสม	29	68	97
Total		120	280	400

สภาพคล่อง * จำนวนคนแก่ Crosstabulation

Count

		จำนวนคนแก่			Total
		0	1-2	3+	
สภาพคล่อง	ไม่เหมาะสม	172	129	2	303
	เหมาะสม	51	45	1	97
Total		223	174	3	400

สภาพคล่อง * การอุปการะคนแก่ Crosstabulation

Count

		การอุปการะคนแก่		Total
		ใช่	ไม่ใช่	
สภาพคล่อง	ไม่เหมาะสม	128	175	303
	เหมาะสม	40	57	97
Total		168	232	400

สภาพคล่อง * โรคประจำตัว Crosstabulation

Count

		โรคประจำตัว		Total
		มี	ไม่มี	
สภาพคล่อง	ไม่เหมาะสม	26	277	303
	เหมาะสม	12	85	97
Total		38	362	400

สภาพคล่อง * ความเสี่ยง Crosstabulation

Count

		ความเสี่ยง				Total
		ไม่มี ความเสี่ยง	ระดับต่ำ	ปานกลาง	ระดับสูง	
สภาพคล่อง	ไม่เหมาะสม	260	33	9	1	303
	เหมาะสม	81	16	0	0	97
Total		341	49	9	1	400

สภาพคล่อง * สุขภาพ Crosstabulation

Count

		สุขภาพ				Total
		แย่มาก	ปานกลาง	ดี	ดีมาก	
สภาพคล่อง	ไม่เหมาะสม	3	7	97	196	303
	เหมาะสม	0	1	39	57	97
Total		3	8	136	253	400

สภาพคล่อง * รายได้ Crosstabulation

Count

		รายได้					Total
		ต่ำกว่า 15000	15000- 19999	20000- 29999	30000- 39999	40000+	
สภาพ	ไม่เหมาะสม	24	117	105	47	10	303
คล่อง	เหมาะสม	2	35	56	3	1	97
Total		26	152	161	50	11	400

สภาพคล่อง * รายจ่าย Crosstabulation

Count

	รายจ่าย					Total
	ต่ำกว่า 10000	10000- 14999	15000- 19999	20000- 24999	25000+	
สภาพ ไม่เหมาะสม	81	106	78	31	7	303
คล่อง เหมาะสม	13	57	25	1	1	97
Total	94	163	103	32	8	400

สภาพคล่อง * เงินออม Crosstabulation

Count

	เงินออม					Total
	ต่ำกว่า 100000	100000- 199999	200000- 399999	400000- 599999	600000+	
สภาพ ไม่เหมาะสม	106	93	70	18	16	303
คล่อง เหมาะสม	22	53	22	0	0	97
Total	128	146	92	18	16	400

สภาพคล่อง * การเป็นเจ้าของบ้าน Crosstabulation

Count

		การเป็นเจ้าของบ้าน		Total
		เป็น เจ้าของ	ไม่ใช่ เจ้าของ	
สภาพ	ไม่เหมาะสม	142	161	303
คล่อง	เหมาะสม	50	47	97
Total		192	208	400

หนี้สิน * เพศ Crosstabulation

Count

		เพศ		Total
		ชาย	หญิง	
หนังสือ	ไม่เหมาะสม	5	6	11
	เหมาะสม	112	277	389
Total		117	283	400

หนังสือ * อายุ Crosstabulation

Count

		อายุ		Total
		below 30	30+	
หนังสือ	ไม่เหมาะสม	8	3	11
	เหมาะสม	156	233	389
Total		164	236	400

หนังสือ * สมรส Crosstabulation

Count

		สมรส			Total
		โสด	สมรส	อื่นๆ	
หนังสือ	ไม่เหมาะสม	9	2	0	11
	เหมาะสม	241	119	29	389
Total		250	121	29	400

หนังสือ * ตำแหน่งงาน Crosstabulation

Count

	ตำแหน่งงาน	Total
--	------------	-------

		บริหาร	ปฏิบัติการ เกี่ยวกับเงิน	ไม่เกี่ยว กับเงิน	
หนี้สิน	ไม่เหมาะสม	0	4	7	11
	เหมาะสม	81	253	55	389
Total		81	257	62	400

หนี้สิน * การศึกษา Crosstabulation

Count

		การศึกษา			Total
		ต่ำกว่า ปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี	
หนี้สิน	ไม่เหมาะสม	0	10	1	11
	เหมาะสม	5	334	50	389
Total		5	344	51	400

หนี้สิน * สาขาที่เรียน Crosstabulation

Count

		สาขาที่เรียน			Total
		business	science	art	
หนี้สิน	ไม่เหมาะสม	5	2	4	11
	เหมาะสม	347	6	36	389
Total		352	8	40	400

หนี้สิน * ประสบการณ์การเงิน Crosstabulation

Count

		ประสบการณ์การเงิน			Total
		ไม่เกิน 5 ปี	6-10	10+	

หนังสือ	ไม่เหมาะสม	9	0	2	11
	เหมาะสม	128	150	111	389
Total		137	150	113	400

หนังสือ * ประสบการณ์ทำงาน Crosstabulation

Count

		ประสบการณ์ทำงาน			Total
		ไม่เกิน5 ปี	6-10	10+	
หนังสือ	ไม่เหมาะสม	7	2	2	11
	เหมาะสม	105	171	113	389
Total		112	173	115	400

หนังสือ * รูปแบบครอบครัว Crosstabulation

Count

		รูปแบบครอบครัว		Total
		เดี่ยว	ขยาย	
หนังสือ	ไม่เหมาะสม	7	4	11
	เหมาะสม	349	40	389
Total		356	44	400

หนังสือ * จำนวนสมาชิก Crosstabulation

Count

		จำนวนสมาชิก			Total
		2คน	3-5	5+	

หนังสือ	ไม่เหมาะสม	0	9	2	11
	เหมาะสม	62	284	43	389
Total		62	293	45	400

หนังสือ * การอุปการะเด็ก Crosstabulation

Count

		การอุปการะเด็ก		Total
		ใช่	ไม่ใช่	
หนังสือ	ไม่เหมาะสม	2	9	11
	เหมาะสม	118	271	389
Total		120	280	400

หนังสือ * จำนวนคนแก่ Crosstabulation

Count

		จำนวนคนแก่			Total
		0	1-2	3+	
หนังสือ	ไม่เหมาะสม	7	3	1	11
	เหมาะสม	216	171	2	389
Total		223	174	3	400

หนังสือ * การอุปการะคนแก่ Crosstabulation

Count

		การอุปการะคนแก่		Total
		ใช่	ไม่ใช่	

หนังสือ	ไม่เหมาะสม	4	7	11
	เหมาะสม	164	225	389
Total		168	232	400

หนังสือ * โรคประจำตัว Crosstabulation

Count

		โรคประจำตัว		Total
		มี	ไม่มี	
หนังสือ	ไม่เหมาะสม	0	11	11
	เหมาะสม	38	351	389
Total		38	362	400

หนังสือ * ความเสี่ยง Crosstabulation

Count

		ความเสี่ยง				Total
		ไม่มีความเสี่ยง	ระดับต่ำ	ระดับปานกลาง	ระดับสูง	
หนังสือ	ไม่เหมาะสม	4	3	3	1	11
	เหมาะสม	337	46	6	0	389
Total		341	49	9	1	400

หนังสือ * สุขภาพ Crosstabulation

Count

		สุขภาพ				Total
		แย่	ปานกลาง	ดี	ดีมาก	
หนังสือ	ไม่เหมาะสม	2	2	4	3	11

เหมาะสม	1	6	132	250	389
Total	3	8	136	253	400

หนี้สิน * รายได้ Crosstabulation

Count

	รายได้					Total
	ต่ำกว่า 15000	15000- 19999	20000- 29999	30000- 39999	40000+	
หนี้สิน ไม่เหมาะสม	1	3	5	1	1	11
เหมาะสม	25	149	156	49	10	389
Total	26	152	161	50	11	400

หนี้สิน * รายจ่าย Crosstabulation

Count

	รายจ่าย					Total
	ต่ำกว่า 10000	10000- 14999	15000- 19999	20000- 24999	25000+	
หนี้สิน ไม่เหมาะสม	1	4	3	1	2	11
เหมาะสม	93	159	100	31	6	389
Total	94	163	103	32	8	400

หนี้สิน * เงินออม Crosstabulation

Count

	เงินออม					Total
	ต่ำกว่า 100000	100000- 199999	200000- 399999	400000- 599999	600000+	

หนี้สิน	ไม่เหมาะสม	10	0	1	0	0	11
	เหมาะสม	118	146	91	18	16	389
Total		128	146	92	18	16	400

หนี้สิน * การเป็นเจ้าของบ้าน Crosstabulation

Count

		การเป็นเจ้าของบ้าน		Total
		เป็นเจ้าของ	ไม่ใช่เจ้าของ	
หนี้สิน	ไม่เหมาะสม	5	6	11
	เหมาะสม	187	202	389
Total		192	208	400

เงินออม * เพศ Crosstabulation

Count

		เพศ		Total
		ชาย	หญิง	
เงินออม	ไม่เหมาะสม	30	62	92
	เหมาะสม	87	221	308
Total		117	283	400

เงินออม * อายุ Crosstabulation

Count

		อายุ		Total
		below 30	30+	
เงินออม	ไม่เหมาะสม	46	46	92
	เหมาะสม	118	190	308
Total		164	236	400

เงินออม * สมรส Crosstabulation

Count

		สมรส			Total
		โสด	สมรส	อื่นๆ	
เงินออม	ไม่เหมาะสม	62	25	5	92
	เหมาะสม	188	96	24	308
Total		250	121	29	400

เงินออม * ตำแหน่งงาน Crosstabulation

Count

		ตำแหน่งงาน			Total
		บริหาร	ปฏิบัติการเกี่ยวกับเงิน	ไม่เกี่ยวกับเงิน	
เงินออม	ไม่เหมาะสม	10	53	29	92
	เหมาะสม	71	204	33	308
Total		81	257	62	400

เงินออม * การศึกษา Crosstabulation

Count

		การศึกษา			Total
		ต่ำกว่า ปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี	
เงินออม	ไม่เหมาะสม	2	82	8	92
	เหมาะสม	3	262	43	308
Total		5	344	51	400

เงินออม * สาขาที่เรียน Crosstabulation

Count

		สาขาที่เรียน			Total
		business	science	art	
เงินออม	ไม่เหมาะสม	77	4	11	92
	เหมาะสม	275	4	29	308
Total		352	8	40	400

เงินออม * ประสบการณ์การเงิน Crosstabulation

Count

		ประสบการณ์การเงิน			Total
		ไม่เกิน5 ปี	6-10	10+	
เงินออม	ไม่เหมาะสม	40	18	34	92
	เหมาะสม	97	132	79	308
Total		137	150	113	400

เงินออม * ประสบการณ์ทำงาน Crosstabulation

Count

		ประสบการณ์ทำงาน			Total
		ไม่เกิน5 ปี	6-10	10+	
เงินออม	ไม่เหมาะสม	34	22	36	92
	เหมาะสม	78	151	79	308
Total		112	173	115	400

เงินออม * รูปแบบครอบครัว Crosstabulation

Count

		รูปแบบครอบครัว		Total
		เดี่ยว	ขยาย	
เงินออม	ไม่เหมาะสม	80	12	92
	เหมาะสม	276	32	308
Total		356	44	400

เงินออม * จำนวนสมาชิก Crosstabulation

Count

		จำนวนสมาชิก			Total
		2คน	3-5	5+	
เงินออม	ไม่เหมาะสม	4	75	13	92
	เหมาะสม	58	218	32	308
Total		62	293	45	400

เงินออม * จำนวนสมาชิกเด็ก Crosstabulation

Count

		จำนวนสมาชิกเด็ก			Total
		0	1-2	3+	
เงินออม	ไม่เหมาะสม	57	34	1	92
	เหมาะสม	193	112	3	308
Total		250	146	4	400

เงินออม * การอุปการะเด็ก Crosstabulation

Count

		การอุปการะเด็ก		Total
		ใช่	ไม่ใช่	
เงินออม	ไม่เหมาะสม	24	68	92
	เหมาะสม	96	212	308
Total		120	280	400

เงินออม * จำนวนคนแก่ Crosstabulation

Count

		จำนวนคนแก่			Total
		0	1-2	3+	
เงินออม	ไม่เหมาะสม	51	39	2	92
	เหมาะสม	172	135	1	308
Total		223	174	3	400

เงินออม * การอุปการะคนแก่ Crosstabulation

Count

		การอุปการะคนแก่		Total
		ใช่	ไม่ใช่	
เงินออม	ไม่เหมาะสม	37	55	92
	เหมาะสม	131	177	308
Total		168	232	400

เงินออม * โรคประจำตัว Crosstabulation

Count

		โรคประจำตัว		Total
		มี	ไม่มี	
เงินออม	ไม่เหมาะสม	8	84	92
	เหมาะสม	30	278	308
Total		38	362	400

เงินออม * ความเสี่ยง Crosstabulation

Count

		ความเสี่ยง				Total
		ไม่มีความเสี่ยง	ระดับต่ำ	ระดับปานกลาง	ระดับสูง	
เงินออม	ไม่เหมาะสม	73	15	4	0	92
	เหมาะสม	268	34	5	1	308
Total		341	49	9	1	400

เงินออม * สุขภาพ Crosstabulation

Count

	สุขภาพ				Total
	แย่มาก	ปานกลาง	ดี	ดีมาก	
เงินออม ไม่เหมาะสม	3	3	25	61	92
เหมาะสม	0	5	111	192	308
Total	3	8	136	253	400

เงินออม * รายได้ Crosstabulation

Count

	รายได้					Total
	ต่ำกว่า 15000	15000-19999	20000-29999	30000-39999	40000+	
เงินออม ไม่เหมาะสม	11	35	33	9	4	92
เหมาะสม	15	117	128	41	7	308
Total	26	152	161	50	11	400

เงินออม * รายจ่าย Crosstabulation

Count

	รายจ่าย					Total
	ต่ำกว่า 10000	10000-14999	15000-19999	20000-24999	25000+	
เงินออม ไม่เหมาะสม	25	27	32	3	5	92
เหมาะสม	69	136	71	29	3	308
Total	94	163	103	32	8	400

เงินออม * เงินออม Crosstabulation

Count

	เงินออม					Total
	ต่ำกว่า 100000	100000- 199999	200000- 399999	400000- 599999	600000+	
เงินออม ไม่ เหมาะสม	45	17	25	0	5	92
เหมาะสม	83	129	67	18	11	308
Total	128	146	92	18	16	400

เงินออม * การเป็นเจ้าของบ้าน Crosstabulation

Count

	การเป็นเจ้าของ บ้าน		Total
	เป็น เจ้าของ	ไม่ใช่ เจ้าของ	
เงินออม ไม่เหมาะสม	28	64	92
เหมาะสม	164	144	308
Total	192	208	400

4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน

Group Statistics

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
สภาพคล่อง				
FIS เหมาะสม	97	78.5714	10.25815	1.04156
ไม่เหมาะสม	303	79.3258	10.17751	.58468

Independent Samples Test

	Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means							
	F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference		
								Lower	Upper	
FIS Equal variances assumed	.044	.833	-.634	398	.526	-.75436	1.18959	-3.09302	1.58430	
Equal variances not assumed			-.632	160.955	.529	-.75436	1.19444	-3.11316	1.60444	

Group Statistics

หนังสือ	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
FIS เหมาะสม	389	79.4161	9.87815	.50084
ไม่เหมาะสม	11	69.4805	15.84070	4.77615

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
FIS	Equal variances assumed	8.583	.004	3.227	398	.001	9.93557	3.07924	3.88195	15.98918
	Equal variances not assumed			2.069	10.221	.065	9.93557	4.80234	-.73342	20.60455

Group Statistics

เงินออม	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
FIS เหมาะสม	308	80.8442	9.42329	.53694
ไม่เหมาะสม	92	73.4472	10.63292	1.10856

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
FIS	Equal variances assumed	2.164	.142	6.410	398	.000	7.39695	1.15404	5.12817	9.66573
	Equal variances not assumed			6.005	136.480	.000	7.39695	1.23175	4.96117	9.83274

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล

กรณิกา วาระวิชนี

อีเมล

kornnika_ae@hotmail.com

ประวัติการศึกษา

ปี พ.ศ. 2552

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาภาษาอังกฤษ

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

ประสบการณ์ทำงาน

ปี พ.ศ. 2554 – ปัจจุบัน

ทำงานในตำแหน่ง เจ้าหน้าที่สนับสนุนบุคลากรเครือข่ายสาขา ธนาकारไทย

พาณิชย์ (สำนักงานใหญ่) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 จนถึงปัจจุบัน

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ข้อตกลงว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้สิทธิในวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

วันที่ 15 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2560

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว) [REDACTED] อยู่บ้านเลขที่ 9/303

ซอย ถนน ตำบล/แขวง เกริกกพัฒนา

อำเภอ/เขต บางพลี จังหวัด นนทบุรี รหัสไปรษณีย์ 11150

เป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ รหัสประจำตัว 7590600214

ระดับปริญญา ☐ ตรี ☒ โท ☐ เอก

หลักสูตร วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชา การเงิน

คณะ เศรษฐศาสตร์ ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ” ฝ่ายหนึ่ง และ

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ตั้งอยู่เลขที่ 119 ถนนพระราม 4 แขวงพระโขนง เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

10110 ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ” อีกฝ่ายหนึ่ง ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ และผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ ตกลงทำสัญญากันโดยมีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิขอรับรองว่าเป็นผู้สร้างสรรค์และเป็นผู้มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในงานวิทยานิพนธ์ / สารนิพนธ์หัวข้อ

ความท้าทายทางเงิน และ ความอยู่ดีมีสุข ทาง การเงินของพนักงานในสถาบันการเงิน
กรณีศึกษาจากพนักงานธนาคารพาณิชย์

ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ
(ต่อไปนี้จะเรียกว่า “วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์”)

ข้อ 2. ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิตกลงยินยอมให้ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิโดยปราศจากค่าตอบแทนและไม่มีกำหนดระยะเวลาในการนำวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ ซึ่งรวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียงการทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ต่อสาธารณชน ให้เข้าต้นฉบับหรือสำเนา ให้ประโยชน์อันเกิดจากลิขสิทธิ์แก่ผู้อื่น อนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิโดยจะกำหนดเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดด้วยหรือไม่ก็ได้ ไม่ว่าทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน หรือการกระทำอื่นใดในลักษณะทำนองเดียวกัน

ข้อ 3. หากกรณีมีข้อขัดแย้งในปัญหาสิทธิในวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ ระหว่างผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิกับบุคคลภายนอกก็ดี หรือระหว่างผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิกับบุคคลภายนอกก็ดี หรือมีเหตุขัดข้องอื่นๆ เกี่ยวกับลิขสิทธิ์ อันเป็นเหตุให้ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิไม่สามารถนำงานนั้นออกทำซ้ำ เผยแพร่ หรือโฆษณาได้ ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิยินยอมรับผิดชอบและชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในความเสียหายต่างๆ ที่เกิดขึ้นแก่ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิทั้งสิ้น

สัญญาฉบับนี้ทำขึ้นสองฉบับ มีข้อความเป็นอย่างเดียวกัน คู่สัญญาได้อ่านและเข้าใจข้อความในสัญญาโดยละเอียดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน และเก็บรักษาไว้ฝ่ายละฉบับ

ลงชื่อ.....ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ
(อาจารย์ อัญญา จุลพิสิฐ)
ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดและศูนย์การเรียนรู้

ลงชื่อ.....พยาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กฤติกา ลีมลาลย์)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ลงชื่อ.....พยาน
(ดร.สุเมธ ศุภกรโกศล)
ผู้อำนวยการหลักสูตร/ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร